

WARBURG INSTITUTE

FCH1055

F
C
H
1055

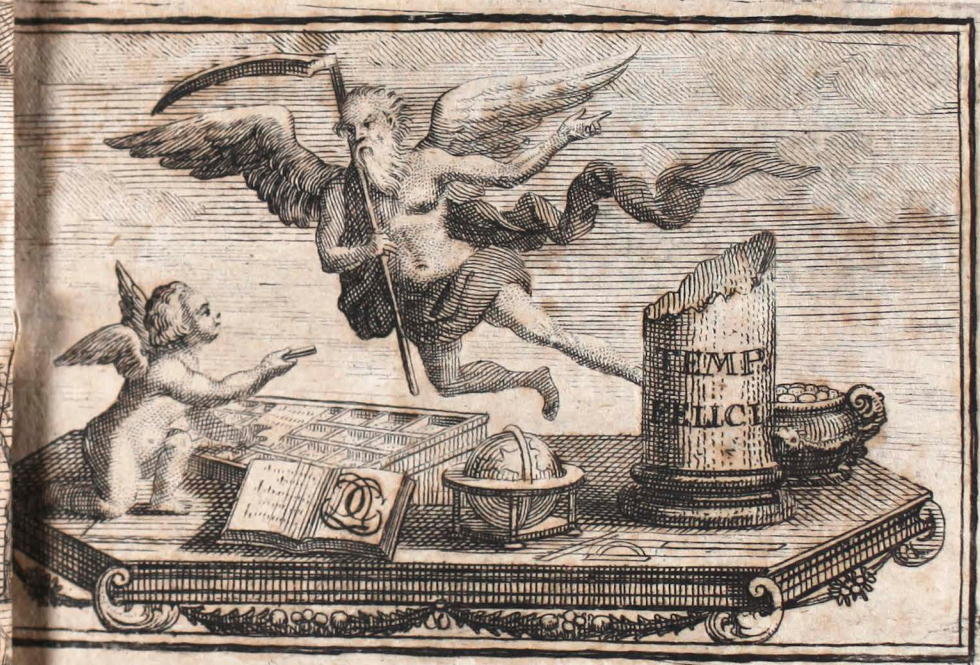
1055

1896
1897

10/349. **PETR. FRID. ARPE**
 DE PRODIGIOSIS
 NATURÆ ET ARTIS
 OPERIBUS
TALISMANES
 ET .
AMULETA
 DICTIS
 CUM RECENSIONE SCRIPTORUM
 HUIUS ARGUMENTI
LIBER SINGULARIS.

HAMBURGI,
 Apud **CHRISTIAN. LIEBEZEIT.**
 1717.

SERENISSIMO & CELSISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO

C A R O L O
FRIDERICO,

HÆREDI NORWEGIÆ,
SUPREMO DUCI SLESVICI, DUCI
HOLSATIÆ, STORMARIÆ ET
DITMARSIAE, COMITI IN OLDEN-
BURG ET DELMENHORST,
DOMINO SUO CLEMENTISSIMO.

AVITARUM
VIRTUTUM ET MERITORUM
STATORI SUMMO,
PATRIÆ SPEI, SUBDITORUM PRÆSIDIO,
ACADEMIÆ SUÆ
TUTELARI GENIO.

HANC DISSERTATIONEM

DE
GENIIS TUTELARIBUS

ET
PRODIGIOSIS NATURÆ AR-
TISQUE OPERIBUS

DEVOTÆ MENTIS ET HUMILLIMI OBSEQUII
PERPETUUM PIGNUS

SACRAM ESSE VOLUIT
A U T O R.

PRÆFATIO
AD LECTOREM.

Dum otium fasent, qui meum permovere, & aliquod studium, ut quaecumque horas Musis seque illud, scriptoribus de verioribus *erimaginibus astrologicis* & peregrinis est, forte *elenagicis* impendere volugantem Viri Clariss. Dissipem. Non me fugit quitationem de *Talismanibus*, hæc quo a vulgo rebus evolvo, in qua §. I. de motiora, eo propinquiora defectu scriptorum acer calumniæ, & diu sæculi be queritur, qui ante eum ingenius restitit, ne foetum hoc argumentum illustra ederem, tenuitas ingenii, re conati fuerant. Hæc novitatis invidia, arguequidem & hoc nimis omenti salebræ. Tandem cupato excidisse credens, hæc omnia missa faciens
taci me

menon invito eluctatur
tenebris liber & publicum
experiri audet iudicium
Menemoveat cimex Pant
lius, *aut movear, quod*
Vellacet absentem Deme
trius.

Averruncabunt ipsi scrip-
tores, si quid est in i
subsidii, otiosorum na
nias, malevolorum vafra
menta & indoctorum nu
gas. Tutius per plan
sed humiliter & depressi
iter: frequentior curren-
tibus quam reptantibu
lappus: sed his nulla lau-
illis nonnulla, etiamsi l
bantur. Vale!

CAP. I.

DE
ORTU, PROGRESSU,
&
ANTIQUITATE
ARTIS TALISMANICÆ
Argumentum.

Exposita vocis significatione, cum origo ipsius
ad antediluviana deduci posset tempo-
ra, ad Noachi & posterorum ævum re-
vocatur. Chamum primum eorum autorem
esse quidam volunt, quem avidissime secuti
Egyptii ejus nepotes, quorum superstitiosæ
artes pluribus denudantur. Ex Chaldæis huc
veniunt Thare Abrahami pater, idolorum faber,
& Laban cum Teraphis suis. Ex Hebræis Aaro-
nis vitulus, & apud quosdam (quamvis perperam)
Aspis serpens æneus. Rectius Davidis lares, Je-
roboami vituli, Michæ idola, Philistrorum mu-
les, Regii Chaldæorum Teraphi, de quibus singulis
scriptores subjiciuntur. Et de Phylacteriis quo-
que Judæorum & superstitiosis reliquis artibus
differitur. De Diis Syrorum, Sabiorum impiis
monatibus, literis Ephesiis, Gygis & Nissæ apud
A Ly-

Lydos annulis. Trojanorum palladio & Indorum ferro grandinem avertunco, gladiis Gangæ nec non Sinensium icunculis. Porro Philosophotelesmatum artifices prodeunt, Zamolxis, Ophreus, Eumolpus, Epimenides, Pythagoras, Empedocles. Plura de Homero, Virgilio, Apollonio Thyaneo, aliisque, Proclo, Apulejo, Lajo, Libanio, Asclepiade. GRÆCIS mysteriis salutem quærunt suis, de quibus Meursius, Job, Lomeyerus, A. van Dale & nos ex Demosthenes. Præterea fatalium & potentium imaginum admiratores summi, quas Pericles, Diophantus, Alexander privatim venerantur. De annulis phœcis & pharmacitis; nec non de Romanorum firmitatis imperii: Deo Terminio, Diis tutelaribus Penatibus & Laribus, Hecate, Silvano, Priapo statua tanaquilis mirifica. De L. Syllæ, C. J. Caesaris, Neronis, Galbæ & Macri, anorum telesmatibus, ut & de sigilliolis, superstitionibus puerperiis, carminibusque mirificis, quæ in Pœficum libris continebantur. De consecratis ita statu Romanorum & Græcorum, donec capta teriit Constantinopolis; Quid denique inter Christianos, Gnosticos aliosque, Arabes & antiqui inter Germanos populosque septentrionales nec non in Hispania & Gallia valuerint, observet & illorum superstitionem diligentiam, qui nuncrum Telesmatum in immensum augent, retundo.

TALISMANN vox illa usitatissima qua hodie Talismanes vocantur, imagines, characteres & literæ, certo cœli positu, variis modis, ad varios mirabiles effectus componuntur: ab Arabibus desumpta videtur, quorum auctoritate Turcæ sacerdotes harum artifices Talismanes appellitant (1) Chaldæis & Persis Tisilme-maja, & Tissemoh; Hebræis Tjelem & Teraphim; Græcis τελέσματα, phylacteria, σοιχῆα & Stoicheia statuae, Romanis amuleta ab amula vase sacro expiatorio, aut Amuleta ab amoliendo dicuntur, Proebia a præbendo aut prohibendo.

HARUM imaginum autorem Origo antediluvium fuisse nonum Gigantum & artem deducendi stellas tradidisse dicit Henochus, (2) sed stramineus & futilis. Ejusdem scilicet farinae, quam illa sunt, quæ de NACRAO, primo Rege Ægyptiorum ante diluvium inepte fingunt Arabes, quod duo idola e lapide struxerit, quæ fures præsentese remove prohibuerint. (3)

POST diluvium cum Noachidæ timorem, quem mire turgentes & undique perrupti aquæ fontes incusserant, jam jam deponerent, lucidissima

A 2

in

(1) Leunclav. histor. Musulm. p. 36. Hofman. in lexico.

(2) Kircher. Oedip. Ægypt. Part. I. Tom. II. pag. 70. Thom. Bang. in cœl. orient. pag. 30. Jurieu histor. antiq. de cult. p. 25.

(3) Kirch. Oedip. Ægypt. Tom. I. Syntagm. I. p. 72.

TALI

in cœlo conspicientes corpora hæserunt facili
& cœleste hoc lumen viribus mirandis non
carere crediderunt. His igitur arbitris sublu-
naria omnia subjecerunt corpora, & cuius-
stellæ ad idololatriam per se proclives, cul-
tum detulerunt indebitum. Hinc simulacra
eis dicata, sacra & devota phantasmata, & si-
mulacris sacella, (1) quæ quidem magna pars
antiquissimæ superstitionis fuit. Populus cœ-
cutiens, novitatis avidus, & falsæ religioni
metu perculsus, hisce Diis, ut credebat, cœle-
stibus potestatem statim maximam detulit
Unde subinde pullulare cœpit ars Talisman-
ca; Jamque ipsum CHAMUM filium Noe
hanc scientiam exercuisse *Abenephus* (2) Arabum
autor est, quem *Zoroastrem* quidam dictum
volunt, quod *Georgius Turonensis* explicat vi-
dentem stellam, *Dinon* astrorum Sacerdotem
alii astrorum filium & cultorem.

Post hos *Ægyptii*, *Chaldei*, *Hebraei*, *Phœni-
ces*, *Syri*, *Zabii*, *Jones*, *Lydii*, *Phryges*, *Indi*,
mirabilium feruntur *Telesmatum* artifices.

*Apud. Ægy-
ptios*

PRÆSERTIM ÆGYPTII hisce sacris deditissimi, multum opera
ris studii que similibus impenderunt imaginibus
bus, tanto superstitionis augmento, ut vix homo studio incidebant. Quibus
mo aut brutum esset, quod iis careret. Soiciebatur, ex cuius nomine *Harpocratica* vo-
mniabant enim cuius loco, animali, homini, aut arbori, plantæ, metallo ve suos adesse genios
arbori, plantæ, metallo ve suos adesse genios
bonosuli statuis differuit post *Kircherum*, *Illustr. Giss-*
bertus Cuperus. (2) Habebant præterea media-

bonos malosve, quos facilius inveniebant,
quam malvam aut asphodelum in hortis, quo-
rum alterum miro cultu sibi propitium red-
dere tentabant, ut averruncarent alterum.
Illum non solum expugnare, sed & in statuas
compellere se posse credebant, si certis suffu-
migiis, verbis sacris, carminibus, expiatio-
nibus, literis mysticis & characteribus, certo
tempore aggredierentur. Hanc *Hieroglyphicis*
inseruerant arcanam sapientiam.

Sculpta que servabant magicas animalia linguas.

Ita apud eos imago *Serapidis* ad fœcunditatem
terræ: *Canopi* ad Nili exundationem: *Apidis*
contra siccitatem; *Accipitris* contra pestem
valebat & frequentissima sunt in antiquis eo-
rum monumentis *Ibidis*, *Scarabæi*, *Bovis*, *Cro-
codilli*, *Cynocephali*, *Æluri* simulacra:

Quis nescit qualia demens

Ægyptus portenta colat? Crocodilon adorat

Pars hæc: illa pavet saturam serpentibus Ibin:

Effigies sacri nitet aurea Cercopitheci,

Dimidio magicæ resonant ubi Memnone chordæ. (1)

Reverebantur insuper præter cœtera Numi-

Isin & *Osirin*, tanquam *Jatricos genios*, quos

pro morborum ratione in varia materia sum-

Harpocrates ad-

amuleta, quæ ad sapientiam & divina-

tionem usum habere volunt. De cuius Deun-

bonosuli statuis differuit post *Kircherum*, *Illustr. Giss-*

bertus Cuperus. (2) Habebant præterea media-

(1) Marmon. de idolol. cap. 1. Cherbury de relig. gent.

(2) Abeneph. de myster. Ægypt. apud Kirch. l. c. Tom. I.
Sect. 4. p. 250.

(1) Juvenal. Sat. 15.

(2) Dissert. prodiit. Traj. 1677. 4. & ibid. decennio post.

tores Deos, quorum simulacris sanctissima quædam
que ornabant, ut *Chrysippus* de antro *Mythæ*
testatur (1) Nec non XXXVI. Dæmones præ-
fides facierum seu *Decanorum* cujuslibet signi
Zodiaci, de quibus olim *Hermes*, *Teucer* & *Nestor*
cephus scripserant, (2) ostenderantque eorum
in Astronomia & Medicina usum. His singulis
nomina, quibus vocarentur, erant indicata
& ad cujuslibet membri sanationem remedium
esse speciale credebant, si illos compellere
noſſent, cum *Diis* illis *Liturgis* & munici-
cibus, quorum tres singulis *Decanis* fidelissimi
ex eorum sententia, inserviebant. (3) In
vero ne ulla particula genio careret, singulis
animantium speciebus specialem præfere-
rant custodem, ut ex *Botri Teletis* & *Apollo*
anecdosis docet *Gaulminus*. (4) Hos con-
rare & evocare mirificis conabantur cere-
moniis, ut in statuis sibi struerent magnipolenti-
Deos, quas Liber *Asclepius*, (5) quem *Hermes*
ti termagno perperam tribuunt, statuas a-
matas dicit, sensu & spiritu plenas tantæ
facientes & talia; statuas futurorum præsci-
ea quæ forte omnis Vates ignoret in multis
variis rebus prædicentes, imbecillitates homi-
num facientes, easque curantes. Talis est
ISIDIS quam sibi amuletum appendisse fab-

lantur cognomento, (1) *Veritas* quod Sacer-
dotum Princeps postmodum portabat. Ta-
lis BAALZEPHON, qui positus erat ad aver-
runcandos hostes, & ut fugitivos servos fines
transire non pateretur, quod *Rabbini* & ex iis
Fragius, *Kircherus*, *Varenius*, *Schmuckius*, negan-
te *Seldeno*, affirmant. De celeberrima illa, quæ
Memnonis credebatur statua: (2) neque enim
aut *Sesostridis* fuisse volunt, (2) neque enim
adjiciebatur nomen) quæ sub ortum solis so-
num immota reddebat, multa & Græci & La-
tini narrant scriptores (3) uti de *Nectanebo*
Rege certa imagine Olympiæ amorem solli-
citante & naves adversariorum mergente,
pseudo-Callisthenes. (4) Posteris temporibus
Crocodylus etiam plumbeus aliquando apud
eos repertus (5) est notis *Hieroglyphicis* in-
gnitus, quo ab *Humeht aben Thau* Califa sublato
atrociores multo quam antea senserunt be-
stias indigenæ. Statua itidem erat 86. pedum
opus cujusdam *Ptolomæi* (Pompeji dicebatur)
ad averruncandas armatas naves in portu *Ale-*
xandriæ, cujus impositum vitrum ignem flam-
masque hostilibus injiciebat navigiis. (6)

A 4

Sed

(1) Kircher, Tom. III, Synz. 17. p. 495.

(2) Firmic. libr. IV. cap. 16. Salmas. ad Solin. &
ann. climact. p. 610. Stanley de phil. orient. p. 5

(3) Origen, advers. Cels. libr. 8. Salmas. l. c.

(4) Gaulm. in not ad Vit. Mos. lib. I. c. II. p. 144

(5) Asclepius c. 9.

(1) Plutarch. de Isid. & Osir. c. 8. Diodor. Sic. lib. I.
Ælian. lib. XIV. c. 34.

(2) Pausan. Attic. cap. 40. Dio in orat. Rhodiæ.

(3) Lucian. in Philos. Strab. lib. XVII. p. 628. Geogr.
Tacit. ann. 2. cap. 61. Plin. hist. nat. lib. XXXVI.
cap. 7. Spart. in Sev. Philostr. in Stat. n. 9.

(4) Agripp. occult. Philos. libr. II. cap. 50.

(5) Cardan. de Subtil. Scalig. exercit. 96. n. C. Sandys
itiner. pag. 210.

(6) Herbelot, bibl. orient. p. 376. Sandys itin. p. 247.

Sed neque quam multæ species; nec nomina quæ sint

Est numerus, neque enim numero comprehendere refert,

*Quem qui scire velit Lybici velit æquoris idæ
Discere, quam multæ Zephyro turbentur aëna. (1)*

Chaldaeos. CHALDÆOS & BABYLONIOS summos Astrologos fuisse & ex Astrologia magnam partem artis conficiendarum telematum esse ortam, quis ignorat? Hos igitur inter primos quoque autores collocare non dubito, præsertim si iis astipulari animus est qui *Thare*, parentem Abrahami, Chaldaeanatione, statuas fecisse, adhibita Astrologi observatione arbitrantur. (2) Sane inter *Hebraeos.* nepotes simulacra quæ *Teraphim* dicuntur, interpretes Syrus *Tsilmenaja* vertit, locum jure merentur. Quales existimantur imagines, quas *Rabel* patri suffurata est, statuit ut *R. David Kimchi* credit, ad futurorum prædictionem ope Astrologiæ confectæ, quas ei si ripuerit *Rabel*, *Abenesra* autore, (3) non patrem ab idololatria avelleret, alioquin potius alicubi, non in via, fuisse celaturam, & non secum adeo procul delaturam; sed timuisse, fugam proderent. Quod singulari differtione ulterius explanare constituerat *Franciscus*

Woergerus Lubecensis. (1) Sic cum *Teraphim* *Hebræis* ab ultima stirpe essent cogniti & tempore *Ægyptiacæ* habitationis mirum in modum crevisset superstitio, ad cultum stellis per icunculas tales & statuas exhibendum fuerunt utique paratissimi. Inde vitulum aureum *Aarone* autore strui curarunt, ut eorum Astrologi putant, ad occupandum *Veneris* Lunaque favorem contra *Scorpionis* & *Martis* influxum *Judæis* infestum. (2) Nec desunt, qui æneum serpentem a *MOYSE* in eremo adversus hydrarum morsus erectum huc referant. (3) Sed qui nihil in eo, præter astrologi influxum & occultas naturæ vires venantur præclare errant, & merentur, quod ille qui *Aaronis* idololatriam excusare ausus est *Franciscus Moncaeus*, ideo censura publica & a *Roberto Visono* & *Dorschæo* castigatus, quibus stricturas *Moncæjo-Visonanas* addere cogitabat aliquando *Cl. Joh. Fried. Meyerus*. (4) Interim de serpente æneo adeundi *Georg. Meibius*, *Petr. Paul. Bosca*, *Ursinus*, *Jo. Saubertus*, & *M. Gregorius Strigenitius*. Huc veniunt *Davidis* Lares, & *Jeroboami* vituli, quibus quidam adjiciunt *Philistæorum* mures podicesque aureos

A 5

reos

(1) Virgil. Georgic. lib. II. n. 103.

(2) Suid. voc. Abraham. Fabric. eod. pseudep. V. pag 336.

(3) Genes. cap. 31. Stanley philos. orient. p. 71.

(1) Mehlführ. ad Almelo v. biblioth. latent.

(2) Kircher. Oedip. Ægypt. Tom. I. Syntagm. 4. p. 299. Furn. de vita libr. III. cap. 13. Michael. ad Gaffarell. pag. 274.

(3) Marsham. in can. chron. p. 148. Saubert. in palæstr. Th. philolog. p. 338.

(4) Ej. Aaron purgatus prod. Atreb. 1606. in 8. Lond. & Frf. 1675. in 8. a quo solo tit. differt. Lipsiens. Ann. 1689 in 8. Val. Andr. in biblioth. Belgic.

reos hæmorrhoidum averruncos, (1) non *Michæ* & Regis *Chaldeorum* Teraphos, cujus & Propheta meminit & Judæi hodie in suis cantilenis, de quibus longa oratione uti non opus est, postquam de Teraphis *August. Pfeifferus*, (2) *Jo. Terseus*, (3) *Hug. Strassberg* & *Jo. Christoph. Wichmanshausen* (4) dissertationes suas ediderunt. Premisit & *Labanum* sive de Teraphis statuis mysteriosis librum, quem modo citavi, *Moses*. (5)

GUM vero *Teraphos* majorum gentium Deos, firmamenta imperii & familiæ, populo sibi arrogare non posset, ad *Tephillum*, & *Phylacteria* sacram transtulerunt persuasionem divina nomina pro Diis averruncis venerari cœperunt. Principio quidem hæc *Tephilla* nihil erant, nisi verba Dei, legis servanda continuam memoriam suadentis, & præcipientis, in membrana scripta, quæ ponebatur super frontem & brachia & postes portarum. (6) Postmodum adhibuere super frontem, quo nomine ipse *Christus* (7) Pharisæos taxat, quod dilatent phylacteria sua

(1) 1 Sam. VI. v. 5. & Jo. Nic. Hardschmidt adh. Witteb. 1685 in 4.

(2) Pfeiff. cum dubiis Scr. vexat. Lips. 1685, in 4.

(3) Tersev. P. P. Upsal. 1674. in 4.

(4) Wichm. Witteb. 1705. in 4.

(5) In fin. Aaronis purgat.

(6) Abeneph. de myster. Ægypt. Kircher. Oed. Ægypt. T. I. pag. 250. Surenhus. in Miona Am. lod. 1698. f. edit. pag. 10.

(7) Matth. XXIII. v. 5.

producant fimbrias palliorum suorum. Tempore observatio crevit, & se his mirifice juvari in omni vitæ necessitate & salutem suam in tali *Mezusa*, *Toraphro*, *Pittacia* seu *Pittociola* quocunque nomine veniant, positam esse putarunt. Ut *Maimonides* alique Judæorum Doctores, nec non qui ex professo, ut ajunt, de his disseruerunt *Mich. Christian Tieroff*, (1) *Eberhard. Rudolph. Roht*, (2) *Georg Peringer Lilienblat*, (3) & *Hermann van der Hard* (4) una voce testantur. Inde quidam ansam pluram mendacia componendi arripuerunt, literas aliquas in dictionem unam colligentes ac hominibus persuadentes, illam hoc vel illo modo scriptam aut dictam talem vel talem habere operationem. Mendaciis his ita confectis, (5) cœperunt illa in certos libros referre, quorum hodiernum satis amplius superest numerus. Summam illi & præcipuam virtutem in nominibus Dei collocabant, de quibus tum alii multi (6) tum *Nechonias* fil. *Kana* ante natum Salvatorem scripsit, cujus MS. adhuc superesse dicitur, Arcanum nominis Dei inscriptum, *essentialis* scilicet, nominis *Jehovæ* quod reliquorum omnium centrum constituunt, & *Schemhamphoras* dicunt, quo *Moses* & *Christus*

(1) Tieroff. Jenæ 1657. in 4.

(2) Ib. 1674. in 4.

(3) Prof. Upsal. Imam. edidit. 1685. in 4. alter. Holmiæ 1690. in 4.

(4) H. Hard de ænigm. Judæor. relig. 1705. in 4.

(5) Maimon. mor. Nevoch. libr. I. cap. 62.

(6) Wolf. in bibl. Hebr. pag. 19. 99. 100. 357. & 30. 963. 345.

Christus sua perfecerint miracula. De eo *Solomonem* scripsisse fabulantur, quod credat *Deus* apella. Ex posteris uterque R. *Abraham Gallus* Provincialis, & *Colonienſis Zacharius* & *Abraham Abulaphia* Hispani. Ex Christianis *Paulus Burgenſis* qui cum notis *Jo. Drusii* *Ennequ.* 1604. in 8. est editus. *Martinus Lutherus*, (1) *Laurentius Fabricius*, (2) *Jo. Paschius* & *Georg Otto* (3) illud egerunt. De numeris divinis 42. & 72. literarum disserunt *R. Hai Gaon* magni nominis inter populares. Hæc nomina sacra & reliqua arcana ex *Pentateucho Moſis* petunt, (4) quem tanquam omnium ſcientiarum fontem rectiſſime verſificabantur, ſed nimia ſua curioſitate peſſime turbant, ut ex *Commentario cabaliſtico* quem poſſidebat *Picus Mirandula Dominicus* cujuſque capita nobis ſervavit *Jacobus Gaſſardus*, ſatis apparet. Proximi huic *Pſalmi David* mirifici, in quibus eadem methodo arcanæ naturæ venantur. Ac ſane extat *Sepher Ha-kolot* de nominibus occultis ſcilicet & myſtaſutulorum curioſitate munitam, quibus ſimilis in ſacris canticis obviis (*Gabalim* vocant) uſum practicum ſive de proprietatibus *Pſalmorum*, cui potiffimum ſtructura amuletorum *Judæorum* innititur. Hunc vulgo ad *Iſaacum Luriam* celebrem *Rabbinum* referunt, [de cujus vita ſapientia & ſcriptis

ſcriptis epistoſas quasdam edidit *Iosephus Salomon del Medico Cretenſis* (1)] Ipſe liber cum libro *Pſalmorum Hebræo* prodiit *Sabionettæ* 1556. in 4. & cura *R. Aaronis Nathan, Bar Iacob* (2) *Amſtelod.* 1608. Latinam verſionem ejus vidi apud *Paul. Fr. Op.* virum præclare doctum & in antiquitatibus *Judaicis* verſatiſſimum. Portam ſecreſorum de reconditis myſteriis *Pſ. XIX. R. Ama* tribuit *Plantavitius* (3) Hujusmodi artificio, quæ jam *Iosephi* (4) temporibus plurimum valebant & in uſu erant, adjectis nominibus *Patriarcharum* & *Regum*, exorcismis & precibus, thymiama ſufficere putabant, (5) ut pluribus ex *ABRAHAM WORMATIENſIS* filio *Simonis filii Judæ* de *Abala*, quam filio *Iosepho* in teſtamento reliquit, & de *Veræ Magiæ* veterum inſtitutione indicibus MSS. affatim apparet, qui multa iis, & gloriatur, miracula patravit: Hujus verſionem Germanicam ſervat præclara *Guelferbitanæ* bibliotheca, transpoſitione literarum a maxime arridet hoc opus. Talia jam *Sæculi XII.* edidit *Moses Nachmanides*, (6) & circa Annum 1630. *Amſtelodami* *R. Ioseph Salomo del Medico* (7) ſive *Cretenſis Philoſo-*

- (1) Luther. Tom. VIII. Jenenſ. edidit. & Selneccerus
(2) Fabric. Profeſſ. Witteb. 1586.
(3) Otto Prof. Marp. 1685. in 4.
(4) Kircher. in Oedip. Ægypt. Buxtorf. bibl. Rabbin.
Wolf, de Amulet. pag. 647.

- (1) Wolf. in bibl. Hebr. pag. 566. pag. 671.
(2) Blumler. de Amolet. pag. 9.
(3) Wolf. libr. cit. pag. 947.
(4) Ioseph. antiquit. Judaic. libr. VIII. cap. 2.
(5) Van Dale de divinat. V. Teſtam. cap. 566.
(6) Wolf. bibl. Hebr. pag. 566. & 570.
(7) Id. pag. 876.

sophus & Medicus inter Judæos celeberrimus nec non R. Maczan, qui Ao. 1684. obiit MS. de modo curandi per preces, sed plerique artibus abutuntur, & corvos deludunt hiates, ut nostra ætate R. Hirsch Fränckel, quæ ideo Celsiff. Onolsbaci Princeps adhibito A. torfensium consilio, ad perpetuos carceres damnavit. (1) Ad antiquos redeo.

Syros. Neque illi Dii, quos perversi Judæi cu-

SYRIS, eorum hospitibus, sibi Penas adeo familiares esse voluerunt, astrorum & arte magica caruerunt. MOLOCH crudelis puerorum devorator referebat Saturnum. Baalgad Dominus fortunæ, benignus Jovem, Astarta, seu Astaroth, placidam Venerem, quæ præcipue Dea Sidoniorum erat & secundum Eliam Thisbitem ita vocata est urbe Astarte, quod in ea artifices reperitur, illius conficiendi & sculpendi peritiam, guram autem referebat ovis ut R. David Kimchi (2) existimabat. Præterea Syri superstitiose Pisces, signum cœleste, colebant, cuius liqui pisces sacri erant.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensuræ.

Ne violenti timidi piscibus ora Syri (3)

Ita Germanicus Arati interpres vocat Syriæ duo nomina pisces.

Hi ex majoribus Diis: sunt tamen & aliarum tuarum mirabiles in Syria olim repertæ. Hujusmodi

modi canis meminit Hottingerus, (1) qui solebat incolas monere de piratis, positus in Syria ad fluvium Adonim, Et avis æneæ quam contra Samaritanos in monte Garizim posuerant Romani clamantis: Hebræus.

Quod vix pueri credunt, nisi qui nondum are lavantur.

Simile fuit Telesma, sive capsula Magica Abacconis, qua posita Antiochiam ab eruptionibus fluminis Parmenii & incursionibus Barbarorum liberam servatam refert Iohannes Mares. (2)

TALIA Morphomata vicini illis Sabios. SABII conficere adsueverant. Nam Zabaiſte aut Zabii stellis & imaginibus, quas fecerunt, omnem virtutem divinam adscribebant, stellas pro Diis colebant, iisque imagines & sagella erigebant, in quas imagines distastilsemoh, vires stellarum influere & donum prophetiæ largiendæ habere putabant. Eadem persuasione templis incubabant & fatidica expectabant somnia. (3) Sed somniantes hos & vana spe se lactantes invasit novus & abominabilis per Talismanes præsciendi pruritus, quem Elias risbites ita exprimit (4) Accipiebant, inquit, caput alicujus pueri primogeniti & sacrificati in honorem Dæmonis. Istud

(1) Elector. Jur. publ. Fascic. 6. part. 4.

(2) Kircher, in Oedip. Ægypt.

(3) Ovid. libr. II. Fastor.

(1) Hotting. histor. Oriental. libr. I. cap. 8. pag. 192.

(2) Mälel. libr. X. Chronogr.

(3) Maimon de idololatr. cap. I. 356.

(4) Kircher, Oedip. Ægypt. Tom. I. synt. 4. pag. 257. Rivel. ad Genes. cap. 31.

Istud caput abscissum sale & aromatibus condiebatur, ut a putredine illæsum perdurare. Super lingua ejus lamina aurea ponebatur Dæmonis cujusdam nomine insignita, sicut sponsa dabat consulentibus & interrogantibus. Quo quid pestiferum magis aut horrendum dictu est? Ita tamen *Orphei* caput, per mulierum facinus specum *Lesbiam* habitasse & in terra excavata oracula fudisse, narrat *Philostratus*. (1)

Jones. Apud *JONES* *Ephesus* erat urbium nobilissima templo *Diana* & cœlesti ejus imagine clara, in cujus corona, cingulo & pedibus literæ ab *Idæis Dactylis* scriptæ erant *Ephesi* dictæ malorum averruncæ, victoriæ certissimæ pignora; quibus & loca expiabant & Dæmones & morbos, famem exitiumque depellerentabant. Sed quid dicam aliis profuisse, cum nec ipsis de superbo suo templo exitium depellere potuerit Dea, quod *Herostatus* (2) in nominis famam nefario ausu, ea nocte incendit, qua *Alexander* natus est. Minime quidem hoc esse mirandum subjungit *Timæus* quod *Diana*, cum in partu *Olympiadis* adesse voluisset, ab fuisset domo. Sed frigidum hoc inventum, non probat unquam adfuisse, licet virtutem & divinitatem ejus ex cineribus suscitavit posterorum superstitio & vana credulitas.

ulitas : Sacerdotum vero & aurifabrorum varitia & vafrities, qui magnam esse *Dianam Ephesiorum* elata voce clamabant. (1)

Erant autem *Ephesiæ* literæ barbaræ & mirifica nomina, quæ auditorum animis panicum terrorem incutiebant, qualia sunt *ASKI*, *CATASKI* *HEX*, *TE-TRAX* *DAMNAMENEUS*, *ÆSION*, quas enigmáticas voces *Androcydes* *Pythagoricus* *Hesychius* & *Porphyrus*, diverso licet modo, interpretantur. (2)

Ita *Milesios* a fame expiatus hisce verbis *Branchus* vates allocutus est: Cantetis pueri *HEUS* *HECAERION* atque *HECAERGAM*. Populus autem exclamabat *BEDII*, *ZAPS*, *CHTION*, *PLECTRUM*, *SPHYNX*, *CNACHZBI*, *CHRYPOTES* *PHLEGMO*, *DROPS*. Et *Bedii* quidem, *Clemente* teste, significabat aquam, *Zajos* mare *Chthon* terram, *Plectrum* Solem, *Sphinx* ætherem, *Mundi* compagem, *Cnachzbi* lacteum nutrimentum. *Drops*, denique verbum efficax. De literis his differuerunt *Gl.C.S. Schurtz-fleischius* & *Georgius Christian. Fleischer*, alter *Wittebergæ* 1698. in 4. alter *Hafniæ* 1704. in 4. De templis autem argenteis *Demetrii* Plurimum Reverend. *Io. Andr. Schmidius* *Jenæ* 1695. in 4.

B

Apud

(1) *Philostr.* in vit. *Apollon.* lib. IV. cap. 14. pag. 15. in *Heroic.* cap. 7.

(2) *Strab.* *Geogr.* libr. XLV. *Cic.* de nat. Deor. *Plutarch.* in *Alexandr.*

(1) *Astor.* 19. v. 35.

(2) *Androcydes* apud *Clem.* *Strom.* V. pag. 569 *Gale* in dissertat. de mytholog. pag. 16. *Histor. poet. scriptor. præmiss.* *Hesych.* in lexic. *Van Dale* de idololatr. cap. 6. pag. 525.

apud Virgilium (1) Quorsum spectant
thagoræ femur eburneum aut aureum : (2)
Iosephi, si vis, ossa, sine quibus *Ægyptum* reli-
 quere nolebant *Judæi* : (3) Et *Alexandri*
 daver firmamentum regni *ptolemaeorum* :
 Et *Ziskæ* monoculi pellis, hostibus & post
 tum adeo terribilis, qualis *Marsyæ*, de
Ælianus, (5) si quis *Celænis* pelli *Phrygis*
 bia accinat *Phrygiam* harmoniam, pellis m-
 vetur; sin *Apollini*, quieta mutaque videri
 esse. Sic *Epimenidis* cutem literis distincta
 ex oraculi responso summa diligentia & cu-
 servabant *Lacedæmoni*. (6)

Indos. Apud *INDOS* ferrum esse, quod
 in terram defigatur, nebulas & gra-
 dines turbinesque avertere, & se ipsum h-
 vidisse, Rege bis periculum faciente, testat-
Ctesias. (7) *Gangis* vero Regis septem gladi-
 humi defixos, ut Regionem nullus unqua-
 terror invaderet, commemorat *philostrotus*.
 Sic apud *Sinenses* ut omnis magia, ita aliqua-
 do prævaluit ars *talismanica*, cum quida-
 propriæ sectæ conditores, certis *icunculis* & n-

(1) Virgil. Georg. libr. III. v. 7.

(2) Origen. libr. VI. contr. Cels.

(3) Ganlmin. ad vit. Mos. lib. II. cap. I. in fin.

(4) Ælian. var. histor. libr. XII. cap. 64.

(5) Id. libr. XIII. cap. 2.

(6) Svidas. Diogenes in vit. Fabric. bibl. Gr.
 libr. I. pag. 38.

(7) Ctes. in Indicis. cap. 4.

(8) Philostrat. in vit. Apollon. libr. III. cap.
 pag. 112.

his Hieroglyphicis populo persuasissent, se for-
 tunam pro arbitrio cuivis posse reddere pro-
 pitiam, ut pluribus narrat *Ph. Couplet*, (1) qui
 sæculo ante N. Chr. quarto *HIEMVAM* Imp.
 novem vasa imperialia in lacu *SU* iussisse de-
 mergi observat, quæ per 1970. annos, ut sacra
 imperii pignora, conservarat superstitione

Longæ

Ambages, sed summa sequar fastigia rerum.

Neque narrabo vobis *ZAMOLXIS* *Philosophi*
 bona verba *ORPHEI* carmina va- *& Poeta*
 lentia, quibus utebantur *Pythago-* *Telefurgi-*
ræi in animi corporisque morbis, & *ci, Zamol-*
imprimis proelus *Philosophus* *Plato-* *xis, Or-*
nicus, cum decumberet. (2) Ne- *phens &*
 que *EUMOLPI* & *EPIMENIDIS* *aliis,*
 illustrationes, *PYTHAGORÆ* verba poten-
 tia & *EMPEDOCLIS* mirificas artes, a quo

pharmaca queis pellas morbos, levesque senectam
percipies, quæ cuncta tibi communicat uni.
Compescasque truces ventorum rite procellas
Exorti insanis, qui vastant flatibus agros:
Sursum (si libeat) mox flamina pigra ciebis,
Et media induces e tempestate serenum.
Induces media pluvias æstate salubres;
Et flatus sicca, qui persflent omnia messe,
Extinctumq; hominem nigro revocabis ab orco. (3)

B 3

Hujus

(1) Coupl. in declar. philos. Confucii Paris 1687.
 F. pag. 25.

(2) Marin. in vit. cap. 20. Jamblich. in vit. Pythag.
 cap. 25.

(3) Laert. in vit. Empedocl.

Homerus. Hujus artis apud HOMERUM multa sunt vestigia, apud quem rei & argentei canes utraque ex parte con-
ciuntur, quos *Vulcanus* confecerat multum mente, ut domum custodirent magnam
Alcinoi immortales existentes, & nunquam omne ævum senescentes. Idem magicam
fabrefactionem armorum *Achillis* commem-
rat & *pelei* gladium, (2) quem ei dederunt
fabrorum decus, ut eo sive in bellis sive in
natu omnia prospere conficeret. Quod com-
mentum in gladiis *Attilæ* (3) & *Gustavi* *Adolphi*
incomparabilis Regis Sueciæ recoquere
voluit credula posteritas. (4) Huc venit am-
letum Helenæ a *roliamna* Regina Ægypti
datum ad averruncandam tristitiam, oblivio-
nemque rerum inducendam, quod tantæ fi-
se virtutis tradit *Tzetzes*, (5) ut si quis
vino sumeret,

*Non fleret omnino etiamsi jugulatos videret
patrem & fratrem, sive etiam charum filium.*

Homero Nepenthe dicitur, & a *Plinio*, quoniam
niam humanitatis interest, angorem compe-
scere, docte describitur, (6) quod nostra
memoria diligentius adhuc fecerunt
Petrus Petrus, Medicus Parisinus, in *Comme-*

(1) Hom. odyss. libr. VII. v. 92.

(2) Suidas voc. Μέγα φεγγεῖ.

(3) Brienn. in annal. Boic. libr. IV. Rupert. ad
fold. pag. 428.

(4) Vid. vitam Morini astrolog. Gallie. præmiss.

(5) Tzetzes. Chil. 6. histor. 76.

(6) Plin. histor. nat. libr. XXV. cap. 2.

ario de Nepenthe Trajecti ad Rhen. 1689. in 4.
dito, & *Georg. Wolfgang. Wedelius.* Scripsit
& de *Nepenthe* *petrus Lassena* Neapolitanus, sed
operi morali de fugando luctu hunc titulum
præfixit. (1) Redeo ad *Homerum* apud quem
rebra est telesmatum mentio: Uteri & *Æoli*
ventorum domitoris, *Moly* efficacissimi con-
tra præstigias magicas remedii & aliorum.
Quod vero mirificas tales composuerit imagi-
nes, mira que his effecerit, nusquam legimus.
Nam quod ipsius versus postmodum inte-
gros creduli morbis curandis adhibuerint, &
Galenus Medicum Homeri scripserit, ut infra di-
cemus, non sua sed aliorum accidit culpa.

PLURA Latinorum *Homero Virgilius.*
P. VIRGILIO *Maroni*, nescio qua
fronte, largiuntur, certis quibusdam statuis
muscas *Neapoli* abegisse, hirudines inhibuif-
se, ignium vires & averruncasse & extinxis-
se subito summoto artificio. (2) Scilicet præ-
clarissimi cujuscunque nomen venantur ha-
bituri sententiæ suæ comites, quos supersti-
tiosarum artium miramur autores. Igitur &
hujusmodi scripta ipsi supponunt *Astronomicæ*
artis libros, quorum initium: Sæpe malum
hoc nobis fremens. Et *artem calculatorem*, (3)
per quam se nomen & characterem boni &

B 4

ma-

(1) Lasen. Lugdun. 7624. 8. emendand. Morhof polyh.
Tom. II. part. II. pag. 464.

(2) Naud. dans l'apologie. Bayle in lexic. Vigner. de
cifris p. 329. Histoire d' Oufle p. 230.

(3) Trithem. in antipalo malefic. lib. I. c. 3. catal. MS.
Angl. & Hibern. Tom. II. n. 3158.

mali spiritus unius cujusque hominis potest
calculari & invenire confidunt & conjurationes
Dæmonum continet, nefarias, maleficias
nas : cujus principium ipsum excusat Poet
rum Principem. *Calculatione nunquam fati-*
gatus aut lassatus fui. Nugæ : Quædam
hujus farinæ cecinit in Pharmaceutria
sua ; reliqua ne umbram quidem veritatis
habent.

Apollonius Thyaneus. Apollonius thyaneus potius pro
deat, quem ob Talismanes constr
ctos hodiernum Arabes *thelesmatiki* appe
tant. (1) Hic primo a *Iarcha* Indorum
pho septem accepit annulos, stellarum no
minibus cognominatos, quorum singulis
singulis diebus gestabat, ut scribit *Damis*.
Noverant enim & exercebant has artes sum
ma dexteritate *Brachmanes*. Postmodum ip
mirabiles hujusmodi imagines composui
quarum non sine laude meminerunt Ecclesi
antistites. Præter alios *Anastasius* Theopoli
Episcopus : Quibusdam in locis (inquit) a
hunc usque diem *Apollonii* Thyanei stant op
ra & suam habent efficaciam, alia quadrup
dibus & volucris damnosis avertendis, ali
ad inordinatos animorum excursus inhiben
dos, alia aliis rebus quæ hominibus detrimen
tum afferrent, arcendis. Quæ quidem ipsius
opera viribus naturæ adscribere non dubita

Justinus. (1) Apollonius, dicens, ut vir natu
ralium potentiarum & dissensionum & con
sensionum earum peritus ex hac scientia mira
faciebat, non autoritate divina. Hanc ob
rem indiguit assumptione materiarum ido
nearum, quæ eum adjuvarent, ad id efficien
dum, quod efficiebatur. Et *Apollonii* quidem
opera, quoniam facta sunt ex scientia rerum
naturalium, ad corporalem actionem homi
num, propterea ea non evertit Deus. Sic
Tzetzes. (2)

Apollonius, Neronis qui fuit temporibus
Ille thyaneus sapientissimus, qui præsciebat
omnia.

Antiochiæ quidem fecit, imo & Bizantii
Ne ingrederentur culices, aliaque hujusmodi
Atque ciconias, cum sculpsisset olim marmoreas.

Alii in his Magiam crepant. *Claudio* impe
rante, inquit *Cedrinus*, (3) Apollonius fuit Phi
losophus Pythagoricus, qui Magicis notis
mira præstabat. Cum enim *Bizantium* pro
fectus ab incolis rogaretur, suis magicis arti
bus effecit, ne serpentes & scorpiones percuterent,
neve culices adessent, ne equi ferocirent, ne
ve illi vel mutuo vel in alia animantia sævi
rent. *Lycum* quoque amnem compescuit,
ne suis exundationibus *Byzantio* noceret.
Horum sententias optime conciliat *Hierony-*
mus

B 5

(1) Herbelot bibl. oriental.

(2) Anastasius, quæstion. 23, in S. Scriptur.

(1) Justin. quæst. 14. ad orthodoxos.

(2) Tzetzes, chil. 2. histor. 60.

(3) Cedren, in compend. histor. sub Claud. 10.

mus, () qui *Apollonium* nostrum *Magum* dic
feu Philosophum, ut Pythagorici. Quom
do Ephesum peste laborantem statua ave
runca expiarit, prolixè docet ipsius Apost
lus *philoftratus*. (2) Cum hoc confundunt pl
rique alium quendam *Apollonium*, qui cir
annum 1160, sub *Anna Comnena*, Imperato
Alexis filia, culices, scorpiones, serpentes,
ciconias Antiochia expulit. (3)

VELUTI vero noster *Apollonius* instituta *pythagoræ* omni studio & honoris cultu observabat, ita & reliquis Philosophis hujus scilicet ipsius dogmata & telesurgica opera cum fuerunt: *Apulejo*, *Iuliano*, *plotino*, *porphyrio*, *Iamblichō*, *proclo*, qui quidem *jynge* quadam *ve Sphærule Hecaticæ* (4) opportune motitatis imbres deduxit, Atticam in fausto æstu liberavit, terræque motus positis phylacteriis inhibuit. Sic *Apulejus* (5) statuam ligneam secum ferebat linteo obvolutam, (6) & *Asclepiades* Philosophus Deæ cœlestis argentum brevifigmentum. (7) Sic Antiocheneses *Charonem* simulacro peste liberavit *Lajus* (8) Philo-

gebas. Expiatione autem facta, surgebas eosque dicere jubebas

Effugi mala, nactus sum meliora.

Gloriari denique, quod nunquam quam clara voce ululasset. Quod quidem esse arbitror. Nolite enim existimare, eum qui tam clare loquatur, ululatus non clarior mos edere.

Interdies vero præclaros illos bacchantium choros per vias agitabas: angues quos *Paria* nominant, fœniculo & populæis frondibus coronatos comprimebas, & supra caput attollebas: Et cum clamares: *Evoe Saboe*, & cetera men illud saltares: *Hyas Attas, Attas Hyas* aniculis præsaltor & princeps chori, *thyrsiger Ederifer, Vannifer* & hujusmodi nominibus appellabaris. Atque hujus quidem operæ a ministerii egregiam sane mercedem ferebas: lagenæ frustula, scriblitas, liba, placentas.

Statuas solunt. Præter hujusmodi sacra vero & alia occultis operibus felicitatem se consequi putabant, prodigiosis scilicet statuibus quibus divinas & mirificas tribuebant vires. Qualis *Apollo Alexiacus* seu averrunus (1) pestem sedans, & *Parnopius* (2) bruchis infestus. Talis malorum averruncator *Hercules*, (3) Talis *Myagrus* muscarum Deus apud Eleos

Eleos. (1) Talis *Iuno* manu altera punicum malum, altera vero sceptrum tenens. Cujus de malo punico, quæ arcanis consignata erant sacris effari nolebat Pausanias. (2) Talis erat *Olympica ara*, apud quam milvi (avium hoc genus insigne est rapacitate) sacrificantibus infensi non erant. *Phormidis* itidem statua exstabat, cui *Hippomanes* infusum dicebatur, equæ cauda abscissa deformis, quam equi furentes non minus, quam si viventem pulcherrimam equam aspicerent, inire gestiebant, donec acriore aliqua vi edomiti ab illo ære abstraherentur. Cui affine de *equa Olympica* narrat *Plinius*. (3) Talis in Olympicis ara *Taraxippi* terrorem equis incutiens. Talis in *Nemea* Argivorum Saxum colore rutilo, cujus fulgore concitabantur equi, haud aliter multo, quam si ignibus injecta esset trepidatio, (4) & funiculo cuidam laneo occultam ad homines arceandos vim tribuebant. Scilicet

Multum religio pavidos terrebat agrestes

Diva loci. (5)

Talismanicæ præterea figuræ videntur fuisse *Dii averrunci*, quibus apud sepulchrum *Epopei* eodem ritu, quo solebant Græci mala deprecari,

(1) Pausan. in Attic. cap. 3.

(2) Id. cap. 22. pag. 42.

(3) Lucian. quomod. scrib. histor. Clemens ad gentes pag. 15. Everard. Osto de Diis vialib. Halæ, 1744 in 8.

(1) Plin. histor. natur. libr. X. cap. 27. Salmas. ad Solin. pag. 9.

(2) Pausan. cap. 59. pag. 108. cap. 161. pag. 289. cap. 176. pag. 314. Ælian. de animal. libr. XIV. cap. 17.

(3) Plin. histor. natur. libr. XXIIIX. cap. 2.

(4) Pausan. cap. 199. pag. 352.

(5) Virgil. libr. VIII. Æneid. v. 349.

cari, sacra faciebant. Et capra apud *Phliasp*
 In ipso foro, [*inquit pausanias* (1)] capra
 ex ære magna sui parte inaurata, cui eam
 causam honor est à *Phliasis* habitus, quod
 dus, quod capram vocant, ortu suo vitib
 perniciem afferre consuevit. Ne itaque c
 lestis capra vineis noceat, forenseni illam
 ære cum aliis afficiunt honoribus, tum au
 exornant. *Plutarchus* itidem gravis autor
 pidis *Eurota* meminit, (2) qui tuba sonan
 ad ripam profiliat, Atheniensium audito
 mine in profundum mergatur. Idem ap
 Pelenæos autor est, ea arte simulachrum
 matum fuisse, ut quoquo versus spectass
 omnia terrore & maxima perturbatione co
 ficeret, ita ut nemo auderet præ timore ill
 intueri.

Telesmata
publice &
privatim
solunt.

Hæc publica *τελέσματα*, alii
 vatim ad se traducere, & illis uti
 sueverant. *Periclem* ita ægrotante
 invisenti amico cuidam ostendit
 amuletum collo circumligatum sibi a mul
 ribus, *Theophrastus* in moralibus refert. Nin
 rum pessime affectus, qui hanc etiam stult
 tiam in se admiserit, (3) *Viderat Hermogenem*
Medicum in somnis *Diophantus*

Amuleta licet corpore ferret, obit (4)

- (1) *Pausan.* descript. Græc. libr. II. c. 54. pag. 78. & 10
 (2) *Plutarch.* de flumin. Reines. var. lect. libr. I.
 pag. 637. *Leo Svavis* in epistol.
 (3) *Plutarch.* in vit. *Pericl.*
 (4) *Lucil.* p. 216. *Fabric. bibl. Græc.* libr. IV. c. 22. p. 17.

Alexandro M. Papinius Statius

pellæus habebit

Regnator, letis numen venerabile mensis
Et comitem occasus secum portabat & ortus,
prensabatque libens: modo qua diademata dextra
Abstulerat dederatque, & magnas verterat
urbes

Semper ab hoc animos in crastina bella pete-
bat (1)

Habebant præterea annulos *physicos* *Annuli*
 vim naturalem dictos *pharmacitas* *Talisma-*
 potentiam. Talis annulorum fa- *nici.*
 per erat *Eudamus* Medicus & pharmacopola,
 qui annulos contra venena & serpentum mor-
 us vendere solebat, & contra Dæmonia & fa-
 scinationem potentes, uti ex *Aristophanis* *Plu-*
 to conjicitur. (2) Hujusmodi annulos aureos
 ferro Talismanico incluso in *Samothracia* fun-
 debant, ut ad illa *Lucretii* (3)

Exsultare etiam Samothracia ferrea vidi
 docte pluribus explicat *Cæsar Baudelot* (4) Qui
 alium ex *Antiphane* profert annulorum artifi-
 cem *Rbertati* nomine. (5) Huc annuli duo
 spectant Tyranni illius *Phocensium*, (6) qui
 de

(1) *Stat. Silvar.* libr. IV. carm. 6.

(2) *Rhodig. antiqv. lectio.* libr. VI. cap. 12. *Salmas.*
ad Vopisc. Aurel. cap. 18. *Van Dale* de idolatr.
 cap. 6. pag. 529.

(3) *Lucret.* libr. VI. v. 31. pag. 226.

(4) *Baudelot.* de l' utilite des voyag.

(5) *Athen.* derpnos. libr. III. *Van Dale* de idol. cap. 6.
 pag. 530.

(6) *Clemens Stromat.* I.

de rebus gerendis insidiisque monebant, li-
nec monitus, inimicorum sanguinolentam
manus vitare poterat, nec non *Dicaei* (*Ancile*)
annulus, qui iudicium favorem conciliabat.
Horum annulorum longam seriem traderet
poteram ex *Josepho*, (2) *Ammiano*, aliisque
hoc ageretur. Quibus adderem *Batilos*
vos & moventes lapides, quos consecratos
templo *Dianæ Laodicensæ* afferre sibi jubet
Heliogabalus, aliosque plures quos commem-
rant, (3) ut & *amuleta*, quæ nonnulli ad co-
viviam ebrietatis arcendæ causa gestabant,
si numero exemplorum certarem; sed
mihi dicendi metas pono:

*Quicquid ut est habeant, tu cetera per-
dicta.*

*Romanorum
Diis tutela-
res & fir-
mamenta
imperii.*

De his Talismanibus eadem
persuasio populum ROMANUM
occupaverat, neq; aliud quicquam
est *Ancile* eorum (parvum scutum
sonat) ad imitationem *Palladii*
Trojani compositum, quod *Numæ* de co-
donatum imperii pignus ferebant. Quam
quam in eo astutia Principis talia fingenti
ad persuasionem populi & fidem movenda
res Romanas Diis autoribus crescere, tantum

valere potuit, quantum cœli corrogatum au-
xilium, aut incantationes magicæ. Ne tamen
Ancile ab hoste quodam dolo malo posset au-
ferri, per *Mamurium* fabrum multa similia fa-
bricarunt, quæ *Ancilia* dicta sunt (1) Erant
autem Romanis septem paria firmamenta im-
perii *Acus matris Deum*: *Quadriga fictilis Vejo-
rum*; cineres *Orestis*; *sceptrum Priami*; *Velum
Ilionæ*: *Palladium*; *Ancilia*. (2) Habebant præ-
terea statuam *Tanaquilis* telesmaticam, de qua
Pompejus Festus: (3) præbia *Verrius* vocari ait,
ea remedia, quæ *Caja Cæcilia* (ita Romani
vocabant *Reginam*) uxor *Tarquiniæ Priscæ* in-
venisse existimatur & immiscuisse *Zonæ* suæ,
qua præcincta statua ejus est, in æde sancti,
qui *Deus Dius Fidius* vocatur, ex qua zona
periclitantes firmamenta sumunt. Erat ita haud
dissimilis zonæ *Dianæ Ephesæ*, mirificis liti-
ris ornata. Cæterum ex Diis Deabusque
Hecate quercum coronata multis serpentum
spiribus longe capillata, manuque hastam com-
plexa, incantationum veneficarum amule-
tum erat. Nam veteres *Hecaten* hæc specie
ante fores collocabant, Deam veneficio-
rum contra veneficia, (4) ut *Mercurium* ad-
versus fures, furum Deum. Huc spectant
suo modo *Deus terminus*, custos finium, qui
non tantum lapis, sed etiam stipes interdum

C

erat

(1) Aristophan. in *Pluto*.

(2) *Joseph.* libr. VIII. cap. 2. antiquit. judaic. *Ammianus*
libr. XXIX. cap. 2. Kirchmann de annulis.

(3) *Lampridius*, in vit. *Heliogab.* cap. 7. *Casaubon*
not. *Reines.* var. lect. libr. III. pag. 637. *Van D.*
de *Sanchoniath.* in fin.

(4) *Plutarch.* de audiend. Poet. cap. 2.

(1) *Ovid.* fastor. libr. III. v. 260.

(2) *Servius* ad *Ænerid.* libr. VII. v. 189.

(3) *Festus* de verbor. signif. voc. præbia, pag. 148.

(4) *Mosen* *Specul.* imag. cap. 24. n. 7.

34 DE ORTU & PROGRESSU,
 erat, cui supplicabantur, (1) & Tutela, &
nii Tutelares, quos navibus ædibusque affixi
 coronis cereis & lucernis venerabantur;
 & reliqui *Dii averrunci*, de quibus scripsit
Apollodorus, ut ex *Harpocrati*one discimus
Penates, (3) quorum beneficio & vivere se
 sapere putabant, Dii conservatores, salutar
 militares, viales: de quibus ante bienniu
 elegantem dissertationem vulgavit *Everardus*
Otto, ut & *Lares* & *imagunculae* cubicu
 res: (4) in quibus eminet *fortuna aurea* seu
 gia, quæ in cubiculo Principum Romanorum
 poni solebat. Adjiciebant *Silvanum* finiu
 tutorem & *Priapum* hortorum custodem. N
 que deerant

Qui remunerabantur te Priape, & te Pater
Silvane tutor finium (5)

Præcipue *priapi* magnam esse virtutem
 persuadebant ad averruncandum fascinum
 fascinus exinde diceretur. Illum ipsum hab
 bant fertilitatis autorem: Etiamne inquit
nobis (6) mutunus, cujus immanibus pude
 dis horrentique fascino vestras in equita
 matronas, & auspical ducitis & optatis. Ide

- (1) Lactant. divin. institut. libr. 1. cap. 20. pag.
 (2) Hieron. ad Esaiam cap. 57. Salmas. ad S.
 pag. 571.
 (3) Rosin. Antiquit. Roman. Hofmann in lexico
 averrunc. Penates. Tutela.
 (4) Sueton. in August. cap. 7. Capitolin in Pio cap.
 Marco cap. 7. Spartian in Severo. cap. 23.
 (5) Horat. epod. 2.
 (6) Arnob. ad vers. gentes.

averruncare credebatur invidiam, quem ideo
 non pueris solum, sed curru triumphali Imper
 atoris appendebant. (1) Hunc

Custodem medio statuebat villicus horto

Opposita spectat, quem proba virgo manu. (2)

Imo cum effigiem ejus non sibi comparare
 possent rustici, ossa *capitis Asini* ipsi sacri eadem
 veneratione prosequiebantur,

Vile coronati caput ostendebat aselli

Ad quod lascivi ludebant ruris alumni

ut Juvenalis inquit & Columella

Nunc caput arcadici, nudum cute, fertur aselli

Tyrrhenus fixisse Tages in limite ruris.

Tali cultu & *Mesfiam Sessiam*, tutelina, & alias
 ruris Deas prosequiebantur.

Quin & in ædes *Herculis* Romæ in foro boar
 rio nec muscæ nec canes intrarunt, ut apud
Bosphoranos in *Achillis* insula, nullæ ales: (3)
 cujus tamen effectus aut naturales esse potue
 runt causæ, aut hominum hoc finxit astutia,
 igitur opus erat instinctu *Heraisci*, qui natu
 ræ quodam impulsu, ut autor est *Suidas*, vi
 ventia & non viventia sacra simulacra discer
 nebat.

C 2

Pri-

- (1) Plin. histor. nat. libr. XXII. cap. 4. Plaut. in mi
 lit. glorios. act. 4. v. 6.
 (2) Mart. libr. VII. epigr. 9. libr. III. epigr. 68. Virgil.
 libr. IV. Georg. Ovid. metamorph. libr. XIV.
 Fab. 16. v. 640. Priapoea junctim edita.
 (3) Plin. histor. nat. libr. X. cap. 29. Bayle in lexic.
 voc. Hercules. Solin. polyh. cap. 19.

Privatim

Telesmata

colunt

Principes.

Privatim hujusmodi Numina principes Reipubl. Romanæ, *L. Sylla* *C. Jul. Caesar*, *Nero*, *Galba* aliique coluerunt, uti *Macrianorum* familia *Alexandri M.* imaginem. Ferunt (1) *Syllam* Apollinis imagunculam auream, *Delphis* allatam semper in proeliis solitum circumferre. In pugna autem cum *Telefino* in tantum evasit hastas hostiles, ut incitante equo, equisone, cuspides ad caudam equi in unum collapsæ in terram defigerentur: Tunc etiam exosolatum esse, ita locutum: *Itane Apollo Pythiæ Cornelium Syllam* felicem, quem in tot proeliis extuleris illustrem, nunc ad portum patriæ adductum, projicies. *Julium Cæsarem* Romanæ Imperii caput, sculptam Veneris armatæ imaginem gestasse, eaque tessera in rebus summis plerumque usum fuisse, *Dio* (2) autor est. Ex ejus familia ultimus *Nero Claudius* Imagunculam puellarem, cum quasi remedium insidiarum a plebejo quodam & ignoto muneri accepisset, detecta confestim conjuratione, pro summo numine, trinisque in die sacrificiis colere perseveravit; volebat credi monitione ejus futura prænosceret. (3) *Galba* (4) venerabatur simulacrum æneum *fortune* cubitali majus, quod gremio suo *Tusculum*, ubi æstivare consueverat, avexit: Et in parte ædium consecratum

(1) Plutarch. in Syll. Val. Maxim. libr. I. cap. 2.

(2) Dio libr. XLIII. histor.

(3) Sveton. in vit. Neron. cap. 56.

(4) Id. in Galb. cap. 4.

tum menstruis supplicationibus & pervigilio anniversario coluit. Videtur mihi etiam non prætermittendum, de *Macrianorum* familia id dicere, quod speciale semper habuerunt, ut *Alexandrum M.* Macedonem, viri in annulis & argento, mulieres in reticulis & dextrocheriis & in annulis & in omni ornamentorum genere exsculptum portarent. Vidimus proxime, inquit *Trebellius Pollio*, (1) *Cornelium Macro* in eadem familia virum, cum cœnam in templo *Herculis* daret, pateram electrinam, quæ in medio vultum *Alexandri* haberet & in circuitu omnem historiam contineret, signis brevibus & minutilis, pontifici propinare, quam quidem circumferri, ad omnes, tanti illius viri cupididissimos, jussit. Quod id circo posui, quia dicuntur juvari in omni actu suo, qui *Alexandrum* expressum vel auro gestistant vel argento. Quæ uberius confirmant *Chrysostomus* (2) & alii.

Ipse ad antiquorum redeo superstitiones & frivolam de mirificis mali averruncandi modis, persuasionem. Quorum spectant *Sigilla*, quæ arte fictili Romæangebantur & venalia parabantur, quibus homines pro se atque suis piaculum Saturno facerent, (3) ad averruncandum imminens quodvis malum. Hæc ipsa (puto) a *Dionysio Halicar-*

C 3

licar-

(1) Poll. de XXX. tyrann. pag. 295.

(2) Chrysosth. homil. 21. ad popul. Antioch. & de mulier ornat.

(3) Macro. Saturnal. libr. I. cap. II. Cherbury de relig gentil. pag. 158.

licarnasio imagines viris similes appellantur & *oscilla* imagunculae Saturno oblatae aut *Sigilla* aut *Sigillaria*, de quibus *Arnobius*. (1) Abstinctis a risu, cum pro Diis immortalibus *Sigillioli* hominum & formis. Supplicatis humanis. Quinimo Deos esse *Sigillaria* ipsa censestis, nec praeter haec quicquam vim credit habere. Inde *Roma* locus, ubi imagunculae vendebantur, nomen accepit *Sigillaria*, per quem, ut multitudine delicta sua patefacere *Nero* comitatus est *Sporum*, Eunuchum, *Augustorum* ornamentis ex cultum. (2) Hujusmodi multa amuleta colebant *Romani*, & in primis pueros modo natos tam insignibus ornamentis circumligabant. In quibus *fascinum succinum*, aliaque multa, de quibus prolixius *Thomas Bartholinus* de puerperii veteris antiquitatibus, cujus compendium *Amstelodami* 1676. in 12. prodiit; cum vastum, quod parabat opus, consumsisset ignis:

*Sic avia, aut metuens Divum matertera cum
Exemit puerum, frontemque & uda labella,
Infami digito & lustralibus ante salivis
Expiat, urentes oculos inhibere perita,* (3)

Sic invocabatur *Cunina* Dea, quae infantes in cunis tuebatur, & *fascinum* submovebat, *Rumina*, *Potina* & quae sunt alia Dearum nomina. (4)

(1) *Arnob.* libr. VI.

(2) *Sveton.* in vit. cap. 28.

(3) *Perf. satyr.* 2.

(4) *Lactant. divin. institut.* libr. I. cap. 20. pag. 54
Minut. in *Octav.* pag. 83.

Decantata praeterea erant, apud eosdem *Sabella*, seu *Sabina* carmina & *Marsiorum* *Næniae*; (1) qui quidem *Marsi Psyllique*, quod fugarent serpentes, populo laminas pro colubrarum ictibus vendere solebant. (2) Erant & alia iis carmina contra grandinem, morborum genera & ambusta, & *Vestales* iis credebantur mancipia fugitiva retinere, nondum egressa urbe. (3) Haec si studiose diligenterque curare vellem, amplissimam haberem dicendi materiam. Disquirerem, an aliqua virtus sit in verbis & carminibus, quod fecit *Plinius* (4) naturae mystes, qui *M. Servilium Nonianum* in metulippitudinis duabus literis Graecis P. & A. chartae inscriptis usum & *Mutianum* ter Consulem, viventem muscam in linteolo albo eadem observatione portasse notat. Imo vero evolverem.

Pontificum libros annosa volumina vatam.

Et de *Numa Labeone Antistio, Attejo, Capitone, Trebatio, Vectio. Praetextato, Flaviano, Caj. Jul. Cesare, Fenestella, Rutilio Gemino, Fabio Pictore, Cloatio Vero, Ennio Veranio, Appio Pulchro, Masuro Sabino, & Granio Flacco*, qui sacros, Pontificiales & Augurales, nec non de indigamentis libros ediderunt, differerem, sed prodendo

C 4

do

(1) *Horat. epod.* 17. *Ovid. libr.* VI. *Fastor. Plin. histor. nat. libr.* XXIX. cap. 2.

(2) *Arnob. libr.* II. *advers. gent.* pag. 39. & 50.

(3) *Plin. l. c. Senec. natr. quæst. libr.* IV. cap. 67

(4) *Plin. l. c.*

do obstat ingens verecundia in tanta animorum varietate. Qua propter de his, ut libitum cuique fuerit opinetur.

De Consecrationibus
statu-
suis.

De Consecrationibus (1) est quod moneam, carminibus enim incantatis & sacrificiis peractis statuæ quædam consecrabantur & in eo loco defodiebantur, quem barbaros transire volebant. Has violare summa erat religio, adeo ut cum M. Antonius Marcomannos de vovisse populo Romano diceretur, non auderet Heliogabalus (2) in eos movere, antequam consecrationem abstulisset, quam avidissimo studio quærebat, ut eam dissiparet, spe belli concitandi. Sic Aurelianus (3) adversus eosdem Marcomannos sacrificia instituit, quæ barbari transire non possent, quibus ut monstris quibusdam speciebusque divinis impliciti sunt. Antequam hic regnarent per Magos curabat Didius Julianus, quibus putabat vel odium populi deliniri vel militum arma compesci posse. (4)

Temporibus Constantii & Placidie Æsculapius possessionum in Sicilia curator Telesmatale fregit. Statua erat ænea ab antiquis inaugurata, cum ut Ætnæ montis ignes averteret, tum ut Maris transitu Barbaros prohiberet.

(1) De his elegantiss. libr. edidit van Dalen cum ips. libr. de oracul.

(2) Lamprid. in Heliogab. cap. 8.

(3) Vopise. in Aurelian. cap. 18.

(4) Spartian. in vit. cap. 7.

ret. Altero enim pede perpetuum ignem, altero vero perennem aquam gestabat. Ea igitur confracta ex Ætneo igne, & a barbaris detrimentum accepit Sicilia. (1) Eadem tempestate Valerius Præfectus in Thracia cum ad locum quendam inquirendi thesauri causa accederet, sacrum illum esse religione ex incolis cognovit & antiquo ritu statuas ibidem consecratas. Retulit hæc ad Imperatorem rescriptumque accepit, quo jubebatur indicata illa bona tollere. Igitur effosso loco, tres solidæ ex argento fabricatæ repertæ sunt statuæ, specie barbaricæ sitæ, & utroque brachio ansato, veste præterea variegata, barbarico ritu indutæ & comam capite gestantes, atque in septentrionem, quæ Barbarorum regio est, obversæ. Quæ simul atque statuæ sublatae sunt, pauco post dies Gothorum primum gens universam incurrit Thraciam, futuræque paulo post erant Hunnorum & Sarmatarum incursiones in Illyricum & ipsam Thraciam: uti Thraciam inter & Illyricum sita sunt hæc consecrationis loca, & trium statuarum numerus adversus omnes gentes barbaras inauguratus videbatur. Alexander Imperator, [inquit Zonaras: (2) Leonis Philosophi frater, magos rogans, an diu regnaturus esset, audivit ex illis, se diu victurum, si a pro, qui in theatro ex ære factus erat, dentes & pudenda apponerentur, quia ea figura tua est, quæ e regione sita

C 5

(1) Olympiodor. ap. Phot. pag. 182. & 187.

(2) Zonar. in histor. annal.

sita est *Leonis* fratris tui. *Aper* etiam *Caledonius* ex ære fusus erat (*Herculis* erat statua a *Lysimacho* sculpta) eo *Alexii Angeli* Imperatoris conjux, *Euphrosina* magiæ dedita utebatur atque aliis statuis, quibus membra decuti jussit. (1) Hac superstitione captus *Manuel* Imperator cum in *Hunnos* bellum pararet *Hungarissam* fatalem *Hunnorum* statuam, quæ in foro *Constantini* stabat, disjecit, Romanam suo loco restituit; utebatur is interpretis Latini loco, *Aarone Isaacio*, apud quem compertum est Simulacrum testudinis, in quo erat imago hominis, ambos pedes in vinculis habens pectus clavo transfixum erat. (2) Eadem inducia *Theophilus* Cæsar ingruente bello, consilio *Joannis* Patriarchæ, tricipitem in circo statuam, in qua hostilium ducum fortuna collocata erat, ferire jussit. Valido impulsu duarum statuarum capita discussa, tertium languidiore inclinatam. Ita se hostilium Ducum habuit fortuna. Orta gravi in castris seditione, duces ceciderunt, tertius gravi vulnere confectus, irrito belli gerendi conatu, domum rediit. (3) *Eudoxiam* etiam Imperatoris conjugem literas & characteres utero imposuisse quibus enecatus partus extraheretur *Cedrenus* autor est. Qui similia in *Romano Lecapeno* Imperatore narrat. Talia simulacra *Constantinopoli* expugnata

(1) Stozz. Cicogn. de mag. omnif. libr. IV. cap. pag. 451.

(2) Nicet. libr. IV. cap. 7. pag. 160. & libr. V. ann.

(3) Zonar. tom. III. anal.

invenit & destruxit *Muhammedes*, victor Orientis. Is cum superbus urbem equo obiret, in hippodromo columnam vidit lapideam, cui triplex ex ære impositus erat serpens, ita ab imo convolutis inter se spiris, ut tria emerent serpentum capita; Sultanus percussit, quid hoc idoli esset? Simul magna contorta in serpentes clava, unius labrum inferius comminuit. Quo facto mox serpentes magno numero conspici in urbe cœperunt, quibus excludendis hoc simulacrum positum erat. Alio in loco equus aheneus stabat cum equite sessore, quo simulacro pesti præclusus in urbem aditus ferebatur, *Mahumedes* hoc demolito, fidem fecit superstitioni. (1)

Sic hæsit diu in animis veterum & Gentilium & Christianorum approbatio & studium horum remediorum. Inter Christianos Telesmatum artifices. Ideo *Joannes Chrysostomus*, (2) *Basilianus* & alii pii sanctique viri, multis locis scriptorum suorum gravissime in eos invehuntur, qui more paganorum per apta neunt. Extantque de horum pœnis canones multi in antiquis Patrum conciliis, (3) & *Constantii* temporibus, si quis remedia quartanæ vel doloris

(1) Leunclav. in pandect. Turcic. pag. 130. Boissard. de divinat. pag. 347. Kircher. Oedip. Egypt. tom. II. part. 2. pag. 447. Sandys in itineras.

(2) Chrysosth. de mulier. ornat. Basil. Homil. in psalm. 45. Van Dale de divinat. pag. 531.

(3) Concil. Trullan. can. 61. Laodicen. can. 36. nec non in Gelas. decretis.

loris alterius collo gestaret, sive per momentum transisse vespere malevolorum gueretur indiciis, ut veneficus pronuntiatus capitis interibat. (1) Quod alius de ca- sis sub *Antonino Caracalla* publica statuit se- ritas. (2)

Gnostici. Præcipue quidam GNOTICI

cti, *Marci Ægyptii Basilidis*, *Cratæ*, *Valentini* & *Cerinthi* discipuli, (3) his rebus insaniebant & morphomata mirifica gemmis laminisque insculpebant, quæ nostram ætatem servavit curiositas. Hi miraculorum fabri (ut credi volebant) *litteras Epifias* in vitam revocabant, initiatis acclamantes *BESAMA, CAMOSI, BNE, ANOORA, STADIA RHUIDA, CUSTABA, PHOGOR, LATHI*, quorum interpretatio hæc est: *O qui supra omnem virtutem patris, te invocamus qui lumen & spiritus bonus nominaris, quoniam in corpore regnasti.* (4) Vana magisteria & calculatoriae artes de quibus multa commenta- rædet. Jamque de *Abraxas* eorum eleganter dissertationem scripsit *Joannes Macarius Grevelinganus*, (5) quæ inscribitur *Abraxas*

Christopistus cui accedit *Abraxas Proteus* seu mul- formis gemmæ *Basilidiana* portentosa varie- is, exhibita & Commentario illustrata a *Jo- anne Chifletio* Antwerpiæ 1657. in 4. Hujus- usdem vocis explicationem nec non *Abraxas* *aldabaoth* ac *Barbelones* promisit *Joh. Christ.* *Modius*, cum de *Gnosticorum Caulacau* sub præ- lio *G. Sam. Schurtzfleischii* disquireret. (1)

Ab his quanquam vulgo credatur artem- nuletariam ad reliquos Christianos transis- , crucem tamen figit, quod hos ab *Ægyptiis* a hausisse dicant; in illis Judaica quavis- gina seiprodatur superstitio. Illi nomen Dei- *agrammaton*: hi *JESU* Salvatoris adhibent. i nomina Patriarcharum Regum & Prophe- rum; hi sanctorum suorum adjiciunt, utri- que in morbis curandis, singularibusque per- etrandis, preces arcanas fere unisonas in- onant. Veluti *Joannes Goropius Becanus* Psal- terium olim antiquum vidit, lineolis rubris- otatum, ad omnia morborum genera, ver- o divino sananda. (2) Sic *Pelagius* eremita- majoricanus, qui 1480. obiit *Medicinam*- ritus *S.* seu modum curandi per preces in MS. Al- ter alia rarissimi commatis opuscula reli- uit. (3) Quibus jungi possunt *Foelix Malleo-* precationem procuratione morborum

pa-

(1) Ammian. Marcell. libr. XLX. & XXIX.

(2) Spartian. in ips. vit. cum not. Casaubon.

(3) Epiphani. de hæret. libr. I. tom. II. Niceph. hist. ecclesiast. libr. IV. cap. 2.

(4) Irenæus libr. VII. de erroribus Gnosticor. & libr. cap. 13. Kircher. Oedip. Ægypt. tom II. part. II. Class. II. cap. 6. pag. 469.

(5) Freher. in theat. Miræus in elog. belg. pag. 17. Val. Andr. in bibl. belgic.

(1) Witteb. 1706. in 4.

(2) Hartmann von Segensprechen.

(3) Libanii epistola de huj. opp. libro ejus de visioni- bus nocturn. præmissa Fabric. bibl. Gr. libr. II. cap. 10, pag. 426.

patronus, (1) & *Trithemii* modus per orationem a Deo T.O.M. quidvis impetrandi *Maximilianum* Cæsarem MS. utuntur *Judaicis Psalmis Davidis*; utuntur Christiani & præpsalterium a *Becano* ut diximus visum, *Libermannus*, & ex collegio curiosorum quidam, fecerunt: Nec de armatura magica, arteque *Pasaviensi*, multis verbis uti, quod argumentum *Joh. Ernestus Burggravius*, *Henr. Kunrath*, *Monctys*, *Io. Lud. Hartmannus* tractant. Forsan error panicus & opinio plurimum valet in hostibus, quos apud *Ovidium*

*Increpat & vitioque animi non viribus inquit,
Gorgoneis torpetis Eryx, incurrite mecum,
Et prosternite humi juvenem magica arma ferentem.*

Ad *Arabes* transimus & *Saracenos*, *Arabes Telesmatici*, quorum opera, in cacumine arcis *Marocci*, tres esse aureas sphaeras ponderis librarum 1350. narrat *Leo*, (1) quas nullus nisi infeliciter auferre ausus fuerit. Referunt, conflatas fuisse pretio monilium gemmarumque uxoris Regis *Mansoris*, si derum concordie potestate, secundum quasdam precationibus munitas ceremonias, adversus eos, qui illas auferre destinassent, ut nullo artificio inde distrahi queant. Non defuerunt Reges huic civitati, qui pretio auri allecti sphaeras loco movere conati sunt. Sed mirum semper illis obtigit infortunium, quod conatum impedivit. Hujus rei plura exempla referunt anti-

(1) Del Rio, disquis. magic. libr. III. part. 2. q. 8.

(2) Catal. MSS. Angl. & Hibern. n. 6361.

(3) Boissard. de divinat. pag. 768.

(4) Lambec. comment. de bibl. Vindib. libr. pag. 110. & 121. Thom. Smith de biblioth. Cott. cap. 8. pag. 10. & 66. n. 8.

(1) Leo in descript. Afric. libr. II. cap. 45. pag. 104.

antiqui *Almansor Messa allab, Zahel, Albohaz, Haly, Rhodoam Albategnius, Omar, Zacharias, Mohamed & Serapion*. (1) Speciatim omnia persequi non vacat, erit inferius de iis disserendi commoda occasio, ubi & autores dabuntur quorum tanta abundat copia, ut AL. B. STAMI ducentos prodiderit, qui ante ea *mysteria literarum* exposuerint. (2) In his enim omnem vim amuletariam venantur, unde elicientes artes KIMIAM & SIMIAM dictas, ex quibus *Kimiam* describunt: cognitionem Spirituum terrestrium, ad petenda his subtilissima, ut nobis serviant. *Simiam* cognitionem virtutum superiorum, ad transcendendas eas inferius. Illa iterum dividitur in tres partes TARGI, TELSEM, & SAMMAHUS, (3) quæ quidem magisteria luberrime omitto theurgica, in quibus enarranda tantum operosus est *Athanasius Kircherus de cabala Saracenica & Agarena* in Oedipo suo *Ægyptiaco*. De iisdem agere constituerant *M. ANDREAS ACOLUTHUS* Hebrææ linguæ Profes. Uratislavienfis *In spoliis Mahumedanis Arabo-Turcicis*, & *M. CHRISTIAN. ZOEGA*, cujus spero fecit in dissert. *de buccina*, sed utriusque, quantum scio, messis in herba est.

Septentrionis
& Occidentis
incola.

BOREALES malo & Occidentales scrutari mundi plagas, in quibus idem regnavit, qui apud alios

(1) Gaffarel. curiosit. in audit. cap. 6. n. 3. pag. 100.

(2) Herbelot. in bibl. orient.

(3) Herbelot. pag. 775. & 811.

imaginum mirificarum cultus, interque ipsos GERMANOS, qui manu se tueri quam creduli quidlibet arripere assueverant. *Æstorum* gentes, matrem Deum venerabantur, & insigni superstitionis formas aprorum gestabant. Id pro armis, omnique tutela inquit *Tacitus* (1) securum Deæ cultorem etiam inter hostes præstat, GOTHI *Runas* habebant victoriales *Sigruner* vocatas, quas capulo gladii aut liquo bellico incidebat, qui sapiens, astutus atque callidus evadere optabat. Has ipsos docuit *Odinus*, de cujus nec non *Hartgrepi* Regina fatiloquis capitibus multa fabulantur scriptores (2) ut & de rana ænea Botnienfium Finno-*rumque*. (3) In *Hispania* erant Herculis columnæ terrarum Oceanique vincula, quæ *Hercules* domui Parcarum inscripserat, ne qua elementis contentio sit, neque amicitiam lædant: (4) De alio *Tilsema* ibidem extructo *Hottingerus*. (5) *Parisi* urbem serpente gli-*reque* æneo pro illis animalculis fuisse munitam nec non ignis figura pro igne, *Georgius Suronensis* tradit. (6)

Verum age non hic te post hac morphomate ficto
Atque per ambages & longa exorsa tenebo.

D

Non

(1) Tacit. de morib. German. cap. 45.

(2) Ol. Verelig. in Runograph. cap. 16 Saxo libr. I. cap. 13. Snorro in Chron. Norweg. Arnkiel in Cimbrisch. Hændenthum p. 1. cap. 39. §. 3.

(3) Olaus M. libr. III. & 5. cap. 17.

(4) Philost. vit. Apoll. lib. V. c. 5. cum. not. Olearii.

(5) Hottinger. histor. orient. libr. I. cap. 8.

(6) Georg. Turon. histor. Franc. libr. VIII. cap. 33.

Non statuas omnes quæ rariores sunt, non cereas imagines, non gladios & arma pro-
ram Talismanica, non simplici aut mix-
metallo cufas explicabo monetas, non vir-
neam membranam characterismis & figi-
magicis repletam, nec pileum naturale me-
hibebo, quo pueri modo nati solent insig-
ri, quem obstetrices rapere, & advocatis cre-
dulis vendere solent, si quidem causi dici-
juvari dicuntur, ut narrat *Ælius Lampridius*,
non radices herbas, plantas ob virtute
amuletariam collo appensas, non ceras no-
verba constellata, non exorcismos illis
traham.

*Multa ine-
pte Telesma-
ta credun-
tur natura
aut artis o-
pera.*

Recte me iudice *Lucianus* (2) de-
det Philosophum, qui pro tum-
re pedum, pedem mustellæ in-
rio leonino seu cervæ amuletu
crediderat, existimans, iis nu-
quam immitti sanitatem, nec
quis vel in *Nemei Leonis* pellem sedecim
stelas integras insueret. Multa enim vi
manica ex sola opinione hominum & igno-
rantia causarum donantur vel artis vel natu-
opera, quo fit, ut ii, qui nimium numeru
telesmatum augent, minorem inveniant
dem. Huc veniunt *Archita* columba ligna
Boëtii anguis igneus sibilans, avesque simul

cantantes, (1) *Alberti Magni* & *Rogeri Ba-*
tonis capita artefacta (ad imitationem *Orphei*
conficta) quæ itidem *Virgilio*, *Silvestri II*, *Ro-*
berto Grossetest, *thomæ Bungey*, *Guilielmo Pari-*
ensi, *Henrico de Arragonia* tribuuntur. (2)
Quidni *Archita* sphæra, parva machina, gra-
vida mundo, cœlum gestabile, compendium
erum, speculum naturæ: *Regiomontani* aquila,
Fluddii taurus lyraque. (3) Quidni illi fœcun-
dæ naturæ in lapidibus lusus, quos uno voca-
ulo *Gamabe* (4) dicimus, nec non musca illa
enea quam carnes *Pragæ* ferunt (5) æstivo
tempore a muscarum impetu reddere im-
munes.

Vanissimam in his ubivis observare licet su-
perstitionem, qua, licet docti filamentis ara-
nearum comparent, implicatur credulorum
inscitia, & stulta levitas. Ponderanda hæc:
Quæ sunt in his aut possunt esse bona, segre-
ganda a malis: Quæ mala, fugienda & sicco
præterunda pede. Quorum vero dubia, & in-
certa fides; caute indaganda sunt, ne verba
nobis dentur, & aliquid esse in illis magni &
secreti boni judicemus.

*Sunt bona, sunt quædam mediocria, sunt mala
plura:*

Quæ legis hæc, aliter non fit, Avite, liber.

D 2

CAP.

(1) *Lamprid.* in vit. *Diadumen.* *Hofmann* in lex
voc. pileati.

(2) *Lucian.* in *philopseud.*

(1) *Cassiod.* l. I. epist. 45. *Gell.* noct. atticar. l. XII. c. 10.

(2) *Naud.* apolog. pour les grands hommes cap. 18.
pag. 38. *Nicol.* *Anton.* in bibl. Hispan.

(3) *Fludd.* in apolog. *Fratr. Ros. Cruc.* cap. I. pag. 24.

(4) *Gaffarell.* curiositat in audit. cap. 5. pag. 76.

(5) *Wagenseil* in pera libror. juvenil. pag. 316.

De ANTIQUISSIMIS SCR
PTORIBUS

TALISMANICIS

Argumentum.

Inter Scriptores Adami, Abelis, Henochi, C
mi, Abrahami pseudepigrapha scripta & Mo
ses divinus Legistator locum nanciscuntur. Nec
Salomon, cui XXXVI. magica & cabalistica tradi
tur opuscula; Apud Ægyptios horum satis am
seges, Liber ibi occurrit ceremoniarum, Herm
integra, bibliotheca, Jamnis & Jambris, Sera
dis, Necepsi Jacheni aliorumque conatus. In
Ghaldæos prodit Zoroaster, magnus horum sac
rum mystes, cum tota Magorum Schola. Apud Gr
cos Messeniorum operta sacra, Orpheus & alii
molpus, Pythagoras, Empedocles, Democ
tus, & qui fuerunt apud eos mysteriorum & initi
rum autores. Similiter quæ Platoni, Aristote
Alexandro M. Alexandro Aphrodisæo, Cel
Thessalo tribuunt maleferiati, qui summa impiet
te Christum dulcissimum Salvatorem huc trahu
Horum protervia retunditur, ut & aliorum lib
rum magicorum, quos non diu post eructavit or
Inter medicos posterioris ævi Caleni & Samm
nici Sereni, Alexandri Tralliani, & Theodo
Prisciani mentio fit: Inter Philosophos L. Ju
Columellæ, Apollonii Thyanæi, Julia
utriusque Sextii Julii Africani denique Jambli
chi, in quem scripsit Philoponus.

Originem telesmatum timide *Antiquissi-
mi de Talis-
manibus
scriptores.*
& vere, cunde ad antedi-
luviana superius retuli
tempora, sed amici eorum hanc
moderationem animi & æquitatem meam ta-
tant, multisque scriptoribus, quos undique
conquirunt, meam oppugnant fidem.

Non dubitant ADAMUM huma- *Adamus.*
ni generis parentem, tale scriptum
nirificum in ripa fluminis e *Paradiso* exeun-
tis a Razicle angelo suo dono accepisse, impu-
entissime fabulari. (1) Eadem asseverantia.
ABELI ipsius filio opus de virtutibus & *Abel.*
tribus planetarum tribuunt, quod cum
injuriæ temporum evitare potuerit, illæ-
um sit ad nos perlatum. Scilicet cum mun-
do a diluvio imminere exitium sciret, hunc
librum in cavo lapide caute abdidiisse, unde
Hermes & trismegistus fœlicissime eruerit.
tum post longam annorum seriem Thomam
Aquinatē sibi comparasse, & secundum ejus
regulas complures imagines ad varios mirabi-
les effectus confecisse narrant. Leguntur hi-
storiolæ istæ apud ipsum Aquinatē, (2) Tho-
mam Torquemadam, (3) Broisardum (4) Nau-
dam (5) aliosque.

D 3

Ea-

- (1) Lambec. prodr. hist. liter. Kircher inobelisc. Pam-
phil. lib. I. c. I. Lomeyer debiblioth. c 2. pag. 10.
Bayle in lexic. voc. Adam Wolf. bibl. Hebræ. p. 110.
(2) Aquin. de ent. & essent. tract. 4. cap. 2.
(3) Torquem. in Hexamer.
(4) Boissard. de divinat. pag. 44.
(5) Naud. in apolog. cap. 17. Wolf. bibl. Hebr. p. 346.

Eadem de HENOCHO fabula agitur, triginta & amplius scripta quidam tribuunt, suoque adhuc tempore tractatum ejus de rebus divinis in *Aethiopia* magno fuisse in pretio generius (2) testatur. Ne de omnibus illis dicam; est liber fictitius, qui adscribitur *Enoch* continens fabulosam narrationem de stellis quindecim earum herbis & characteribus lapideisque, per quam vanissimam scientiam ut curiosa promittit. Ex cujus principio auctoris stultitia cognoscitur. Incipit enim sic: Ego Enoch, tanquam unus ex Philosophis & Prophetis propono gratiam Messiae, qui post me venturus est. (3)

Noachus. Eodem filo NOACHUM ei commitem addunt, communem generi humani restauratorem, cui non solum *pseudeus* Berofus librum de secretis rerum naturalium tribuit, sed alii itidem librum de magia naturalis adscribunt, quem *Chamus* ipsi surripuerit, & *Chamus* filio *Mizraim* tradiderit. (4) CHAMUM autem artis Telesmaticae auctorem a quibusdam haberi supra monuimus quam accepisse a filiis *Cain* & in aeneis tabulis tradidisse posteris *Rabbini* autumant. (5) Hodienum circumfertur talis liber impostorum

um nequitia. (1) Qua ABRAHAMUM virum sanctissimum huc trahunt & librum *Massichtan* composuisse verunt, in quo tradiderit omnes modos magicæ effectus ejus per patientiam immundorum spirituum, quemadmodum librum *Jeziræ* de nominibus sanctis. (2) Atqui hoc scriptum non esse *Abrahami*, sed *R. Akibæ* doctis notum est. Eundem apud *Sabæos* aperta cista *Adami* invenisse (3) ejus libros, item libros *Sethi* & *Edris* credat, qui velit. Impium sane viro optimo quicquam magici tribuere, nisi per magiam intelligant occultam sed solidam sapientiam.

Libentissime huc etiam referrent *Moyse*. MOYSEN, Divinum Legislatorem, quem Magis annumerarunt gentiles, annulos amoris & odii confecisse tradit *Iosephus* & alii; serpentem æneum astrologica virtute mirabilem erexisse contendunt, & habent *Judæi* librum de certaminibus *magorum* cum *Moyse* admodum curiosum, quem simul ac ejus copiam nancisceretur edere cogitabat *Gilbertus*.

D 4

tus

(1) Pfeiffer de Henoch, cap. 4. Herbelot in bibliorient, pag. 310.

(2) Vigner, de cifris pag. 288.

(3) Trithem, in antipal. malefic.

(4) Fabric, in cod. pseudepigr. V.T. pag. 263.

(5) Kircher, Oedip. Ægypt, tom. I. pag. 84. & 245.

(1) Cichus ad Sphæram de Sacrobosc. Lambec. in prod. histor. literar. pag. 13. Sixt. senens. biblioth. sacr. libr. II. Bochart in Geogr. S. part. I. libr. IV. cap. I.

(2) Fabric, in cod. pseudep. V. Test. Epiphan. de hæres. Sethian. Wolf, bibl. Hebr. pag. 23.

(3) Stanley in philos. orient. libr. III. cap. 2. & 3. Braun, in select. sacr. pag. 572.

tus Gaulminus, (1) ipsi tamen peculiare scriptum tribuere erubescunt & ii quibus.

Sanguinis in facie vix hæret gutta

Salomon.

Eo majore contentione SALOMONIS filii Davidis præclarum nomen ad se trahunt, de quo communis fama percrebuit, magia illicita, ut idololatria, vi tam antea integerrimam commaculasse, easque nequicias scripto consignatas posteris reliquisse, plurima sane ipsius nomine veniunt opuscula, quorum tredecim indicavit *Naudæus*, (2) plures *Cl. Fabricius* (3) utrisque, res tanti videbitur, addere liceat spicilegium. Non quidem nuper conficta est fabula, sed jam *Iosephus* (4) incantationes composuisse indicat, quibus morbi pellantur, Dæmones que ejecerit *Eleazarus* præsentem Vespasiano Scripti *Salomonis* de adjurationibus Dæmonum inter Christianos meminit *Origines* (5) nec non *Mich. Glycas*, (6) & *Nicetas Choniates*, qui *Aaronem* Magum apud *manuelem Comnenum* Imp. eo produxisse legiones Dæmonum narrat. Sic *Nicolaus Eymericus* (8) tempore

tempore *Innocentii VI.* testatur publice damnatum & comburi factum quendam magnum & grossum librum Dæmonum invocationum in septem partes distinctum, qui intitulatur: liber *Salomonis* in quo erant scripta sacrificia, orationes, oblationes & nefaria quamplurima fieri Dæmonibus solita. Famigeratissima omnium est ipsius *clavicula secretorum* in ipsius sepulchro, ut fingunt reperta, liber *Gelasii* decreto jam olim damnatus. Hunc Judæi & Arabes in *Hispania* suis posteris hæreditario jure olim relinquebant & per eum mira quædam & incredibilia operabantur. Sed quotquot inveniri potuerunt exemplaria justissime flammis inquit *Delrio* (1) inquisitores fidei concremarunt, & utinam ultimum exemplar nacti fuissent, non toties in abditis Bibliothecarum scriniis compareret (2) *Hebraea* lingua, qua scripta fertur, inventu difficilis, *Latina* passim in MSS. habetur, mutila & Christiani cujusdam superstitioni manu interpolata aliquando etiam impressa est. *Hispanicam* versionem curavit *Gio Picatrix*, *Italicam* *Abrahamus Colornus* Mantuanus, ex qua manavit *Gallica*. Germanica etiam lingua *Francos.* apud *Lupium* 1686 in quarto prodit. (3) Sed non est vera *Clavicula*, sed potius

D 5

(1) Gaulmin. in not. ad vit. Moſis libr. I. cap. I.

(2) Naudæus in apolog.

(3) Fabric. in cod. pseudep. V. Test. Scip. Sgambatus in Archiv. V. T. pag. 524.

(4) Joseph. antiqv. judaic. libr. VIII, cap. 2. Cedren. in compend. histor.

(5) Origen. in Matth. sermon, 35.

(6) Glycas annal. part. 2. pag. 183.

(7) Nic. Choniât. libr. IV. cap. 7. pag. 160.

(8) Eymeric. in direct. inquisit. part. 2. quæst. 28

(1) Del Rio disquisit. magic. libr. II. quæst. 3. pag. 98.

(2) Rabb. Kimchi ad 3 Regus cap. 4. Pinida in vita Salom. catalog. MSS. Angl. & Hibern. n. 6544. & tom. 2. n. 3602. & 6365.

(3) Conlect. libror. rarior. Fasciculo IV.

multa diximus inquit ad libellum *de throno Salomonis*, sive Æthiopicam fabulam, quam hodiebus in venatione Latinam fecimus, cuius autor *R. Abraham Sason*, (1) Libri caballisticæ qui *thalamus Salomonis* dicitur, autor *Salomon filius Abrahami Algasi*. (2) Huc veniunt libri *de tribus figuris spirituum*, *de novem candelariis*, *candelabrum magicum*, (3) MS. Hebræum, auctum a *Makzan*. Liber sacer (4) *Salomonis*, liber *empto*, seu *de officiis spirituum* & Principibus & Regibus Dæmonum, qui coniungi possunt divina virtute & humana, quem edidit *Ioannes Wierus* & *Pseudomonarchiam Dæmonum* inscripsit. *magia naturalis*, & *creti secretorum* liber MS. prohibitus in indice expurgatorio Hispanico de Anno 1640. Ejusdem commatis sunt quædam experimenta quæ *Salomon Rex* composuit *ad amorem* & *impetrationem* cujusdam excellentissimæ Reginæ. (5) *Salomonis Regis Hebræorum arcanæ*. Superstitiosa (6) *contradictio* (7) & *testamentum*. (8) *Cabala*, quæ nomen ejus præ se fert, est *Salomonis* cujusdam *trimosini*, de qua

- (1) Bartolocc. tom. I. pag. 42. Buxtorf in bibl. p. 316.
 (2) Wolf. bibl. Hebræa pag. 108. & 1046. 1038.
 (3) Tiithem. in antipal. malefic. libr. I.
 (4) Catalog. MSS. Angl. n. 6370.
 (5) Cat. MSS. Angl. tom. II. n. 8942.
 (6) Lambec. comment. libr. I. pag. 92. Neffel. bibl. Vindob. part. 4. pag. 104.
 (7) Sixt. senens. bibl. sacr. libr. II. pag. 131. vocat Salomon.
 (8) Leo Allat de Græcor. opinionation. n. 21. pag. 163. Gaulmin. ad Pfell. pag. 13. 21. 25. 106. 131.

quor Magitis seu spiritibus astralibus. De libris divinatoriis vero *Hydromantia*, *Geomantia*, *somniorum interpretatione* & *speculo univ ersali*, qui ipsius nomen in fronte ferunt, in *Bibliotheca fatidica* aliquando dicendi erit occasio. De herbario ipsius atque de gemmis scripto dicam inferius. Eidem tribuitur *ars notoria*, quam alii *Paulinam* vocant, & ad *Paulum Apostolum* inepte referunt, alii ad *Salomonem*. In hac arte, qua omnium scientiarum apicem per orationes & lustrationes venantur, est liber *Gemeliot Salomonis*, sive artis Dei & triumphales orationes liberalium artium continet, qui citatur ab *Apollonio* in hujus argumenti libello apud *Aprippam* & extitit in musæo *Æliæ Asmole*, cujus codices Academia Oxoniensi legavit. *Apollonii* autem MS. erat apud *Henricum Jones*, (1) Nostrium argumentum proxime spectant *verba medicinalia* ipsius (2) Fuit enim *Salomonis* liber remediorum cujusvis morbi vestibulo templi incisus. Eum refellit *Ezechias*, quod populus neglecto Deo nec invocato sanationem inde malorum peteret. Hunc astrologorum figuras & telesmata continuisse putat *maimonides*. (3) *Sigilla* ejus & *imagines celestes*, quas *Cæsaris Longini* nomine edidit *Goclenius*: reperiuntur etiam apud *Camillum Leonardum Salomonis* librum *de umbris idearum*.

- (1) Catal. MSS. Angl. n. 8277. tom. II. 7018. & 8451.
 (2) Ceddren. in compend. histor.
 (3) Wolf. bibl. Hebr. pag. 1049. Svidas voc. Ezech. le Clerc. histor. de la Medecin. part. I. libr. II. cap. 3. pag. 77.

rum citat *Chicus Esculanus* (1) in quo appellationes, significationes & definitiones axiomaticæ. Sphæræ partium, ad Magiam transferuntur. Ejus de *influentia Planetarum* opus & *luna tabula* (3) in MSS. codicibus reperiuntur, nec non liber *pentaculorum & aamurum*, (4) qui Telesticæ artis tradunt mysteria, quæ didicisse a mulierculis *Ægyptiacis* opinantur.

Apud Ægyptios.

ÆGYPTIOS enim diximus, hæc rebus diligentissimam adhibuisse curam, quibus cum miscuerint religionem, ita ut maxima ejus pars iis constaret, merito hic locum nanciscitur liber *ceremoniarum*, quem ex antiquis *Ægyptiorum* relationibus collitus attulit accipiter, puniceo circumligatur filo, ceremonias omnes continentem (5)

Hermes.

Hunc iis notum fecit, seu potius tradidit HERMES ille *trismegistus* sacer *Osyridis* notarius, quem ut Deum veneratur antiquitas: Sed ipsius facta mavult posteriores credere quam scire. Quis enim fuerit, hæret in explicata quæstio & *Romanorum* illud obtinet: *Non liquet*. Ipse primus, ut ferunt, communem loquelam articulatim distinxit, literas invenit, Deorum cultus & sacrificia ordi-

ordi-

ordinavit, distributam astrorum seriem vorumque harmonias & naturas princeps observavit, singulaque inventa scripto nepotibus tradidit. Veluti de ipsius XLII. sacris voluminibus egregie differit *Clemens Alexandrinus*, (1) plura autem & innumera scripta ipsi tribuit *Firmicus*: Mercurius inquit *Ægyptius* conscripserat viginti millia voluminum, de variis substantiis & principiis & potestatum ordinibus cœlestium: quæ aliæ atque aliæ traditæ fuerant, in quibus Astrologia & Theologia *Ægyptiorum* explicabantur. (2) Eorum partem constat *Hieroglyphicis* notis in obeliscis & columnis fuisse conservatam, ex quibus in sacrariis *Sain* inventis Regi *Ammoni* multa cognitu dignissima exposuit olim *Bytis* Prophetæ, (3) ut ante eum fecerat *Hermes* secundus, *Agathodæmonis* filius. (4) Successu tamen temporis ejus opiniones mire sunt a discipulis depravatæ, qui eas quomodocunque pro ingenii modulo Græcorum Philosophiæ aptare consueverant, quod fecerunt *Hermæus*, *Didymus*, *Arius* Megapolitanus, *Evanthus* & *Seleucus Alexandrinus*. (5) Id cum probaretur indoctis placeretque celeberrimum nomen, & antiquitatis honos, tandem corripuerunt eum ne-

(1) *Chicus* ad Sphær. de Sacrobosc.

(2) Catal. MSS. angl. n. 7611.

(3) *Thomasin*. in biblioth. Patav. MSS.

(4) *Trithem*. in antip. malef. Catal. MSS. angl. n. 8260.

(5) *Diodor. Sicul.*

(1) *Clem.* libr. V. *Stromat.*

(2) *Diodor. Sic.* libr. I. cap. 16. biblioth. Lomeyer de biblioth. Lambec. in prodr. histor. libr. pag. 135. *Fabric.* in bibl. Græc. tom. I.

(3) *Jamblich.* de myster. Ægypt. sect. 8. cap. 5. p. 161.

(4) *Syncell.* chron. pag. 40.

(5) *Fabric.* bibl. Græc. libr. I. cap. 11. pag. 77.

nebulones, qui tam frivola & vana ipsi supponunt, ut quæ hodierno die ejus nomine veniuntur scripta, sint nullius pretii, & vix legantur digna. Hujus commatis liber qui ei adscribitur *Kyrannidum*, sive *Kirannides* opus & re & titulo tenebrosus, de quo celebres sunt doctorum opiniones Editoris Rivini, qui *Kiranni* nomen a Cyri Persarum Regis deducit & *Kirannides* esse dicit, autumat, quod chartarum aliarum quasi Reginæ sint. Alia, Barthii (1) alia quæ obtinuit Thomæ Reinesii (2) sententia est *Kirannides* nihil aliud notare docentis, quam collectionem & Silvam, qualem in re medica dedit Dioscorides & Oribasius (3) Medicus tempore Julii Caesaris Libris IV. absolvitur I. de XXIV. gemmis herbis agit, deque amuletorum & periaptychorum compositione exinde petita. Secundus de XL. animalibus Tertius de avibus XLIV. Quartus de LXXIV. piscibus eorumque viribus medicamentosis. Sed tres tantum autoris cujuscunque sunt. Primus qui *archaion* vocatur aut *Harpocratonis* aut ex ejus & *Kyranni* scriptis mixtus est. Liber sane ob *Harpocratonem* commendabilior, quem magni faciunt docti ob *Lexicon*. X. Rhetorum. Notat quidem *Iacobus Pamelius* hujus scriptoris commentarium extare *τῆς Φυσικῆς Δυνάμεως* Romæ in Vaticana, qui titulus nostro libro non male convenit. Sed negat *Philippus Jacobus Maussas* in dissertatione critica ad X. Rhetorum *Lexicon* ubi de *Harpocratonibus* accurate inquit. Hujus libri MS. Græcum erat in bibliotheca Scorialensi. (1) Aliud MS. in Anglia habebat *Franciscus Bernardus*, & tractatum inde extractum *Hans Sloane*. (2) Habuerunt itidem *Gaulminus* & *Car: du Fresne*. Inter Germanos *Henricus Ellenbergerus*, M.D. *Andrea Rivino* ejus copiam fecit, (3) qui Latine edidit. Versio Græca sub *Constantino Manuele* 1168. facta creditur: Licet eam antiquiorem *Reinesius* velit, quod *Olympiodorus* Theodosiani ævi scriptor, ejus jam meminerit. Latinam versionem curavit quidam *Ra Paut* vocatur, quam docti vulgo *Gerardo Cremonensi* tribuunt. Extant etiam in hunc *Rhyakini* in barbarum autorem barbaræ coronides. Hunc librum sæpius optulerat *Reinesius* inspicere, avidissimoque sectabatur studio, sed cum vidert immanem ejus pei fucum esse factum, publice testabatur, nihil continere, nisi aniles fabulas impiasque nugas. Movebat bilem hæc ingenuitas editori, qui sententiam *Reinesii* & totum variarum collectionum opus exulcerato corripiebat animo, cui amplissimam apologiam opposuit adversarius, in qua *Kirannidas* nostros false perstringit. Feruntur & alia sub *Hermetis* nomine: *Imaginum consciendarum ratio* per singulas

E

gulas

(1) Barth. adversar. libr. XI. cap. 16.

(2) Reines. var. lection. libr. I cap. 2. & libr. III. c. 15.

(3) Phol. biblioth. cod. 217.

(1) Vide catalog. bibl. MS. ex commun. Cl. Keitzeri.

(2) Catal. MSS. Angliæ tom. II. n. 3650. & 8887.

(3) Barth. l. c.

gulas horas noctis & quadripartitum de XV stellis fixis XV. lapidibus pretiosis totidemque herbis & confectis inde imaginibus, ex quibus imagines magicas, quas edidit, descripsit Goclenius. (1) Utrumque ex Latina in Gallicam linguam transtulit Huetus Belga bonarum, se scribit, artium magister. Aliud MS. de V stellis, VII. herbis, VII. characteribus Norbergæ servat Ill. Georg. Thomasi bibliotheca. Multi hujusmodi ei tribuuntur.

Imaginum & prestigiarum libri.

De annulis Liber I.

De charactere lib. I.

De Sigillis lib. I.

De Sole lib. I.

De Imaginibus Martis lib. I.

De Imaginibus Saturni lib. I.

De Septem annulis Planetarum.

De confectioibus ad capicrada animalia vestria. (3)

Sed recte his subjicit in continuatione Gocleni Simlerus esse alterius cujuscunque Ægyptii, Platonis ut se dicebat discipuli, qui Hermetis nomine superbiat ut Graculus Æsopi avonum plumis. Eidem tribuitur liber Alcoran, (4) liber Secretorum & liber occultus Alcoran.

(1) Goclen. de unquent. armar.

(2) Mehlführ. ad Almelovent. bibl. latent.

(3) Gesnerus in bibliothec.

(4) Albert. M. de herb. & lapidib. pag. 185. Rivini.

licus, (1) quem fingunt ante diluvium a tribus angelis compositum, & incipit. *Hic est liber magnus atque secretus.* Continet autem sub 28. mansionibus Lunæ & 2. signis Zodiaci multa conficta & vana nomina angelorum, duodecim altitudinum & quicquid curiositas humana concupiscere possit, audacter morum aliorum ribaldorum pollicetur. De Chymicis & fatidicis ejus scriptis, nec non Asclepio & Pæmandro disserui alibi.

Possem hic in partes vocare, quæ Jamnes & sub JAMNIS & JAMBRIS nominibus feruntur pseudepigrapha, (2) a Gelasio Pontifice damnata, (3) ut Phylacteria omnia quæ non Angelorum sed Dæmonum magis arte conscripta. Possem Ægyptiorum Medicos, quos Alyptes vocabat Hadrianus, (4) citare, qui carminibus & periaptis, medelam populo se afferre propalabant, nisi longa oratione vestram provocarem patientiam.

Fuere quidem Ægyptii hujusmodi libri ad expellendos & averruncandos Dæmones multi, ut testantur Lucianus (5) & Apulejus. (6) De opertis adyti inquit profert quosdam libros,

E 2

bros,

(1) Trithem. in antip. malefic.

(2) Fabric. in cod. pseudepigr. V. T.

(3) Van Dale de Anslea cap. I. pag. 7.

(4) Vopisc. in saturnin. cap. 7. & 8. cum not. Salmas. & Casaub.

(5) Lucian. in philopseud.

(6) Apulej. libr. II. metamorph.

brois ignotis literis prænотatos partim
guris hujuscemodi animalium concepti
monis compendiosa verba suggerentes, par-
tim nodosis & in modum rotæ tortuosis
preolatimque condensis apicibus, a curiosi-
Serapis & te profanorum lectione munita.
Necepsus. SERAPIS edidit Symbola, (1) quibus

Dæmones expellerentur, & cunctis
cuit, quomodo iidem assumptis brutorum
guris insidientur homines. Quique Magus
docuit mysteria vana NECEPSUS. (2) Hæc enim
mysteria non tam de divinatione Astrologica,
quam ei arti annexis, qualia sunt Iatrica,
interpretatur Marsham. (3)

JACHEN Ægyptius vir Deo charus, & cunctis
ad multa utilis sub Senge Ægyptiorum
Rege fuit & Amuletorum, & incantationum
media accurate scripsit. In doloribus curantibus
summus artifex qui pestem exstinxit & impetum
illum igneum mitigavit, qui sub primæ
ortum caniculæ sentitur. Quamobrem etiam
sumptuose sepultus est. Etsi quando publicus
morbus grassabatur, ad fanum hujus sacerdotum
euntes, sacris rite peractis, ex ejus ara
ignem accendentes & pyras per urbem & ar-
ris foetidi corruptricem illam lucem superantes,
hunc morbum igne restinguebant. (4)

Apud

(1) Agripp. occult. philosoph. libri III. cap. 64.
p. 403.

(2) Juvenal. Sat. 6.

(3) Marsham in canon. Chronic.

(4) Suidas.

Apud CHALDÆOS & PER-
SAS inclyti floruerunt Magi, quorum
Princeps & autor fuit ZO-
ROASTER, ut inter autores convenit. (1)

Sed unus hic fuerit, an postea plures, non
satis constat. Alii Babylonium habent, alii
Bactrianum, Pamphiliū, Proconesium, Persa-
Medum, alii Palestinum, imo Chinesem, alii,
quod mirum videbitur, Europæum. Quisquis

ille, historia sane ipsius mille fasciis est in-
voluta & insignibus ornata conjecturis. Vi-
cies centum millia versuum condidisse fertur,
quos indicibus voluminum ejus positus expla-
navit Hermippus, is qui de tota arte magica
diligentissime scripsit; (2) Quæ omnino
hujus fuerunt loci, sive Theogoniam Magorum
specto, quam esse incantationum efficacissi-
mam observat Herodotus, (3) sive sapientiam
Zoroastris, quam in verbis quibusdam divinis
constituisse, quibus morbi & animi & corpo-
ris curari possint, putat Ficinus. (4) Scripsit
de religione & sacris ritibus, quorsum spectant
Apulei verba: (5) Cur mihi non nosce liceat
vel Zamalxis bona verba vel Zoroastris sacerdo-
tia. Ejus mentionem facit Eusebius, (6) &
Zoroastreos susurros in Sacris commemorat

E 3

Pru-

(1) Plin. lib. XXX. cap. 1. histor. natur. Justin. lib. I. c. 1.
Augustin. de C. D. lib. XXI. c. 14. Oros. lib. I. c. 4.

(2) Lært. in proamio, Plin. l. cit.

(3) Herodot. libr. I. c. 90.

(4) Ficin. in argument. Cratybi & apolog. Platonis.

(5) Apulej. in apolog.

(6) Voss. de Hist. Græc. libr. III. in fin.

Prudentius. (1) Posterioribus quoque temporibus illius librum *Memlecheti Hataad* inscriptum sive regnum Dei religiosissimos Persarum continuo manibus terere solitos *Hama-halzel* (2) testatur. Tribuuntur præterea ipsi *oracula magica*, *Apocalypseos* libri, quibus gloriabantur *Gnostici* & qui *Prodici* hæresin sequebantur.

De natura Libri IV.

De pretiosis lapidibus lib. I.

Predictionum ex inspectione stellarum libri V. (3)

De Somniis eorumque interpretatione

De Canicula ortu, & præcognitione eorum, quæ ex iis contingere possunt.

De quibus in *bibliotheca fatidica* differemus aliquando. Ejus nomen itidem ferunt libri *de re rustica*, quos præter *Plinium* (4) *Constantinus Imp.* in *Geoponicis* citat, & quædam fragmenta illis inserit; sed quomodo antiquissimus ille vates ad *Hesiodi* & *Aristotelis* auctoritatem provocare poterit? Nostrum scopum propius tangunt opera *magica*, quæ adscribit autor recognitionum *Petri Apostoli*, sub nomine *Clementis Romani* ex translatione *Rufini* latine editi. Volumen *Magicum* & monstruosum, in quo explicantur ritus

(1) *Prudent.* advers. *Judæos*.

(2) *Gassarel.* curiosit. inaudit. Part. 2. c. 2. p. 58.

(3) *Svidas*.

(4) *Plin.* histor. natur. libr. 18. c. 24. p. 475.

magorum & scientiæ citat *Elmacinus* (1) veluti & aliud MS. de *characteribus magicis Zoroastre* in bibliotheca Florentina S. Mariæ olim extitisse observat *Spachius* (2) Fuit etiam fragmentum *Magiæ Zoroastris* Græce scriptum, (si titulo fidem habere oporteret) olim apud *Calium Calcagninum*, (3) quo naturæ vis & majestas plantis & animalibus insita cognosci poterat, cujus rationem afferre non facile est. De *Zoroastre* scripsit olim *Antisthenes*, (quod tamen opus alii *Aristoteli*, alii *Rhodoni* adscripserunt, (4) & legi possunt *Franciscus Patritius*, *Joannes Jessenius*, *Jo. Henric. Ursinus*, *Sneiderus* aliique. *Eduardus Procopius*, qui vitam ejus ex *Abulseda* aliisque diligenter collegit, & *Thomas Hyde*, de religione Persarum.

Dum vero *Zoroastris* enarro fata, non animus est discipulorum, quam possem, similimodo subjungere, & *Apuscorum* & *Zaratum Medos*, *Babyloniumque Marmaridium*, & *Arabem Hippocum*, *Assyrium vero Zarmocenidam*, quorum nulla extant monumenta, commemorare, aut *Osthanem*, qui primus de ea, ut equidem invenit *Plinius* (5) commentatus est. Et ut *Histaspes*,

E 4

Astram.

(1) *Elmac.* in histor. Arabic. ap. *Hottinger*.

(2) *Spachrus* in *Nomenclat. philos.*

(3) *Calcagnin.* libr. III. epist. 3.

(4) *Suid.* *Plin.* libr. XXX. cap. 1. *Laert.* in proœmio.

(5) *Plin.* histor. natur. libr. XXX. cap. 1. *Fabric.* *Bibl. Græc.* libr. I. cap. 4. p. 25.

Astrampsychos Gobrias & Pazatas; aut *Apo-
lonicem Captidenem*, & *Dardanum* e Phœnicia,
cujus volumina ex sepulchro ejus petita, illu-
stravit *Democritus* (1) ex ejusque disciplina suc-
cedidit commentarios; aut *Xantum Candaule*
Lydi filium, qui scripsit *Magica*, (2) aut *Ba-
riadem & Campestem*, (3) qui plerique pesti-
mis dediti fuerunt artibus; ut post modum
Manes Persa, cujus libri *Erzenck* figuris *Magi-
cis & astrologicis & propheticis* impleti pictu-
que in *China & Persia* celeberrimi, meminit
Herbelatius. (4) Jungi possunt *Theodori Mop-
steæ* de *Perfarum Magia* Libri III. ex *Photii* Bi-
bliotheca. (5)

Apud Græcos
Messeniorum
opera sacra.

Inter GRÆCOS præcipuum lo-
cum meretur fatalis *Messeniorum*
urna, sive *operta* quædam *sacra* quæ
si abolerentur funditus in posterum omne
tempus *Messenem* occasurum: Sin conservata
illa fuissent, redivivum olim imperium ex
ipsis ruinis erupturum, *Lyci Pandionis filii* va-
ticiniis prædictum fuerat; Id cum non igno-
raret *Aristomenes* noctu clam egressus, in maxi-
me devia ac deserta *Ithomes* parte, *sacra* ea de-
fodit *Jovi Ithomata* & *Diis cæteris*, quorum ope

ad eum diem *Messeniorum* res steterat, ratus cu-
ra fore, ut incolume depositum servaretur,
neque omnino id in *Lacedæmoniorum* pote-
statem veniret; quod jam solum ad posteri
temporis spem *Messenici* nominis reliquæ ha-
berent. Cum vero post modum *Messenio-
rum* res restitueret *Epaminondas* *Epiteli* *Æschia-
nis* filio, quem *Argivi* delegerant, qui & suis
præfesset copiis, & *Messenem* restitueret, noctur-
num visum denunciavit, ut quo loco in *Itho-
me* hederam *Ciliciam* (*σμίλακα* Græci vo-
cant) & myrtam vidisset, humum inter eas
stirpes mediam fodiens, anum æreo clausam
thalamo, jam graviter affectam, & prope in-
ter mortuam eximeret. *Epiteles* ubi primum
illuxit, ad eum qui circumscriptus fuerat lo-
cum veniens, aneam urnulam, effosa terra
offendit, hanc ille ad *Epaminondam* detulit:
cui cum somnii imaginem exposuisset sui, jus-
sit ille amoto operculo, quid in ea reconditi
esset intueri. Ille sacris operatus, votisque
ei Deo nuncupatis, a quo somnium extitis-
set, vasculum aperuit, in eo volumen reper-
tum ex albo plumbo intenuissimas laminas
parso, libri forma, in quo per scripta erant
magnarum *Deorum* initia. Hæc illa fuit hydria,
quam eo loco defoderat *Aristomenes*. (1)

Hic initiorum liber & telestica docuit &
telesma fuit, quorum autores superius primis
ut ajunt, digitis attigi, & jam amplissimus se

E 5

a pe-

(1) Ammian, Marc. lib. XXIII. Laert. in proœm. Stac-
ley philos. orient. lib. II. cap. 2.

(2) Clemens Strom. lib. III. p. 431. Meurs. ad Hesych.
pag. 174.

(3) Tertull. de anim. Turneb. adversar. lib. XXVI.
cap. 21.

(4) Herbel. biblioth. orient. p. 317.

(5) Phot. biblioth. cod. 81.

(1) Pausan. descript. Græc. lib. IV. cap. 130. pag. 235,
& cap. 136. p. 247.

aperit dicendi campus. Erat enim in operibus
adyti & arcanis sacris horum librorum Græ-
cis festiva copia, de quibus vulgo nec fari li-
cebat, quod per *expiationes* illas & *Lustrationes*
suum stare imperium, malaque & morbos
averruncari, plerisque persuasum esset. Haec
Orpheus. ipsis tradidit ORPHEUS, qui carmina

num modulatione sacrorumque rituum
cum institutis, & divinarum rerum interpreta-
tione magnam apud Græcos gloriam acce-
ptus est. (1) Et quid illum valuisse credis
quem non animalia, sed res inanimatae, (si ve-
ra est fabula) cum vellet, sequebantur. San-
ctus fuit ipse summæ semper autoritatis, & divi-
næ aliquid in ipsius *hymnis* quæsitum est, quos *Ly-
comedæ* sive *Lycodrymidæ* (2) Sacris suis con-
tinebant. Ac licet non deessent, qui quæ sunt
celebri ejus nomine ferebantur, ipsi adscribi-
re nollent & Orphicum carmen ad *Cercopem*
aut *Theognetum* Theſſalum referrent, triasmo-
ad *Jonem*, oracula & initia ad *Onomacritum*,
Soteria ad *Timoclem* Syracusanum, aut *Perga-
num*, Milesium, crateras ad *Zopyrum*, Sessio-
nes magnæ matris & bacchica ad *Niciam* Elea-
tem, Descensum ad inferos ad *Herodecum* Pe-
rinthium, Peplum & Rete ad *Zopyrum* Hera-
cleotam aut *Brontinum*, (3) & sic de reliquis
De Sacrificiis divinationeque libris. Etsi conten-

(1) Diodor. Sic. lib. 1. c. 23. bibl.

(2) Pausan. Græc. lib. IX. cap. 305. pag. 537. cum
tis Silburg p. 202.

(3) Suidas Heurn. barbar. philos. pag. 237.

deret *Jon* ipsum *Pythagoram* carmini cuidam
nomen *Orphei* inscripsisse, (1) & *Epigenes* in-
tegrum de scriptis *Orpheo* tributis ederet Com-
mentarium: (2) Illud tamen sibi imponi
non patiebantur *Platonici* præsertim se quioris
ævi, qui commentariis in ipsius operibus con-
tinnandis, studio & diligentia inter se certa-
bant *Syriani* scilicet *Proclus*, *Jamblichus*, *Ma-
rinus* (3) qui magna contentione antiquo
Orpheo Sacra carmina vindicant, quibus suf-
fragatur *Jo. Picus* nimia forsan in his sapientia
delirans, ut deliravit *Græcia* in *mysteriis* suis:
quæ cum *Orpheus* noster apud *Eleusinos* ad *Isidi*
cultus imitationem instituta, *Cereris* dixisset,
a *Cerere* se accepisse credi volebant. (4) De hoc
ipsiusque sacris singulari Libro differuit olim
Apollonius Aphrodisiensis, de scriptis nuper (5)
Fabricius. (6)

Filium habuit MUSÆUM eo- *Musæus Eu-
dem nomine ob sacra instituta cla- molpus alii-
rum, & nepotem EUMOLPUM, que.*
qui initia *Cereris*, & initia filiabus tradita, tri-
bus millibus versuum apud *Athenienses* scri-
psit, (7) quod MELAMPODEM etiam fe-
cisse, DARDANUM, ÆTIONEM & MI-
DAM

(1) Laert. in vit. Pythagor.

(2) Fabric. bibl. Græc. lib. 1. cap. 9. p. 119.

(3) Marin. in vit. Procli.

(4) Picus in Quæst. Orphic.

(5) Theodor. in libr. Græcan. affectior.

(6) Fabric. l. c. p. 122.

(7) Suidas.

DAM *Phrygem* observat *Clemens Alexandrinus*. (1)

Ab his acceperunt reliquarum gentium Duces & ex *Eleusinia* Messeniis attulit *CALCON* *Clini* filius & restaurarunt aliquando *LYCUS*, & *METHAPUS Atheniensis* initiorum orgionumque & cujusvismodi sacrorum designator, (2) qualis tempore *Solonis Eleusini* *MENIDES Phæstius* fuit, homo Diis charus & rerum divinarum peritus, eaque sapientia quæ afflatum Numinis requirit, & in initiationibus consistit; (3) quem ejus temporis homines filium *Nymphæ Baltes*, & novum *Curetem* vocabant, ob mirificas artes, quibus bellum *Perficum* per idoneum tempus retardasse credebant. Hic cum multas civitates *Atheniensium* urbem peste laborantem expiasset & *Theogoniam* & de sacrificiis opus, oraculorum mysteria, carmina lustralia & piacularia, aliaque multa edidisset & verendarum Dearum fanum ædificasset, ut ait *Lobon Argirus apud Cretenses* (4) naturæ debitum persolvit.

Pythagoras Hujus æmuli & sectatores fuerunt Philosophi *PYTHAGORAS* & *EMPEDOCLES*, præsertim prior illorum in cujus doctrina plurima sunt Telesticæ artis indicia, quam per tot Sæcula discipuli tanta diligentia conservarunt. Notum vobis

vobis æque ac mihi, quid de his in ipsius vita dictum sit, quam innumeri autores summa & assidua cura posteris tradiderint. Sanctantissima fuit ipsius sapientiæ fama, ut cum ex oraculi responso, & sapientissimo & fortissimo Græcorum (1) a Romanis Statua deberetur, *Pythagoræ* & *Alcibiadi*, huic fortitudinis, illi sapientiæ nomine id contigerit, etiam si *Socrates* ab oraculo sapientissimus esset renunciatus. Scripsit de natura, de Diis sacros Sermones, quorum initium:

O Juvenes tacita colite hæc pia sacra quiete. De anima præterea, de pietate de herbis magicis, Præcognitiones, Arithmeticam & alia.

Quæ longius nos a scopo ducerent, qui breviter litamus.

Non ergo commemorabo *VO-* *Et aliis*
BIS *Sampl*o sermonis discursu aut *ME-* *crorum in-*
LANTHIUM de *mysteriis*, aut (2) *terpretes.*
STESIMBROTUM Thasium, & *NEANTEM*
Cizycenum, (3) aut qui alio nomine ex ultima antiquitate hic citari possent. *MEDEÆ* tantum carmina adjiciam telestica, quibus adventorum aram nocte una quotannis arcanis quibusdam ad quatuor foveas appositis sacerdos placabat ventos. (4)

Næ-

(1) *Clemens* in protreptic.

(2) *Pausan* Græc. lib. IV. c. 3. p. 202.

(3) *Plutarch* in vit. *Solon*. c. 16.

(4) *Laert*, in vit. *Fabris*, bibl. Græc. lib. I. c. 6. p. 37.

(1) *Plin.* histor. natur. lib. XXXIV. c. 6.

(2) *Hofmann*, voc. *Eleusin*, *Fabric*, bibl. Græc. lib. 4. cap. 16. p. 104.

(3) *Voss*, de Histor. Græc.

(4) *Pausan*, Græc. lib. II, cap. 55. p. 100.

Næniæ hæc videntur fuisse & agyrtarum
nugæ, ut sunt reliqui Græcorum hujus argu-
menti libelli, PLATONIS de
Nugi ven- ca (1) & institutionum activarum
duli Plato- in quibus Hinnaccius alias Isaac fer-
nis, Aristo- librum aggregationum, qui vocatur
telis, Ale- tur Augnempere. Hujus farinae sunt
xandri a- ARISTOTELES liber spiritualium
liorumque operum & liber Haistamchus (2)

Talismanibus, qui ei qualicunque fide tribuuntur. Opus enim Magicon, quod Laertius sub ejus nomine citat de Zoroastre tractans Magis, diversi fuit argumenti; cumque & lud Pseudepigraphis annumeret vitæ autem Anonymus, alii Rhodeni aut Antistheni tribuunt ut diximus, nullam hic parit verisimilitudinem. Quam omnino perdunt, dum ALEXANDRUM M. bellicosissimum Regem provocant, quod speculum & librum de septem herbis septem Planetarum reliquerit: (4) quod si ipsi tempus & locus fuisset, talium ineptiarum. Sic ALEXANDRI Aphrodisæi libro de arte magica crepant. Quidni CELSI illius Luciani commentarios (5) de Magorum ar-

(1) Picus lib. 1. contra Astrol. Trithem. in antip. male cap. 3.

(2) Trithem. in antipal. Stanley philos. orient. p. 121 edit. Cleric.

(3) Laert. in proœm. cum not. Menag. Suid. voc. Antisthenes.

(4) Trithem. in antipal. Fabric. bibl. Græc. lib. 11. c. 8. pag. 206. Naud. in apolog. c. 6. p. 66. Ritschl in proœm. Kyrannid.

(5) Lucian. in pseudomant. p. 546.

us, aut THESSALI mysterium ad Hermem, qui dicitur de duodecim herbis, duodecim signis attributis, nec eon septem aliis herbis per septem alias stellas scripsisse.

Quanta vero impudentia clarissimis hisce nominibus abutuntur, tanta impietate scorix & dehonestamenta generis humani, duicissimum SALVATOREM in partes vocant, cujus libros aliquot ad Petrum & Paulum olim ferebant, in quibus scripta erant summa totius artis Magicæ, ex cujus peritia Christus, dum viveret, tot tantaque miracula edidisset, quodum insaniam Augustinus (1) quatuor argumentis breviter, sed argute refellit.

I. Quod hi, qui tales se legisse libros affirmant, nunquam talia miracula, quamvis anxie conati, facere potuerint, qualia Christum de libris talibus fecisse dicunt.

II. Quod isti divino judicio sic errent, ut eosdem libros asserant ad Petrum & Paulum tantumquam epistolari titulo prænotatos; forte in talem errorem prolapsi, quod pluribus in locis simul eos cum Christo depictos viderint; cum tamen etiam pueris notum sit, Paulum, quam diu Christus in carne mortali vixit, neque Christi fuisse discipulum, neque familiarem, non igitur potuit libros, quos ante mortem

De impietate in Salvatore nostrum.

(1) Augustin. de consens. Evangelist. lib. 1. c. 8. Hieron. ad Ezech. XIII. Fabric. in Cod. pseudep. N. T. Sixtus Senens. in bibl. Sanct. lib. 11. p. 84. Naud. in apolog. c. 2. p. 21.

tem eum scripsisse dicunt ad *paulum* tanquam familiarissimum scribere, qui post ascensionem Domini coepit tunc primum ejus esse discipulus.

III. Quod qui putant *Christum* magicis artibus tanta potuisse, & universum terrarum orbem in se unum convertisse, non animadvertunt, per magicas artes nequaquam fieri potuisse, ut *Christus*, antequam nasceretur, tot prophetas divino spiritu impleret, qui talia ejus facturum prænunciarent, qualia in orbe terrarum præsentia nunc videmus. Nam et magicis artibus fecisset, ut coleretur etiam mortuus: magus tamen esse non poterat antequam natus.

IV. Quia stulte credunt *Christum* composuisse se libros, qui nihil unquam scripserit; tantum aliis de se scribenda reliquerit, exigente ipsius doctrinæ præstantissima sublimitate, quam non decebat atramento debili in caducis chartarum foliis vel in tabularum sensu carentibus scribi; Sed in vivis & sempiternis discipulorum suorum mentibus, stylus divini spiritus perpetuo duraturis insculpsit. Unde etiam apud Ethnicos nobilissimi Philosophi *Pythagoras* & *Socrates* nihil literarum monumentis mandarunt, existimantes, invenisse se perfectissimum docendi modum, si præcepta bene beateque vivendi non in paginis scripta, sed in animis auditorum suorum impressa relinquerent.

Mittamus impias nugas & illos *De magicis* improbatæ lectionis libros, quos *figmentis* protinus corrumpendos esse statuit *post N. C.*

Ulpianus (1) Neque de ZABULO, BAR-NABA Cyprio aut SIMONE Mago sermo sit, cujus libros commemorat *Dionysius*. (2) Neque de EPHESIORUM libris, quos cum falsis *Christi* initiarentur, flammis ultatricibus aboleverunt, (3) odio scilicet vanæ curiositatis, quam sectati fuerant, quæ uberius *Joannes Quistorpius*, (4) & M. *Andreas Siberus* (5) Academico more exposuerunt. Neque de HERMOGENE, qui *Jacobo* Apostolo manuum librorum *magicorum* acervum ad compurendum tradidit, (6) ut & illi Christiani faciunt, apud *Athanasium*. (7) Æternis sepulchris jacebant in tenebris, cum illis lucifugarum squisquiliis, quæ S. CYPRIANO Carthaginensium Episcopo (8) JOANNI VII. HONORIO & LEONI Ecclesiæ Romanæ Præfatis, (9) aut ALPHONSO Regi *Hispaniæ*,
F dum

(1) *Ulpian*. lib. IV. §. I. ff. Famil. ereiseund.

(2) *Dionys.* de nomin. divin. c. 6. *Trithem.* in antipal. *Posselin.* in appar. sacr. *Gesner.* in pandect. p. 103. *Van Dale* singul. dissertatione.

(3) *Act.* XVIII. v. 19.

(4) *Quist.* Rostoch. 1664. in 4.

(5) *Siber.* de *μαγεία* Witteb. 1685. in 4.

(6) *Abdias* lib. IV. *Act.* Apostolor.

(7) *Athanas.* de verb. human.

(8) *Trithem.* in antip. malef. c. 3. MS. ap. *Dygb.* fide catal. MSS. Angl.

(9) *Balæus* cent. 13. p. 122. *Script.* Angl. *Gesner.* in pandect. lib. X. tit. 6. p. 105.

dum favet Astrologiæ, a maleferiatis
buuntur.

Medici & Philosophi. Potius ad *Philosophos & Medicos*
vertamur, quorum historia, si
ob fidem, ob doctrinam sane
usum nostræ magis convenit diligentia,
Columella. quibus prodit L. JUN. MODER

TUS COLUMELLA *Gaditanus*,
præter libros *de Re Rustica* alium quendam
versus astrologos composuerat, una cum ope
in quo de *Lustrationum*, cæterorumque *Sa-*
ficiarum ritibus, qui pro frugibus apud an-
quos fiebant, & ad nos non pervenerunt
agere constituerat. (1)

Galenus. Huic proxime subsequitur GAL-
NUS *Pergamensis* Medicorum col-
men & insigne decus, qui doctissimis op-
bus per tot Sæculorum decursum autoritate
& fidem olim partam defendit atque tueri
In quibus quidem nihil apparet, quod nobis
dicendi materiam præbeat. *Alexander Tral-*
lianus (2) tamen testatur, curæ morborum
characteristicæ fidem adhibuisse, cum *Libro*
de Medico Homeri, id est versibus Homericis,
remedio adhibendis componeret. Sed
nugivendulorum inventum est, aut mera
vidia, qua incensi medici Romani, cum im-
ri non possent, magum dixerunt. (3) Nec

cujus pretii libellus *de incantatione, adjuratione*
& suspensione a quibusdam ei adscriptus, qui
in operibus *Constantini Monachi Cassinensis*
& *Arnoldi Villanovani* rectius ad *Costam Ben Lu-*
cam refertur. Imo nesciunt, quid agant, dum
librum de medendis morbis, usu cabalæ &
magiæ naturalis *Saracenicum*, ac si *de febris*
scripsisset, ipsi tribuunt, quod tamen fieri vi-
demus. (1)

Transeo ad APOLLONIUM *Apollonius*
Thyanæum, quem in *Telesmati-* *Thyanæus.*
bus construendis plurimum valuisse,
supra ostendimus. Virum & *Eusebio* in eo
scripto, quo *Hieroclem* confutat, qui impie
dulcissimo Salvatore conferre ausus fuerat, nec
laudatum, dum nominis infamiam, non
tam suis factis, quam ex nimio suorum studio
ortam observat, qui divinis eum coluerunt
honoribus. Ipsum *Alexander Severus* in lara-
rio habuit, (2) ipsi monumentum heroicum
struxit *Antoninus Caracalla* (3) & in multis
templis ipsius fulgebant imagines ob edita
miracula spectabiles. Nec quisquam facile
plures nactus est præcones, qui vitæ fabulam
studiose & copiose tradiderunt:

F 2

Phi-

(1) Columell. de R. Rust. lib. II. c. I. & lib. II. c. ult.

(2) Trall. lib. IX. cap. 4. Marchael. ad Gaffar. n. pag. 288.

(3) Galen. de rect. curand. per Sangy. mission. c. I.

(1) Hottinger. in bibl. oriental.

(2) Lamprid. in vit. Alex. c. 29. p. 930.

(3) Dio lib. LXXVII. cap. 889. Lactant. lib. V. de Ju-
stitia pag. 241.

*Scribunt hæc patria & Chronicorum quædam
multitudo*

Philostratus & Maximus, simul & Mocr
genes

*Et turba alia plurima, quos non valeo
cere. (1)*

In his sunt *Damis* itinerum comes & *Soterich*
Asites Poeta, qui vitam sub Diocletiano scri-
psit (2) *Plutarchus*, si vera narrat Savaro: (3)
Nicomachus & Fascius Victorianus, si ultra emen-
dationes suas aliquid addiderunt, (4) & *Sida-
nius Apollinaris*. (5) Eandem tentabat *Flavius
Vopiscus* (6) & nostra ætate critica lima pos-
tam dederunt *Prideaux*, (7) *Tillemont*, (8)
Petrus Bayle (9) & *Elias du pin* (10) [suppre-
so nomine] Galliæ eruditæ Proceres. Varia
ipsi tribuuntur scripta *Testamentum*, *Epistola
Diis & moribus de legibus Pythagoræa* dogma-
ta, & apologiam ad *Domitianum Cæsarem*
alia. Nostri argumenti fuerunt *Initia* sive
sacrificiis liber, ex quo de arcanis Oraculorum
differit *Eusebius*, (11) & *Oracula*, quæ conti-

(1) Tzet. Chiliad. 3. histor. 60.

(2) Jons. in histor. philosoph. Suidas.

(3) Savato ad Sidon. Apollin.

(4) Fabric. bibl. Græc. lib. 4. part. 2. c. 24.

(5) Sidon. lib. II. epist. 3.

(6) Vopisc. 12. Aurel. c. 24.

(7) Anglice.

(8) Tillem. in histor. de Empereurs.

(9) Bayle diction. historiqv.

(10) Singul. Dissert. Paris 1707. in 12.

(11) Euseb. præpar. Evangel. lib. IV. c. 12.

nebant invocationes Dæmonum benefico-
rum, ad bonum aliquid efficiendum (1) Quæ
tamen opera jam dudum interciderunt, &
Roseæ crucis fratres, (2) se quædam hujusmo-
di edituros, frustraneo conatu, mirabilium
buccinatores, in se ceceperunt.

APOLLONII vitam doctrinam & *Julianus*
instituta, non diu post, tam in laude *uterque*.
quam vitio, æmulatus est uterque.
JULIANUS Pater & filius Philosophiæ laude
non in celebres. Ergo & nostram ingrediun-
tur scenam, quippe quorum alter cognomen-
to *Chaldæus*, scripsit de *Dæmonibus* libros 4.
qui sunt ad custodiam cujusque hominis mem-
bri, qualia feruntur telesurgica esse initia, &
Chaldaica sacra. *Julianus* Theurgus, superio-
ris filius, fuit sub Marco Antonino Imp. & scri-
psit versibus *Oracula*, *Theurgica*, *initiatoria*, &
alia hujus disciplinæ arcana, ut inter alios ex
Sozomeno (3) patet. Hunc tradunt quidam
Romanis aliquando siti laborantibus effecisse,
ut subito cogerentur nubes & imbrem ingen-
tem effunderent, cum tonitruis fulguribus-
que crebris, quod alii *Arnuphi* Ægyptio tri-
buunt, (4) Christiani suorum precibus, Poëta
ipsi Imperatori :

F ;

Chal-

(3) Suidas voc. Goeteia.

(4) Zreneq Agnostus in Olyp. ventat.

(1) Sozomen. histor. eccles. lib. I. c. 7.

(2) Suidas voc. Julianus & Porphyrius. Dio Cassius
aliisque Euseb. lib. I. Chron. p. 241. Voss. de bibl.
Græc. p. 236.

Chaldaea Mago seu carmina ritu

Armavere Deos: seu quod reor omne tonantis

Obsequium Marci mores potuere mereri.

Juliani Chaldaei historiam libris 4. (1) con-
gnavit olim Porphyrius. (2)

s Jul. Afri- His proximus SEXTUS JULIUS
canus. AFRIGANUS, qui præter opera

Chronologica passim a Scriptoribus
commendata *Cestorum* libros IX. de rebus
Medicis, physicis, Rusticis, Chymicis Alexandri
Imperatori obtulit, aut libros XXIV. fuisse
observat *Suidas*; qui continere Physica quæ-
dam scribit e sermonibus & incantamentis,
scriptis quibusdam characteribus constantia
remedia & ad alios effectus quæ pollicen-
tur. (3) Hodienum extat *Cestorum Enneab-*
blon de variis arcanis Physicis medicis & ma-
gicis in bibliotheca *Cæsarea* aliisque, sed mutila
& habet, nisi me memoria fallit, cum nota
Zachariae Lundii MS. inter rariores libros *Wol-*
fii Consiliarius & Archiater Regis Daniæ, vir
elegantissime doctus. Prodiit etiam, sed ad
modum corrupte Parisiis; quamvis debita
adhiberet curam Cl. Jo. *Provinus*, ob MSS. de-
fectus. Ex hoc *Cestorum* libris opus *admir-*
bilium lectionum medico-physicarum transcriptum
MICH. PSELLUS, non ignotus Philosophus
ex quo quædam hujus commatis refert *Lam-*
becius.

(1) Claudian. Consul. 6. Honor. v. 347.

(2) Holsten. in vit. Porphyri c. 10.

(3) Fabric. bibl. Græc. lib. 3. c. 24. p. 593.

Ipsi a latere hæret Qu. SAMMONI-
NICUS SERENUS, vir & in vita *Sammoni-*
& post obitum Principibus Reipubl. *cus Sere-*
Romanæ non ignotus, ut & filius ejusdem
nominis, qui *Gordiano* Juniori, præcepta vi-
tæ morumque tradidit (1) ipsum in libris
olim suis multa, quæ hujus loci erant, tradidit
se, *Macrobius* (2) autor est; dum ex libro V.
rerum reconditarum utrumque carmen affert,

quo Dii vocabantur, & devotæ civitatis fieri
solebant. Hodienum extat carmen ipsius
Heroicum, de medicina parvo pretio parabili,
qua hominum debilitati opem ferre annitur
cui quædam superstitiosa pro sæculi genio
sunt intermixta, ut ABRACADABRA illud
famigeratissimum hemitritæo depellendo in-
serviens, quod singulari diatribe *Georgius Fran-*
cus a Franckenan vir doctissimus excussit. Car-
minum *Sammonici* præstantissimam editio-
nem curavit *Robert. Keuchenius* Amstelod.
1669. in 8. & indicem reliquarum addidit.

Hujusmodi multa leguntur apud *Aliique.*
ALEXANDRUM Trallianum, qui
non multo posterior fuit *Juliano Cæsari*, (3)
& THEODORUM PRISCIANUM, qui sub
Gratiano & Valentiniano floruit, & *Euporistice*
sive Medicinæ præsentaneæ facileque parabi-
lis libros ad *rimotheum* fratrem scripsit, (4)

F 4

quo-

(1) Spartian. in vit. Caracall. & Getæ c. 5.

(2) Macrobi. Saturnal. libr. III. c. 9.

(3) Voss. de Histor. Græc. p. 801.

(4) Fabric. in bibl. Latin. p. 304. ejusque Suppl. p. 243.

quorum IVtus ad *Eusebium* filium Experimentum est de physica scientia sive ut alii recedunt de *occultis Physicis remediis*, (1) quem nescio quare cum reliquis *Basil. 1523. in 4. ede* ret, omisit *Sigism. Gelenius*. Eundem sub falso *Qu. Octavii Horatiani* nomine vulgavit *Hermannus Comes de Nevenare Argent. 1532. ita castigatusa Reinesio* (2) & *Fabricio*, qui de morbis magica carminum vi oppugnatis *Ianum Brockhusium* differere monet. (3)

Jamblichus. Agmen hujus scenæ claudat

JAMBILICHUS, Philosophorum suæ ætatis antesignanus, qui non solum opere de *mysteriis Egyptiorum* sacra thelesurgica apertius quam, ante eum quisquam tradidit, sed & de *simulacris*, scilicet illis, quibus divinitatem tribuebant, scripsit, quo Pium Jo. PHILIPPONI Grammatici & Philosophi *Alexandrini* zelum tanto ardore incendit, ut in eum integro commentario inveheretur, cujus argumentum servavit clariss. ille librorum compilator *Photius*, (4) legi (inquiens) *Ioannis* cognomento *Philoponi* librum adversus *Iamblichi* opus, quod de *simulacris* inscriptum. Scopus autem *Iamblicho* propositus est ostendere, cum divina esse idola, (nam ista etiam simulacri nomine complectitur,) tum præ-

(1) Heurn. de Stud. med. & method. medic. lib. III. c. 28. p. 491.

(2) Reines. var. lectio. lib. III. c. 2. p. 643.

(3) Brochuyfen ad Tibull. p. 99.

(4) Phot. bibl. cod. 215.

entia numinis referta: non solum quæ hominum manibus, occulta quadam arte fabricata, ob incognitum nimirum artificem cœlo lapsa nominentur, (hæc enim & cœlestis esse naturæ, & inde in terram decidisse, unde etiam sint merita nomen accipere,) verum etiam quæcunque fundendi arte & sculpendi atque fabili certa simul mercede & opera (ab artificibus) confirmata essent. Horum igitur omnium opera naturam excedere & hominum opinione majora esse, *Jamblichus* scribit multa partim incredibilia e fabulis narrando, partim in obscuras causas referendo, partim etiam contra atque oculis cernuntur, scribere nihil metuendo. Opus integrum duas in partes secat, majoremque alteram, alteram minorem nominat, utramque *Philoponus* oppugnat, consueti orationis genere usus, quin & compositionem ad solitam sibi formam adaptans. A puro enim & dilucido non recedit neque tamen elegantia & Attica Phrasi exornatus nitet. Rationum præterea *Iamblichi* reprehensiones sane generosas, & per ipsius quoque penetrantes causas frequenter tibi exhibet; quas interdum superficie tenus tantum refellentes, & ad sola nomina relatas longiusque a re controversa recedentes adfert, etiam cum hæc redarguenti valde est obnoxia, & per se imbecillitatem suam prodit.

OBSCURIS & INCERTÆ
ÆTATIS SCRIPTORIBUS.

Argumentum.

Pincipio quidem ex insigni Alberti Magni
co, complures indicantur autores, quibus
qui secundum ordinem literarum subjiciuntur;

AbenHali.	Cleopatra.
Aben Morgum.	Costaber Lucas.
Aben Pharasus.	Geber.
Abou Rehan.	Hamahalzel.
Albubekar.	Macrizius.
Alphidius.	Mahmoud.
Alrazi.	Messaallæ.
Al Tamini.	Mohammed.
Anonymi.	Namion.
Apollo.	Nesbar.
Artesium.	Picatrix.
Astafon.	Ptolomæus.
Balemis.	Rhagael.
Behencasin.	Sekaki.
Belenus.	Sirami.
Bexel.	Thebit ben chorat.
Bockenham.	Thetet.
Gaïssouni.	Thooz.
Caudas.	Thomaz.
Cethel.	Zain Abudad.
Ghael.	Zeherit.

Subobscurum jam ingredior antrum, &
parum abest, quin in ipso limine hæ-
ream, dum tanta superstitionum col-
uvie obrui video veritatem, quam & alias
puteo latere dicebat *Democritas*. Obscura
utorum nomina, quæ recensenda veniunt
horrisoni quid crepant, nec deerunt, scio,
qui dum eos æternis tenebris damnant, me
in minimis occupatum & superstitiose dili-
gentem clamitent. Sed venia eorum præma-
urum hoc, dum prævideo non expavesco
udicium. Non superstitiosus sum, sed eam
impugno, cujus cadaverosam faciem denudo.
ignorantia mater admirationis, admiratio
parit pretium, quod omnino cessat, dum in-
apricum productæ velescunt nœniæ. Aliquid
landum curiositati, aliquid auctoritati sum-
morum virorum, qui ante me hæc prodide-
runt TRITHEMII scilicet & auctoris libelli
de duabus sapientiis, sive ALBERTUS Ma-
gnus (1) sit sive PAILIPPUS Cancellarius Pa-
risiensis, (2) sive ROGERUS BACO ut pu-
tat *Naudæus*, (3) qui de talis, manibus se-
quentem in modum verba facit.

Imagines Astronomicæ fiunt *Alberti Ma-*
gnus recensio
tribus modis; Unus modus abomi-
nabilis est, qui suffumigationem exi-
git;

(1) Sub ejus nomine prodiit siac Anno fol.

(2) Catal. MSS. Angl. & Hybern. n. 1682.

(3) Naud. dans l'apolog. cap. 18. pag. 380. legitur
etiam sed inutile ap. Wimpinam de fato libr. 2.
cap. 41.

git; quales sunt imagines THOR *Græci*
GERMOTH *Babylonensis*, qui habent statu-
nem ad cultum veneris. Quales sunt ima-
ges Babylonensis & HERMETIS quæ ex-
citantur per 54. nomina Angelorum,
subservire dicuntur imaginibus Lunæ & cir-
culo ejus & forte potius sunt nomina Dæmo-
num, & sculpantur in eis septem nomina
certo ordine pro re bona & ordine transver-
sum pro re cujus expulsio expectatur. Suffumigatur
etiam pro re bona cum ligno *Aloes Croco-*
Balsamo, & pro re mala *Galbano*, *Sandalo rubro*
& resina, per quæ profecto Spiritus non
guntur, sed cum Dominus permittit peccata
nostris exigentibus, ut decipiant homines,
hibent se coacti. Hæc est idololatria pessima
quæ ut reddat se aliquibus fide dignam, ob-
vat 28. mansiones Lunæ & horas diei & noctis
cum quibusdam nominibus horarum & dierum
rum & mansionum ipsarum. A nobis longe
fit iste modus, absit ut Creaturæ exhibeamus
honorem Creatori.

Est & alius modus aliquantulum minus in-
commodus, detestabilis tamen, qui fit per
scriptionem characterum & nominum ignotorum
ut sunt quatuor anguli Salomonis & novem
candaria & tres figuræ spirituum, qui dicun-
tur principes in quatuor plagis mundi, & AL-
MENDEL SALOMONIS, & sigillum ad dæmo-
niacos. Amplius septem nomina ex libro
MACHMET & alia XIV. ex eodem, & rursus
sunt nomina ex libro *institutionum*, quæ dicitur
RA.

ASICTIS videlicet terræ, maris, aeris &
nis ventorum & mundi cardinum signorum
quoque ut Planetarum & angulorum eorum,
cundum quæ singula in diei & noctis tripli-
tibus diversa nomina fortiuntur. Hic et-
iam modus a nobis longe fit: suspectus est e-
nim ne saltem sub ignotæ linguæ nominibus
aliquid lateat, quod sit contra fidei Catholicæ
onestatem. Isti duo sunt modi imaginum
Necromanticarum, qui nobilissimæ Astro-
nomiæ, sicut dixi, nomen sibi usurpare præsu-
munt. Et ex eis jam diu est, quod libros mul-
tos inspexi, scilicet dum eos abhorruui, non
existat mihi perfecta memoria super eorum
numero titulis, initiis aut continentis sive au-
toribus eorundem Spiritus enim meus nun-
quam quiescebat in eis; veruntamen vale-
bant, transeundo vidisse, ut saltem non igno-
rem, qualiter esset miseris eorum secutoribus
irridendum, & haberem de suo quo repelle-
rem excusationes eorum, & quod potissimum
est, ut super consimilibus de cætero non tenta-
rer, ac persuasiones suas invalidas non admit-
tens, censerem.

Et libros quidem tales, quos possum ad me-
moriam revocare, sunt. Ex libris Hermetis
libri *præstigiorum*, qui sic incipit. *Qui Geome-*
triæ & Philosophiæ peritus, expertus Astronomiæ fue-
rit, & liber, qui incipit. *Probari tres libros.*
Cui adjungitur liber Abolomiten de opere ho-
rarum, qui sic incipit: *Dixit Abolomiten, qui &*
Apollo dicitur, imago prima. Et liber ejusdem
de

de quatuor imaginibus ab his separatis, qui incipit: *Differentia in qua fuerit*. Ex libris quoque Hermetis est liber imaginum Mercurii, quo sunt multi tractatus, unus de imaginibus Mercurii, alius de Sigillis, quorum incipit nem non recolo, nisi de sigillis, qui sic incipit. *Dixit expositor huius libri oportet querere substantiam hanc*: Post illos est liber Veneris, bene similiter plures tractatus de imaginibus & characteribus, de annulis, qui est talis tractatio X. capitulorum & annulorum Veneris. Et hos sequitur liber Solis, qui sic incipit: *Strari imaginum scientias*. De isto non videmus si simplicem tractatum de characteribus, fractatis sunt in superioribus. Sunt alii, sed non translati. Trium etiam superiorum non habemus, nisi simplices tractatus librorum scilicet imaginum Martis, qui sic incipit: *Hic est liber Martis, quem tractat*. Et librum Jovis, qui sic incipit. *Hic est liber sacerdotis, quem tractat Saturni* qui sic incipit: *Hic est liber Saturni quem tractat Hermes*. Hos septem libros, sequitur quidem liber, qui incipit: *Tractatus octavus magisterio imaginum*. Et ipsi sunt de his quos referunt ad Hermetem. Est etiam unus liber de septem annulis septem planetarum qui sic incipit: *Divisio Luna cum semiplena fuerit &c.* Ex libris THOR. Græci est liber de stationibus cultum veneris, qui sic incipit, observa Venerem cum intrabit Taurum. Et ex libris SOLONOMONIS est liber de quatuor annulis, quem intitulavit nominibus quatuor discipulorum

qui incipit: *de arte Eutonica ydoyca*, & liber de *quem candaris* qui sic incipit: *Locus qui movet dicamus*. Et liber de tribus figuris Spirituum, qui incipit: *sunt de cælestibus*. Et liber de figura abendria qui incipit: *Capitulum in figura Almenial*. Et aliis parvus de sigillis ad Demoniacos, qui incipit: *Capitulum sigilli Gandali & turchilli*; Et ex libris MAHUMED est liber septem nominum, qui incipit: *Dixit Mabumed filius Alhoem*. Et liber XV. nominum, qui sic incipit: *Hæc sunt quindecim nomina*. Et unus liber magnus Rasclis, qui dicitur liber institutionis, qui incipit: *In prima huius proæmii parte de annulis tractemus*. Est & aliis de capite Saturni, qui incipit: *Quicumque hoc secretissimam*; cuius autorem ignoro. Cum his libris inveniuntur scripti duo ex libris HERMETIS, quos non putavi Necromanticos, sed potius naturales, quorum unus est de quibusdam Medicinis in conjunctionibus Planetarum, qui sic incipit. *Cum Saturnus conjungitur Jovi*. Alius demum conjunctionibus ad capiendum animalia sylvestria, ut lupes, aves &c. Et ipse est liber Hermetis ad Aristotelem qui sic incipit. *Aristoteles Alexandro Regi: si vis recipere*. Hic est, quem quidam nominant mortem animæ. Est quoque liber KIRANNIDORUM de rota KYRAMIDÆ, & canones secundum GALLIONEM, ex dictis Humani filii Isaac, quem & tacere volui, propter quædam fœda capitula, non solum adversus Legem sed adversus naturam. Liber ARCGEPII cum commento suo liber ALMA-

MATHAIM, & liber sacratus, quem potius execrabilem debuerat nominare. Isti sunt libri quos modo ad memoriam revoco, liberos plures viderim, ex libris de scilicet de imaginibus, quos dixi fieri cum suffumigationibus exorcisationibus, qui sunt modi imaginum duo necromanticorum ut dixi.

Tertius modus imaginum astronomiarum, quæ deminat istas spurcicias, suffumigationes & invocationes, nec exorcisationes characterum inscriptiones admittit, sed virtutem solum nanciscitur a figura cœli, ut si fuerit imago destructionis alicujus speciei ab aliquo si fuerimus requisiti, accepta primo interrogatione, cum numero certissimo, nihil capax exigium & plurimum figuras significaverit obscissionum fundatur imago sub ascendente similiter illius speciei aut sub ascendente interrogationis ejusdem infortunato ascendente & Domino ejus a Domino domus mortis, licet a Planeta infortunato, quoque Domino domus, donum domus ascendens & luna Domino domus Lunæ & parte fortunæ & Domino ejus & Domino horæ remotisque fortunis ab ipsis & ejus angulis a triplicitatibus ascendens, & sit luna in ascendente facie signo. Postquam ergo perfecta fuerit imago cum quibusdam aliis conditionibus, quæ observandæ sunt, sepelienda est in medio loco, quo fuganda est ipsa species, posita in ventro imaginis de terra, ex quatuor quantitatibus ejusdem loci. Si vero fuerit imago cujus opus

quæritur dilectio & profectus fiet, & e contrario horum, quæ dixi solum additio, quod forma ejus sculpenda est sub hora electa & habebit effectum a jussu Dei a virtute cœlesti eo, quod imagines, quæ inveniuntur in hoc mundo sensibili ex quatuor elementis obediunt imaginibus cœlestibus, quarum quædam sunt proprietates inventæ nomine & factis, quædam mirabiles, quæ longe sunt a nobis surguntque in restrictione liberi arbitrii cum profunditate intellectus. Super istis imaginibus invenitur unus liber THEBIT filii Chora, qui sic incipit: *Dixit Thebit Ben Chora, dixit Aristoteles, qui Philosophorum X.* In quo sunt imagines super fortunam & impedimenta super substantiam & negotiationem super principatum & prælationem, super conjunctiones atque separationes. Et istæ sunt imagines Astronomiæ, quarum nomine se insinuant necromanticae ante dictæ. Est & alius liber, qui sic incipit: *Opus imaginum PTOLOMÆI*, qui sicut inutilis est, cum nihil sit nisi sub quo ascendente imagines sint singulæ faciendæ. Quod si tacitæ conditiones sunt, (adsunt) negromanticae intolerabiles sunt, sicut & cæteri maledicti, quas nullus sanæ mentis excusare potest.

Hactenus illust. autor, cui reliquos scriptores secundum ordinem literarum subjecit, ceat, inter quos *Abenhali*, sive potius *ALBOHAZEN HALI*, *Aben Ragel* *Abenhali*, celebri astrologo tribuitur *mirabilium*.

lium imaginum liber, qui tamen in operibus
Aben Mor- ejus non extat. *Aben MORGU-*
gum. *Araben*, & ABEN PHARAJUM
Aben Pha- Maroccanum de sigillis VII. Plane
rajus. tarum citat *Kircherus* (1) ABO
Abou Ri- RIHAN, sive *AbuRihan Ahmed al*
han. *runi* magni nominis esse apud Arabes

in arte talismanica, Astrologia, & Magia obse-
 vavit *Herbelotius*, (2) quod ejus MS. de astro-
 logicis rationibus uberius probabat in bibli-
 theca Cl. Jo. Seldeni. (3) In cœnobio Laure-
 tii Escorialensi circa Annum 1583. servaba-
 tur ABUBEKAR ELFERICI de
 medendis morbis a vertice capitis
 usque ad plantam pedis tribus curationis mo-
 dis. *Naturali* curatione, quæ fit qualitatibus
 manifestis, & *proprietas*, quæ fit per specu-
 cas & proprietarias qualitates, & *Magica*, quæ
 fit sigillis & characteribus, quam Arabes
vet Ilhocuf, id est secretum characterum Ara-
Alphidius. bicorum appellant. ALPHIDIUS
Alrazi. sigillis meminit *Borellus*; (4) AL-

RAGI *Picatrix* in secundo de magi-
 gicis institutionibus, qui sic incipit: *Dis-*
Alrazus, scientia imaginum. Eidem tribuitur
 aliud quoddam opusculum de formis Planeta-
 rum atque sigillis cujus initium forma Satu-

ni. (1) Præterea de arte Magica librum Ma-
 gnum composuit, scilicet ut purgaret cere-
 brum nugis ventosis prægnans, quale fuit
 AL TAMINI cujusdam, qui utili- *Al Tamini.*
 tates furatarum *Alcoruni* pro amu-
 letis exposuit. (2) Scripserunt & sub APOL-
 LINIS nomine chartulas quasdam *Apollo.*
 Agyrtae, sed quandoquidem Deus il-
 le Ethnicorum esse non poterat, *Belenum* vo-
 carunt, qui idem est, & subjecerunt nomen
Balaemis, quo grandius sonaret, & stupeface-
 ret sciolos, ut mox videbimus. Majoris uti-
 que nominis ARTEFIUS, (3) Sed *Artefius.*
 quis ille? Astrologi amplectuntur,
 Chymici venerantur, philosophiæ occultæ
 Studiosi colunt incertæ ætatis Doctorem,
 quem alii *Apollonium Thyaneum* volunt, alii
Arabem, alii *Judeum Nestore* & *Methusala*,
 vivaciorem. Sæculo XIII. ejus meminit *Ro-*
gerus Baco, postea complures alii, nec detre-
 ctavit clariss. *Naudæus* in Apologia virorum
 Magiæ insimulatorum ipsi locum concedere.
 Alii fictum nomen existimant & nunquam
 fuisse. Ipsius tamen Magiæ & *Mihinii* cujus-
 dam summæ capita studiose recenset *Hierony-*
mus Cardanus, (4) ex quibus apparet in illis
 de virtutibus verborum atque characterum,
 & quæ sunt alia hujus artis mysteria copiose
 disse-

G 2

disse-

(1) Kircher in Oedip. Ægypt. tom. II. pag 71. &
 Cabala, faracen tom. II. part. I. cap. 9.

(2) Herbel. in bibl. orient.

(3) Catal. MSS. Angl. n. 3144.

(4) Borell, bibl. Chimic. pag. 12.

(1) Trithem. in antipal. malefic. libr. I. cap. 3.

(2) Catal. MSS. Angl. & Hibern n. 3299.

(3) Agripp. de occult. philos. libr. III. cap. II.

(4) Card. de rerum variet. c. 91.

Astafon. differuisse uti & ASTAFON fecit
mineralibus constellatis, (1) de quo non
 habeo, quod multis verbis commemorem.

Anonymi. Neque hoc librorum satis est: Per

excidissent ANONYMI; quam ar-

plus quæso eorum est numerus? Quorum

ægmen ducit liber ille magicus, quem Imp-

rator Sinensium *Chin* cœlitus allatum cre-

dit, cum ex nobiliore porta noctu quide-

suspendissent. (2) Hujusmodi libros ser-

bant complures *Sabæi*, inter quos librum

agricultura Nabathæorum, translatum a

Ahen Vachaschyah commemorant scriptore

plenum Idololatricis nugis, agebutque

conficiendis *Isilmenajah de descensu Spirituum*

conjuratone Dæmonum, de iis, qui degunt

in deserto, quales erant Satyri aliisque ejus-

di ineptiis, quibus a se manifesta Mosis mi-

cula confutari posse existimabant. Alius fuit

Abodath Hannabalim de cultura Nabathæorum

binum & figuris in uno quoque gradu ascen-

dentibus. Alius liber de Talismanibus *Ari-*

Hoteli etiam attributus. Et hujusmodi nugis

tanquam pretiosis cimeliis passim gloriantur

in splendidissimæ bibliothecæ Cæsarea *Vindobo-*

ensis. (1) Regis *Galliarum* (2) & in Anglia

Jo. Seldeni, Ælie Aschmole, Thomæ Gale, Cotto-

iana, (3) & quæ præterea illis in terris lau-

dem merentur. His possem adjicere libros

quos Arabicos *de Talismanibus*, quos olim

Whelero (4) monstrabat *Watsonus*, conten-

dens, *Gaffarellum* ex his desumpsisse, quicquid

habeat in curiositatibus inauditis, & volumi-

na, quæ reperit *Jo. Fortius Ringelbergius*, quæ

modum tradebant alloquendi Planetas, & ab

his petendi quasvis res. Librum anonymi

imaginum, & orationum *Necromantie*, quem

Venetiis in bibliotheca *D. Marci* extare, docet

Spachius, (5) librum incerti auctoris, qui præ-

notatur *figurarum 12. signorum*, contra omnes

infirmities humani corporis, (6) Et quos

olim mihi comparavi, cum curiosa alliceret

G 3

ju-

(1) Lambec. libr. VII. pag. 261. libr. I. pag. 175.
 Nessel. part. IV. cod. 108. pag. 63. & n. 211. 217.
 232. 243. 247. 249. 257. 273.

(2) Herbelot in bibl. orient. pag. 708. & 686.

(3) Catal. MSS. Angliæ n. 3278. 3464. 8253. & p. 53.
 n. 6236. & indice voc. Amuletum. nec non Th.
 Smith in bibl. Cotton. catalog. Oxonii 1697. in
 fol. edit.

(4) Wheler in itiner. pag. 163.

(5) Spach. in nomencl. philosoph.

(6) Trithem. in antipal. malefic.

(1) Chic. ad Sphæram de Sacrobosc.

(2) Phil. Coupl. de Confuc. pag. 26. Paris 1687. in 4.

(3) Maimon. more Neboch. libr. III. cap. 29. V.

Dale de idolatr. cap. 3. pag. 29. Hyde de relig. P.

far. cap. 5. pag. 129. Stanley de philosoph. or.

lib. III. cap. 3. cum not. Clerici.

juventus. De experimentis & miraculis
nulorum XXIV. De sigillis XII. signorum
diaci & X. *Sephiroth*, cum harmonica appropria-
tione rerum creatarum, characterum
& vocum, nec non de mensulis ex
gillis Planetarum, sed parco sciens,
otium, quod superest autoribus, quorum
mina feruntur, impendam.

Balemis. Quales BALEMIS Arabs, quæ

Balemyne, *Balenitz* cognomine Apollinis
imo *Abolomiten* dicitur, scilicet obscuri
nis nulla cura est, & libenter ignorarem.
busne an ater esset, nisi tantopere commo-
dasset, celebris ille *Scudalupis*, (1) qui
mum Philosophum materiam amuletaria
tractasse, Sympathiamque cœli metallorum
lapidumque commonstrasse affirmat. Eius
nomine fertur *liber lunaris*: qui incipit: *De*
Balenitz, & alius de *inclusionibus Spirituum* in
nulos VII. planetarum, qui incipit: *De*
hora planetae. Et alius de *imaginibus* VII. plan-
etarum ad multos effectus mirabiles: cujus
tium: dixit *Balenitz*, qui vocatus est *Apollo*
gnomine. (2) Hujus MSS. de sigillis plan-
etarum in musæo *Ahsmoliano* observo; (3)
quibus librum edidit, & alius quidam ing-
Beheneasin. rius BEHENEASIN nomine,

incipit: *Saturnus habet in meta-*

(1) *Scudalup.* de Sympath. VII. lapill. pag. 256
260.

(2) *Trithem.* in antipal.

(3) *Catal. MSS. Angl. n. 6776. & 6864.*

plumbum. () Huic a latere hæret BE- *Belenus.*
LENUS. Sed quis ille? magis no-
tum crediderim inter Deos, quam inter homi-
nes. Antiqui enim Norici alique populi So-
lem & Apollinem sub eo nomine venerabantur,
ut singulari dissertatione ostendit *Philipp a*
Turre in monumentis veteris Aritii, nec non
Pithæus, (2) *Salmasius* (3) & nuper *Cl. Ever-*
ardus Otto. (4) Dum igitur Apollinem & Bale-
min citant, artis suæ propagatores, eodem,
si Diis placet, jure citant *Belenum*, quem de
sigillis lapidum scripsisse, *Gesnerus* testis est, &
MStum erat inter Codices Bibliothecæ Jaco-
bæ, (5) *Libellus BEXELI*, seu *Beyeli Bexel.*
sapiensis, (6) *De annulis septem planeta-*
rum incipit: *Septem sunt stellæ erratiles, quas*
Planetas vocamus, cujus meminit *Picatrix*. Ta-
le scriptum BOCKENHAMI cujus- *Bocken-*
dam de annulis, annuli characteribus & ham,
imaginibus servabat in MS. selecta 70.

Mori Episcopi Norwicensis bibliotheca. (7)

Secundum ordinem literarum *Caissouni.*
jam prodit CAISSOUNI Arabs, in
cujus libro *Magma algialilat* complura ex-
tant superstitionis remedia, (8) quæ & apud

G 4

CAU-

(1) *Trith.* loc. citat.

(2) *Pithæus.*

(3) *Salmasius* ad *Vopisc. Aurelian.* cap. 39. & *Capitol.*
Maxim. cap. 22.

(4) *Otto* de Diis *Vialib.*

(5) *Catalog. MSS. Angl. tom. II. n. 8460*

(6) *Trithem.* loc. cit. libr. I. cap. 3.

(7) *Catal. MSS. Angl. n. 9381. tom. II.*

(8) *Herbel. bibl. orient.* pag. 686.

Caudas. CAUDAM, Astrologum occurrunt
qui scripsit libros IX. annulorum,
brum de tribus figuris Spirituum & figura
madal, ut observavit *Guilielm. Pastriegicus.*

Cethel. Hujus farinæ liber CETHEL de na-
rali sculptura gemmaeum & earum fig-
ficatione, qui existit inter MS. illustr. *C.*
Chael. mitis *Kenelmi Dygbai*, (2) & CHAE

unus ex filiis filiorum *Israel* antiqui-
mus Doctor dicitur, qui cum in deserto esse
observavit & sculpere fecit, multas secundum
cursum signorum & Planetarum figuras,
maximum effectum in eis agnovit, atque ut
imaginum virtutes posteris paterent, librum
composuit, ex quo sunt excerpta quædam
Trithemii nomine Ao. 1612, vulgata, quæ
dem apud *Camillum Leonardum*, *Goclenium*,
Cæsarem Longinum in trino Magico seu opere
secreto Magorum inveniuntur. Venit

Cleopatra. huc GLEOPATRÆ Reginae fam-
geratissimæ liber, & quo huic ma-
teria affinia citat *Alb. Magnus*, (3) scilicet cum
vidissent nugivenduli, epistolas quasdam
Quintum Soranum in quorundam manus esse
ut mederetur Priapismo, quo laborabat, pla-
cuit nomen & pari impudentia suis autoribus
annumerarunt. Inter quos potius nomen

Costa ben profitetur COSTA BEN LUCAS
Lucas. qui verus author libelli de incantationibus

one, adjuratione & suspensione & ligaturis Phy-
cis habetur, qui *Galeno* supponitur & in *Con-*
antini Monachi Cassinensis & Arnoldi Villa No-
ani operibus est editus.

GEBERUM quoque invenio reli- *Geber.*
quisse librum de figuris septem planeta-

rum, qui numeris includit septem nomina
Dei, (1) quemadmodum author in princi-
pio Sermonis sui promittit, & incipit: *Anti-*
qui Sapientes & Philosophi. Celebre hujus in-
Magicis & Chymicis nomen est, nemo tamen
neque patriam ejus, neque vitæ tempus, ne-
que statum indicavit, quin adversarios in di-
versas sententias euntes experiretur. *Indum*
habent, *Arabem* alii, *Græcum*, *Hispanum*, *Re-*
gem alii, alii pauperculum Philosophum.

Irus & est subito, qui modo *Cræsus* erat.

Ejus multa sunt in magicis volumina, sicut
Picatrix in secundo testatur, inter quæ cir-
cumferuntur. Liber secretorum magicorum;
aliud quoque magnum opus in VIII. libros di-
visum, Liber, qui nominatur *clavis figurarum*,
item de *astrolabio* librum composuit mille ca-
pitulorum, in quo mirabiles narrat effectus.
Complementum etiam *magicæ* volumen ma-
gnum. Huic a latere hæret HAMA-

HALZEL *Perfa*, astronomus, a R. *Hamahal-*
zel. *Chomero* hebraice redditus, qui late de *Talis-*
manibus egit, veluti pluribus narrat *Gassa-*
rellus. (2)

G 5

Fe-

(1) Gesner. in biblioth.

(2) Catal. MSS. Angl. n. 1794.

(3) Albert. de Herb. & lapidib. pag. 185.

(1) Trithem. in antip. malef.

(2) Gaffar. curiosit. inaudit. cap. 3.

Fere his, scio, quæ retuli, tuam jam exha-
si patientiam, sed sustine quæso, adhuc
libellum ad umbilicum perducendum
autorum, quæ supersunt, utut barbaræ

Macri- recensenda sunt nomina, qualis *Macri-*
zins. CRIZIUS, cujus librum de *Tales-*
tibus & de *hieroglyphicis* *Ægypti* in

Codices Huntingtonianos MStos redem-

Mahmoud. Academia Oxoniensis (1) *Mah-*

MOUD *ben Hamzah al Kermani* &
Talismanibus commemorat *Herbelotius.* *Mah-*

Messaalla. SAALLÆ *Arabis* non in celebri
sed admodum superstitiosi, MStos

de *Talesmatibus* & *veneficiis*, eorumque remedia
habebat *Dudleyus Loftusius*, (2) & incipit: *ca-*

Moham- *operari volueris.* Tale opus scripsit *Moham-*
med. HAMMED, *ben Cadhi Minas* (3)

qui sunt alii,

Qui veterem in limo rana cecinere querela-

Namion. Liber NAMIONIS *mirabilium* &
etuum continet multa ad delectationem

pertinentia, & alia artis magisteria; (4)
Quæ itidem in libro præstigionum de imaginibus

Nesbar. prodidit NESBAR, nescio cuius
ætatis aut loci Doctorculus. (4)

Picatrix. Proximus ab eo PICATRIX, *ca-*
lebris Hispanus, (5) qui apud imagines

um cultores utramque facit paginam. Is
circa annum 1256. ex ducentis viginti qua-
tuor veterum libris magnum *volumen magicum*
composuit, quod ex Arabico in Latinam lin-
guam postmodum est traductum; in quo ora-
tiones non solum ad Spiritus planetarum fa-
ciunt, sed etiam imagines & annulos, cum mul-
tis & variis characteribus, quomodo quis con-
ficiat, docet, (1) ut ex Codicibus MStis per-
ducet, quos Comes *Petriburgensis*, (2) & *Re-*
nat. Moreau Med. Paris. (3) olim servabant.
Huic jungendus PTOLOMÆUS, *Ptolemaeus.*
non quidem ille Mathematicorum

& Geographorum coriphæus, sed quisquis
ille superstitiosæ in Arabia scholæ alumnus.
Quamvis enim antiquus ille Astrologus in
centiloquio *Stoichiomaticorum* mentionem fa-
ciat, dum generabiles & corruptioni obno-
xias formas a cœlestibus formis affici docet,
idque de imaginum arcanis *Hali Aben Rodoan,*
& *Aben Giafar* (4) ipsius interpretes intelli-
gant, non tamen singulatim de iis composuit
librum. Alterius vero *Ptolomæi* varia ferun-
tur de imaginibus opuscula, ex quorum nume-
ro quidam multas præstigias & vaticinia pol-
licetur; incipit: *pars imaginum est multiplex.*
Libelli de angulis & sigillis duodecim signorum
initium est: *Incipiamus tractare de compositio-*
ne.

(1) Catal. MSS. Angl. n. 6347.

(2) Ibid. tom. II. n. 866. Trithem. in antipal.

(3) Herbelot. in bibl. orient.

(4) Trithem. loc. cit.

(5) Naudæan. & Patin.

(1) Trithem.

(2) Catal. MSS. Angl. n. 6354. & 6363. tom. II.

(3) Labb. in bibl. MSta.

(4) Stanley philos. orient. pag. 69.

ne (1) Alterius de signis cœlestibus & imaginibus Astronomicis stellarum fixarum incipit *Protholomæus dixit*, quem ex Latina Lingua in Gallicam traduxit *Jo. Huletus*, ut probat MS. a viro amicissimo nuper ad me missum, quod servabat olim itidem *Kenelmus Dygbæus*, (2) Scripsit idem de XII. annulis Veneris, qui incipit *Accipe Iaspidem in die & hora*; sed omnia, si censerem, superstitiosus foret, & in utroque labor.

Rhagael. Neque prolixius vero in RHAGÆALIS opere de imaginibus commemorando, quem a *Jo. Henr. Mentzelio* Patritio Augustano, cum accepisset, edidit *Goclenius*, de sumpta sunt hæc sigilla ex ipsius libro alarum, quo perfectam artem tradiderat (3) Hujus commatis sunt SEKAKI tractatus *Sekaki & Serani. Talismanibus*, & SIRANI Chaldaica astrologica, quorum *Scudalapis*, (4) meminit.

Porro prodit:

Thebit. Ecce magus THEBIT, qui tempestate venenis,
Grandinibus quondam destruxit imaginum regnum. (5)

Vulgo *Thebit ben Corat* dicitur, qui in Hispania Judæorum religionem amplectebatur, *Alfonso* regnante, quanquam *Lelandus* (quasi es tanti esset) Anglis suis vindicare allaborat. Multa scripsit hujus argumenti, & in his librum, qui sapientia major dicitur, de imaginibus astronomicis, quas Astrologi secundum cursum stellarum formare solent, quem in Gallicam linguam transtulit, quem sæpius nominavi, *Jo. Huletus*. Idem scripsit de proprietatibus stellarum, lapidum & herbarum, qui incipit: *prima stella vocatur Algol & librum præstigiaryum*, in quo per compositionem diversarum imaginum mirabiles pollicetur effectus, & incipit: *Dixit Thebit ben Corat editor.* (1) Hujus libri passim in Codicibus MS. mentio est, & extabat olim apud *Ant. Bandanum*, nec non in criniis bibliothecarum *Bodleji*, & *Jacobæi*. Talis THETEL vetustissimus doctor, *Thetel.* tractans de sculpturis lapidearum, qui cum *Rhagaële, Chaele, Hermete, & Salomone*, a *Camillo Leonardo*, & *Goclenio* est editus, Talis THOCZ Græcus de compositione & virtute imaginum, de statione ad cultum Veneris, de quatuor annulis & imagine Veneris, (2) & THOMAS præstigiaryum autor, quo miranda promittit ex annulis compositis, secundum 28. mansiones Lunæ cum characteribus & fumigatio-

(1) Trithem. in antipal.

(2) Catal. MSS. anglia n. 6357.

(3) Camill. leonard. in spec. lapid.

(4) Scudalup. de sympath. pag. 340.

(5) Merlin Coccapli. maccoron. 8. Naudæ. in apolog.

Nicol. Anton. in bibl. Hispanica.

(1) Gesner. in biblioth. Trithem. in antipal. magic. libr. I. cap. 3.

(2) Trithem. loc. citat.

gationibus variis, qui sic incipit: *Ego Thomas omnium scientiarum amator*. Denique

Zain Abu- ZAIN ABUDAD Arabs, quem
dad & Ze- citat Kircherus, (1) & liber ZEH
herit. RIT Chaldaei de compositionibus

& affectibus *imaginum* planetarum
superstitiosus: in quo spiritibus orationem
facit & offert sacrificium planetis: incipit
Spiritus planetarum.

Hæc cum ita se habeant, nemo meretur
de raritate scriptorum, sed numero eorum
queri potest. Si enim tantum incertæ ætatis
scriptores existerent, integra propemodum
foret bibliotheca. Næcias quidem esse
se & quisquilias, si quis urget, concedere
rim, neque alio animo retuli, quam ut crederetur
duli & superstitiosi mirari desinant, nec
fallacibus impostorum artibus thesaurum
abditos quærant, pro quibus, ut ajunt, car-
bones inveniunt.

(1) Kircher. de cabal. Saracen.

CAP. IV.

DE

MEDII & RECENTIORIS ÆVI
SCRIPTORIBUS TALIS-
MANICIS.

Argumentum.

SÆCULO XIII. dum respirare incipiunt lite-
rae, cum iis Astrologia summo in honore esse
cepit, & una ars Talismanica. De qua Leo-
oldus Dux Austriae, Albertus Magnus, Tho-
mas Aquinus, Rogerus Baco, Michael
Mathematicus, Petrus Aponensis, Arnoldus
Villanovanus, Joannes Gerson, Marsilius
Cicinus, Hieronymus Torellas, Camillus
Leonardus, & Petrus Arlensis de Scudula-
is editis commentariis copiose egerunt. Nec non
Joan. Trithemius, Henricus Cornelius A-
grippa, Theophrastus Paracelsus & qui eum
refutare aggressus est. Thomas Erastus, Tit. &
Inventio Jo. Faustimere infausti. Idem argumen-
tum exponunt Elias Chræstmaierus, Cale-
nus, Ellenbergerus, Caspar Bartholinus,
Antonius vero Follinus perperam hac trahi
ostenditur. Postquam Roberto Fluddio debi-
tus

tus contigit locus : Jacobus Gaffarellus cum suis & amicis & inimicis. Claudio Sorello, cobo Gaufrido Anonymo, quod an, Francisco Placette novam scenam instruit. Germanos Israel Hiebner *mysteria sigillorum* prodit, sed majore successu Athanasius Cherus, de quibus itidem Sam. Hentschell Dan. Guilielmus Möllerus, Jul. Reichel Jo. David Rein, Augustus Buchnerrus *diu tenebantur*, quod irritum conatu, dum mors venit, Francus de Franckenau, Hieronymus Welschius, Matth. Fried. Beckius aliquando *verunt*. Jacobus Wolfius, Valentius Ernestus Loescherus, Adrianus Beyers & Martinus Friedericus Blumler agmen dunt. Quibus subjicitur catalogus quorundam autorum, qui data occasione Talismanes aut pugnarunt, aut impugnarunt, aut de iis quæ

Hactenus in obscuro versati sumus antro, barbara obstrepere nomina, si non evocati lemures, admixtæ sane erruerunt superstitiones, neque inter Hebræos, Arabes, & obscuri nominis literatores fieri aliter poterat. Jam culti orbis eas adimus partes, in quibus elegantioribus literis lebitus constat honos. Equidem in percurrendis summorum Theologorum, Medicorum & Philosophorum scriptis vitæque fabulis fructuosior erit & jucundior occupatio, quam hactenus fuit.

Sæculo XIII. cum scientiæ prope deperditæ lacertos movere inciperent, astrorum quoque scientia studio Alphonsi Regis Hispaniæ, summo in honore esse cœpit. Quam cum traderent Arabes homines supersticiosissimi, pullulare incœpit ars *Talismanica* & doctissimi viri de ea amplissimos Commentarios, ediderunt, in quibus LEOPOLDUS Episcopus *Frisingen-*sis, Ducis *Austriæ* filius, circa annum 1200. clarus *compilationem de astrorum scientia* edidit, in qua multorum Amuletorum fabricam docet. Prodiit Augustæ Vindelici 1489. in 4. & reperitur in MSS. codicibus Bibliothecæ Regis Galliæ, Ducis *Guelferbytani*, & *Guil. Dygbæi*. (1)

H

Hic

(1) Ricciol. in chronol. astron. cum *Almagest*. nov. Reichelt de amulet. pag. 17. Labb. in bibl. MSS. pag. 317. Catalog. MSS. Angl. & Hybern.

Hic cum decessisset

Albertus. *Inclytus* ALBERTUS doctissimus
Magnus. *que disertus*

Quadrivium docuit & totum scibilis
scivit.

Acutissimus Scholasticorum Doctor, ex or-
ne equestri *Bollstadiorum* Lavingæ natus est
Theolog. Doctor & Professor aliquandiu
in Academia *Parisina* & *Colonensi* fuit, donec
Ratisbonæ ad Episcopalem dignitatem eve-
retur, quam post paucos annos suæ sponte de-
posuit vitam sine literis vivi hominis sepu-
turam putans. Hoc in defesso literarum stu-
dio cum omnes sui temporis Philosophos fa-
cile superaret, pro Sæculi genio, quibusdam
nugivendulis tanti viri famam ad se traducere
& varia nostri argumenti opuscula ei suppo-
nere volupe fuit, quæ hodiernum ipsius no-
mine feruntur. Hujus commatis est tracta-
tus, de virtutibus *quarundam herbarum, lapidearum*
& animalium, & alter de *mirabilibus mundi*
qui mutile in trino Magico *Cæsaris Longini*
auctiores vero in editione *Argentinenfi* 1637
in 12. editi inveniuntur. Hos *Johanni Regio*
Arragonum tribuit index prohibitorius de Anno
1640. *Henrico de Saxonia Simlerus*; at ille
commentario tantum *Augustæ* 1498. illustra-
vit. Omnino legi meretur *Apologia Nandæ*
qua eum a crimine *Magiæ* defendit, cujus
suspicionem ei quomodocunque conciliare
voluerunt malevoli, insulis & aliis editis li-
bellis, qualis de *Magia* extat Tom. V. opus-
culum

um. Pejores adhuc nugæ de invisibilitate,
quæ incipiunt: *Adjuro vos tres Principes, &*
alios, cujus initium: antequam incipias. Sic
secretum *Alberti* fertur, in quo Spiritus cujus-
dam maligni familiaritatem promittit, (1)
quod merito detestamur, & tam alienum ab
eo putamus, quam ab aliis sanctissimis Viris,
quorum autoritate abutuntur. Ejusdem no-
mine Germanica lingua *Sigilla XII. Signo-*
rum Zodiaci in MS. feruntur nec non libel-
lus de *VII. stellis erraticis, earumque annulis ma-*
leficis, cum virtutibus & proprietatibus illor-
um. Imo vero adeo ipsis placuit nomen, ut
cum satis opusculorum *Alberto Magno* suppo-
nissent, & *Albertum parvum* mox fingerent.
Quale MS. de *adjurationibus Daemonum* Hispa-
nica lingua olim videre mihi contigit, &
Alberti Parvi Lucii libellus de *mirabilibus natu-*
re arcanis Gallice prodiit Lugd. 1706. in 12.

Hujus discipulus erat THOMAS *Thomas*
AQUINAS *Doctor Angelicus, & An-* *Aquinas.*
gelorum Doctor, vir acutus & sub-
tilis, imprimis Sophista, quem hodie dici-
mus Philosophum, Neapolin ille patriam
habuit, parentes nobiles, ipse doctrina no-
bilior. Scripsit permulta XII. voluminibus
in fol. edita. In quibus extat opusculum de
occultis operibus naturæ ad militem quen-
dam Scriptum. Ejusdem Libellum de *ima-*
ginibus Necromanticis citat *Picus Mirandulæ*
H 2 Do-

(1) Trithem. in antipal, malefic, libr. I. cap. 3.

Dominus, (1) sed merito tanto Viro. supposito esse statuit.

Rogerus
Baco.

Obiit noster 1274. veluti decennium post ROGERUS BACO, *Anglus*, ordinis S. Francisci Monachus, S. Theologiae Doctor Oxoniensis, a suis *Mirabilis dictus*. Qui cum Mathematicas scientias & Philosophiam maxime naturalem curiose profundèque contemplaretur, multa in hac parte scientiæ scripsit *de potestate mirabili artis & naturæ de occultis operibus naturæ, de sculpturis lapideis, de necromanticis imaginibus, de excantationibus, practicas Magiæ, & alia*, quibus Magum fuisse arguunt. (2) Sed causam ejus *Seldenus, Naudæus, Bayle*, strenue agunt, quod circa annum 1551. magno animo moliebatur *Jo. Dee, Londinensis* speculum unitatis promittens, sive *apologiam pro Fr. Rogero Bacono Anglico*, in quo docetur, nihil eum per Dæmoniorum fecisse auxilia, sed Philosophum fuisse maximum, naturaliterque & modis homini Christiano licitis maximas fecisse res, quæ indoctum solet vulgus in Dæmoniorum referre facinora. Sed hanc inter libros ineditos permanisse autor est *Thomas Smibt* in ipsius vita. *Rogeri Baconis* opuscula passim inveniuntur.

Michael Scotus. Non dissimili fato, ut simillima erant studia, MICHAEL Mathematicus functus est, cognomento *Scotus*.

(1) Picus. libr. I. contr. Astrolog.

(2) Balæus & Pitæus de scriptor. Angl.

us, (1) natione *Anglus* patria *Dundmensis*, qui cum non minus ingenii naturali propensione ad studia Mathematica incumberet, in hisque indagandis cæteris postpositis, potissimum defudaret apud vulgum pro Necromantico habitus est. Prudentum tamen & cordatorum hominum longe aliud fuit judicium, qui potius perspicax ejus in scrutandis rebus obditiis admirabantur ingenium, laudabant industriam, quam reprehendendam judicabant curiositatem suscipiebantque hominis scientiam non suspicabantur culpam. Eum Imperator Fridericus II habuit in delitiis, cujus jussu tum alia multa, tum *de astrologorum dogmatibus, imaginibus astronomicis & signis planetarum* aliquot libros edidit. Claruit circa annum 1190. cum in Anglia regnaret *Edwardus I.*

Iisdem scilicet temporibus cum in Italia floreret PETRUS APONENSIS de *Abano* & *Ebano* dictus [vicus urbi Patavinæ vicinus] *Abano & Ebano* dictus vir plane singularis, sui sæculi rarum eruditionis prodigium, (2) habebaturque virium naturæ siderumque efficaciam adeo peritus, ut herbarum & lapidum virtute, certo cœli aspectu, & statis horis utens,

H 3

fa-

(1) Gesner. in biblioth. Balæus & Pitæus de scriptor. Angl.

(2) Naud. de antiquitat. Schol. Parisiens. med. Galeott. Mattius de doctrin. promisc. p. 36. Gadd. de hist. non eccles. p. 4.

fascinare homines crederetur. (1) Cumque rumor publicus esset, extare Patavii opera quædam mirabilia, quæ ille Dæmonum opus sit aliquando molitus, Magiæ eum reum facere circa Annum 1306. Petr. Reginensis. Med. Doctor, invidus æmulus, instituit. Sed hoc iudicio innocentia Aponensis facile triumphavit, & vindictam hostium, si non effugit, tamen per novem annos distulit, qui circa rursus tempora novis instructi machinis miribundum senem corripuerunt, & in vinculis coniectum adeo terruerunt, ut in iis octogenario major decederet, [quanquam Scardonijs annum 66 transiisse negat] Valde ambigua huius Viri fama est, & historia, ut let admodum incertas, Quidam magum volunt, quidam negant credidisse Dæmones. Quidam ipsius ossa inquisitores in fore conbussisse tradunt, quidam corpore ejus ablatae, qui latine aliquando typis exscriptus est. (1) Sæpissime etiam in MS. his Codicibus occurrit, inque linguam Gallicam translatus est ab Huleto. Verum num illius ipsius scit, non sane certo constat.

Ac sane statua ipsius diu Patavii apud Urbinatem Ducem fuit servata, cui ascriptum erat:

(1) Scardeon. in histor. Patav. lib. II. class. 9. Frejus in theatro.

(2) Jo. Fr. Picus libr. VII. de prænot. Champet. scribat, ad Champet.

PETRO APO NO
MEDICORUM ARBITRO AQUISSIMO
OB
REMOTIORUM LITERARUM
STUDIUM
INSIGNE
FED. P. CURAVIT.

Multa ipsi, quæ huc veniunt, tribuuntur, He-
cameron, Elucidarium Necromanticum, & ele-
mentamagica, quæ Agrippæ operibus subji-
ciuntur, ita antiqua quædam fragmenta ipsius de
occulta Philosophia vidit olim Bl. Vignierus, &
Joh. Belot, edidit *Fleurs de la Philosophie Chre-
tienne & morale, ou la refutation a' Agrippa*, &
Abano. Paris. 1663. Sic Abani nomen in
fronte fert libellus experimentorum mirabilium,
de annulis secundum XXVIII. mansiones lu-
næ, qui latine aliquando typis exscriptus
est. (1) Sæpissime etiam in MS. his Codicibus
occurrit, inque linguam Gallicam translatus
est ab Huleto. Verum num illius ipsius scit, non
sane certo constat.

Huic jungi meretur ARNOLDUS *Arnoldus*
de VILLA NOVA, portentosi vir *Villano-*
ingenii, sed magni, veterum nova-
tor maximus, quem Galli certatim & Hispani
sibi civem vindicant. Is licet humili patria
obscurisque profectus esset laribus, arcano ta-
men impetu, & excellentis mentis indagine
peni-

H 4

(1) Hofmann in lexico, Trithem. in antipal, malefic.

penitiorum naturæ operum scrutator acerrimus, Europam fere omnem sui nominis gloria implevit, cum in fati esset Medicinam astrologiæ & intimiori cuidam Philosophiæ editis operibus perpetuo nexu jungere, In his XII. *Sigilla Signorum Zodiaci* (quod in eodem in theatro Sympathetico Norimbergæ factum est, ita exposuit, ut vix superstitionis notam effugiat, dum in eorum structura, variis requirit ceremonias, & per Apostolorum & Sanctorum nomina, nescio qua virtute prædita, mirificos & portentosos effectus pollicetur.

Jo. Gerson. Ob quas tales imagines omnino suspectas habuit JO. GERSON de loco natali in diocœsi *Rhemensi* ita dictus, vir inclytus & imprimis disertus, qui contra duos Medicos Montispeffulanos diligenter scripsit quorum alter habebat figuram Magicam forma leonis ad profligandos morbos, alter certis tantum diebus adhibebat Medicinam. Quibus junguntur alii ipsius tractatus *adversus magicam* in operibus Coloniae 1483. Argentinae 1488. & 1494. Basiliæ 1489. & 1518. 1502. 1514. Lutetiae 1521. & 1606. & ante decennium studio Cl. du Pin Antwerp. 1706. V. tomis in fol. editis. Doctor is *Christianissimus* suis dicitur, & aliquandiu Cancellarius Academiae *Parisiensis* fuit. (2) Fortuna tamen adversa non

non pro virtute & meritis ipsi vitæ finem concessit. Cum enim in concilio *Constantinensi* zelo irritasset crabrones monachos nec eadem Ducis *Aurelianiensis* a Duco *Burgundiae* commissam probare aut vellet aut posset, in exilio *Lugd.* Ao. 1429. diem obiit supremum. Quod hic Theologis, Philosophis *Marsilius* est MARSILIUS FICINUS, *Floren. Ficinus.* *Platonis* fere demortui *Æsculapius*. Is natus 1433. parvæ staturæ hominibus, sed magni ingenii vir, summa floruit sui nominis fama, ut, cum Ao. 1449. [quod Ao. 1483. factum fuisse perperam Boisardus statuit,] abiisset, unde negant, redire quendam, ipsius tumulum hoc Epitaphio amici decorarent.

En Hospes

Hic est

MARSILIUS Sophiae Pater

Platonicum qui dogma culpa temporum
situ obrutum illustrans

Et Atticum decus servant

Latio dedit

Fores primus sacras aperiens
divino mentis actus numine

vixit beatus ante

Cosmi munere Laurique Medicis
nunc revixit publico.

S. P. Q. F.

Ao. 1521. (1)

In-

(1) Imperial. in musæo.

(2) Popeblount in censur. celebr. autor. Du Pin dans la biblioth. ecclesiast. tom. XII, p. 66.

(1) Rovill. in prompluar. icon. libr. II. Jov. in elog. Boisard. in icon. viror. illustr.

Inter præclara ingenii ejus monumenta, quibus immortalitatem adeptus est, ejus libri *vita* extant, cujus tertius de *vita cælitus companda* amuletorum structuram late explicat. Prodierunt Basileæ 1529. 1595. in 12. 1610. in 12. Opera autem ejus Basileæ 1577. voluminibus duobus in fol. Sed in his plura optare quam credere opinatur Io. Picus & refutare, librum instituerat Io. Franciscus Picus (nisi ob singularem cum illo amicitiam intermisisset.

Hieronym.
Torellas

In Hispania HIERONYMUS TORELLAS, *Valentinus*, Reginae Neapolitanæ, Ferdinandi Catholici Hispaniarum Regis, sororis Medicus ad *Ferdinandum* scripsit de *imaginibus astrologicis* (2) completum opus, ut ipse loquitur, Ao 1496. editum vero absque anni mentione in 4. Valentia apud *Alphonsum de Orta*. De hac quæstione, *imagines cælestes auro impressæ habere vim morborum expultricem sine ulla superstitione valeant*, quod tamen in fine operis ex sententia S. Thomæ improbare videtur.

Camillus

Leonardus
& Scudalapis.

Aliter visum est CAMILLO LEONARDO Physico *Pisaunensi*, qui Ao 1502. *speculum lapidum Cesari Borboniæ* obtulit *Pisauri* in 4. quæ edita August. Vindel. 1533. in 4. & Lutetia 1610. in 8. cum D. *Petri Arlensis de Scudalapis* Presbyteri Hierosolimitani, *sympathia VII. metallorum*

um, & VII. selectorum lapidum ad planetas repetita est. Quibus sequenti anno Paris accessit *Petri Constantii Albini*, Villanova *Magia astrologica*, sive clavis *Sympathiæ* septem metallorum & septem selectorum lapidum ad Planetas, qui meretur qualemcunque curam, agit quippe de *imaginibus nostris eluti* & *Camilli*. Liber III. de *sculpturis lapideæ* antiquitatem sculpturæ, sculptores celebres, virtutes imaginum tam magicarum, quam astronomicarum, signa itidem & constellationes cum Planetis explicat, nec non *Phagaelis, Chaelis, Thetelis, Salomonis, Hermetis* imagines, de quibus jam diximus.

Id quamvis *Lazarus Mozenigus* & *Jo. Tritheimus* in utraque præfatione fatentur fuisse nollent prodierunt tamen eadem sub JO. TRITHEMII celebri

nomine hoc titulo: *Veterum sopherum sigilla, imagines magicæ sive sculpturæ lapidum & gemmarum secundum nomen Dei Tetragrammaton*, cum signatura Planetarum & iuxta certos cæli tractus & constellationes ad cupendos & mirandos effectus producendos ex MS. Io. trithemii eruta 1612. Ipsum hæc composuisse non credo, habuisse concesserim. habuit fane satis grandem horum libellorum copiam, quæ magna ex parte ad HENRICUM CORNELIUM AGRIPPAM, familiarem ejus & discipulum ex testamentis pervenerunt. (1) Is jam

tum

(1) Picus de prænot. libr. VII. cap. 10.

(2) Nicol. Anton. in bibl. Hispan. libr. X. cap. 15.

(1) Agripp. libr. III. ep. 33. 47. 57.

tum in insigni opere (si quædam superstitiones
absunt) de *occulta Philosophia* omnia, quæ
spectant, tam accurate proposuerat, ut crimini
Magiæ reum magno numero accusatores
stulent. Ex invidia potius & ignorantia, quam
ex vero, vitam meamque sententiam de hoc
libro decantatissimo pluribus alibi prosecutus
sum. Sane, crimen *Magiæ* facilius infamius
quam probari arbitror, cumque permultis
summos viros illo Seculo hujus criminis
mina accusaverit credulitas, dum & Agrippa
reus maleficii agitur.

Rem patitur modicam, & mediocri bile ferebat.
dam. (1)

Nonne temerarium boni viri famam lacerare,
non intelligendo, quid dicat? qui se ipsum
celasse veritatem, & clavem sibi suisque amicis
servasse profitetur. (2)

*Theophrastus
Paracelsus.*

His inter Germanos accedit
um vir AUREOLUS THEOPHRASTUS
PHRASTUS PARACELSUS, BONASTUS
à HOHENHEIM, natione Helvetus
& ipse Magus, quem verbis & characteribus
addictum fuisse satis & ad nauseam fateor, ap-
paret eundem evolventibus. (3) Ejus *Archidox-
Magica* plena est hujusmodi imaginibus, &
bris VII. varia amuletorum genera exponit.
Qui libri speciatim prodierunt, & in operibus

Basil. 1589. in 4. Argent. 1616. in Fol. La-
estudio *Gerardi Dorn*, discipuli 1584. Basi-
8. Sed alii dubitant, an genuinus partus
in quibus *Huserus* operum editor, & *Faul-
herus* (1) qui cuidam monacho *Wormatiensi*
scribere mavult. Sed nec inde concludi-
de *Talismanibus* nihil scripsisse, cum præte-
in ipsius operibus extet disquisitio de *magi-
is magicis* admodum curiosa, aut sive, su-
stititiosa. Cui ex variis MSS. codicibus
flunt jungi ipsius *secretum secretorum*, de se-
m *stellis liber*, de *magia veterum* libri IX, qui
se continet uberiores explicationem Ger-
manicam. Libelli sub nomine *Arbatel* in
eribus Agrippæ editi, quo abdita quævis
cana rimantur, quæ nec ulli unquam, nec
i auctori profuerunt, Cum enim summos ho-
res, regiasque divitias aliis decerneret, va-
is vixit, pauper obiit, & cum aliis promitte-
se à morte vindicaturum, juvenis adhuc
tima fuit nil miserantis orci, dum *Salisbur-
Ao. 1541. ætatis 47. vitam cum morte com-
utaret. Ipsius Philosophiam omnem sic
nc de imaginibus censuræ subjecerunt
ulti sui temporis docti, & impri- Thomas
s THOMAS ERASTUS, Medi- Erastus.
æ D. & Prof. *Heidelbergens.* cujus disputatio
XII. in re medica de *amuletis* est.*

Et sic delabitur nostra oratio ad *Jo. Faustum*
DANNEM FAUSTUM, nebulo-
m mere infaustum, si vera de eo narrant,
nec

(1) *Juven. sat. XIII. v. 143.*

(2) *Agripp. libr. III. cap. 56.*

(3) *Fromman de fascin. p. 163.*

(1) *Faulhab, in onomast, p. 1721*

126 DE MED. & RECENT. Aevi.
nec mera de hujus præstigiis est fabula, quæ
non sine singultibus & suspiriis leguntur
culæ, uti a *Georgio Rudolfo Widemanno* & *D. H. Baude-*
lzer cum ingenti monitorum moralium com-
mulo est tradita. Pleraque sane, quæ de
feruntur, non satis firmo talo stare evi-
Cl. *Joannes Georgius Neumann* in dissertatione
historica de *Fausto præstigiatore* Witteb. 1711.
Qui consuli poterit. Nobis satis est ejus me-
tionem fecisse & librorum, quorum tanta
ipsi tribuitur copia, characteribus meris
telesmatibus detestandis conspurcata, si-
dem MSSti feruntur *Praxis Cabalæ & albæ*
nigræ &c.

Miracul- und Wunder-Buch / genannt
Höllens-Zwang &c.

ad evocandos XX. Spiritus Olympicos.
Practicirter Geister-Zwang / qui impre-
etiam, ut in titulo Passau 1605. 12. quo per
me abutuntur, quibus ex luto præcordia
cerebrum belucinum est.

Der sogenannnte schwarze Mohren-Stern
Die Gauckel-Tasche &c.

Haupt-und Kunst-Buch / id est aller Caba-
sten und Weisen fundamental praxis zur
in Geheim seinen Diener Christoph Wagner
hinterlassen &c. Qui itidem fuit insignis magus
& scripsisse fertur *Cabalam nigram* oder wol-
hafften Höllens-Zwang / & quæ sunt alia hum-
ni ingenii monstrosa somnia nunquam sine
indignatione & dolore commemoranda.

Hujus potius loci sunt ELIAS *Elias Chra-
st*
HÆSTMAJERUS, quem *Majerus, Ca-
leanus, El-
lenberger,
Casp. Bartho-
linus.*
de *amuletis* citat *Bau-*
de Dairval, (1) GALENUS ju-
or Medicinæ D. *Pretzlaviensis*,
de *amuletis* ao. 1605. differuit,
(2) veluti biennio post *Marpurgi* ELLEN-
GERGERUS, sic CASP. BARTHOLINUS,
æclarum Daniæ decus, Medicinæ & Philo-
phiæ D. Prof. *Hafniensis* & *Canonicus Robt-*
ildensis: (3) in opere de *lapide nephritico*
afn. 1627. biennio ante mortem edito, a-
muleta plurima commemorat, eorumque vi-
s expendit.

Refert quidam huc etiam HER- *Hermann.*
ANNUM TOLLINUM *Tollinus.*
Bata-
m, Medicinæ D. & Prof. *Colonensem*, ob
muetum *Antonianum Lipenius*, (4) sed quan-
que bonus dormitat
Atque opere in longo fas est obrepere somnum.
e nulla enim re minus quam de amuletis
it, qui *Antonio* cuidam luis pestiferæ fugam
scripsit.

Majore omnino jure locum tuetur *Robertus*
ROBERTUS FLUID *de fluctibus ar- Fluddius.*
igen & Medicinæ Doctor *Oxonien-
bilis ingenii homo*, qui infamigeratissimis
eribus multa, quæ huc spectant, sollicite
tra-

(1) Baudel. de l' utilit. des voyages p. 407.

(2) Herlic. de peste c. 6. p. 107.

(3) Vinding. de acad. Hafniens.

(4) Lip. in bibl. med. tit. Amuletum.

tradidit, sed ideo & multis male audire co-
pit. In genere ipsius Philosophia caballist-
cis novisque argumentis superstructa jam
ab initio suspecta fuit eruditis, & in eam
Marinus Mersennus, *Francisc. Lanovius*, *Per-*
Gassendus, nec non *Forsterus* & *Libavius* an-
madversiones suas ediderunt, quorum incu-
sum stricto ipse calamo excepit. Atrocior
alii *magnum* dixerunt, qui geniorum invest-
gationem omnesque divinandi artes tradi-
disset, imo *Atheum*, quod mentem ipsius no-
recte caperent, scilicet crimen læsæ Majestatis
divinæ, quilibet e populo aut scholæ Ma-
gistellus vindicare aggreditur, qui tam facili-
Atheum invenit, quam malvam & asphode-
lum in hortis. Prodierunt opera variis tem-
poribus, & cum raro occurrant a magnati-
bus magno pretio redimuntur. (1)

Nemo tamen hactenus telesma- *Jac. Gaffarellus.*
ra secundum artis regulas disposue-
rat, & data opera causam eorum
defendere susceperat. Surrexit tandem JA-
COBUS GAFFARELLUS, Doctor Theo-
logiæ & Juris Canonici, Protonotarius Apo-
stolicus, Regi Galliæ a Consiliis & eleemo-
synis, Prior commendatarius S. Ægidii, De-
canus Facultatis Juris Canonici Parisiensis
Prior Conventus Broussensis, Commendato-
S. Aumelii, (2) & quæ fuerant alia splendi-

ejus officia. Quem *thullerius* Regis Gal-
liæ ad Venetos Legatus secum habere & de
gravissimis rebus, cum eo sermones conferre
optavit, (1) & *Richelius*, purpuratus Pater, a-
cissimus ille ingeniorum censor, Bibliothecæ
præfecit & ejus consiliis dissidia religio-
is auferre, irrito licet successu, tentavit. Phi-
sophus hic eruditissimus, (2) cum & lin-
guarum Orientalium cognatione, & multi-
lici abstrusarum rerum scientia unus omni-
um maxime floreret, jussu superioris cujus-
dam librum edidit hoc titulo: *Curiosités in-
vies sur la sculpture talismanique des Persans
Horoscope des Patriarches & lecture des étoiles.*
Paris. 1629. 8. Rouan 1631. sine loci nomi-
ne 1637. 8. & 1650. quem Anglice *Edmundus
Chilmeadus* (3) Glocestriensis Londini 1650.
excudi fecit Latine diceres Curiositates in-
auditas de figuris Persarum Talismanicis,
Horoscopo Patriarcharum & characteribus
celestibus, ut verbis *Georgii Michaelis* Rosto-
chiensis, Præpositi *Schwabstediensis* & postea
lensburgensis, denique Comitatus Oldenbur-
gici Superintendentis, utar, qui Latinam ver-
sionem procuravit, amplissimasque notas
Hamburgi 1676. in 8. adjecit, quod in ultima
tamen editione cum præfatione Cl. *Fabritii*
Hamb. 1706. in 8. factum non est. Hoc ope-
re curioso, proh, nescio, quantas turbas *Gaffa-
rell-*

(1) Lambec. 83. Thaler. pret redemit, ipsi test. in com-
ment. de bibl. Vind.

(2) Bayle Diction. histor. & antiq.

(1) Naud. in præfat. bibl. polit.

(2) Thomasin. in præfat. bibl. MSS. Patav.

(3) Witte, tom. I. Diar. biograph. ad Ao. 1653.

rellus dedit. Primo illud maximo populi placitum su in scenam prodiit, & intra sex menses te- fuit editum, bis *Parisiis* & semel alia Gallia- rum in urbe innominata, suspicio est, nec fal- lit conjectura, apud *Rhotomagenses* bibliopo- las. (1) Mox Sorbonici Doctores perspicaces aliorum censores coreptum palinodiam canere iusserunt. (2) Alii librum ex MSS. quodam Arabico collegisse & compilasse asse- ruerunt. (3) Alii in eo monstra horrenda vi- sa seu ex metu credita putarunt. Concedo quod- dem libro huic multa frivola esse intermixta sed veluti *Micionem* malo, quam *Demeam* imita- ri, Philosophum ingenii magnitudine se esse- rentem, nec ad atheos, ut Voetius, (4) nec a- rogum defero. Quod si ingenii foecunditas nobis flavam bilem aut stomachum faceffit, nova nobis adeo odiosa sunt, chorda oberre- mus eadem, & veritatis transparens lumen majores subinde cingent tenebrae. *Plinius* illud falsum esset: nullum esse tam malum li- brum, in quo non aliquid boni sit. *Michael* notae majore cum labore, quam judicio conge- stae sunt, quod si ejus notam 59. de *Talismanis* *nibus* inserere possem, sufficienter proba- ret. Promisit idem in catalogo *Francofur-*

ensi Ao. 1670. se singulam opere de *amuletis* acturum, ut & altero de *vexillis* (1) an vero liberarit fidem, haud mihi constat, quantum quidem scio, factum non est. *Gaffarellus* au- tem octogenarius senex vitae satur Ao. 1681. obiit, (2) de quo in confesso est, ipsum magna diligentia de hoc argumento quaesivisse. Pro- misit etiam *Talismanes* complures aeri incidi- turaturum, postquam aliae quas ex Gallia & Germania exspectabat, in manus devenerint, cum explanatione quadam, si tanti videren- tur. (3) Idem ostendemus, inquit, (4) post haec peculiari libro, si hic noster labor doctis placuisse visus sit, XLVIII. *constellationes* in fa- bricandis *Talismanicis figuris* non inutiliter ad- hiberi. Multa & alia in scriniis servabat, no- tata de *notis Hieroglyphicis in nubibus*, (5) *Pneu- maticam*, (6) ut videtur satis curiosam & alia, quae commemorat *Leo Allatius* in apibus ur- banis, & ex eo Celeb. FABRITIUS. (7)

Inter eos vero, quibus iste labor *Claudius Gaffarelli* displicuit, CLAUDIUS SO- *Sorellus*.
RELLUS, Historiographus Regius,

I 2

mul-

(1) Mich. ad Gaffarell. in not. pag. 3.

(2) Colomes, in Gall. orient. pag. 153. & 269, Fabric in praefat. libr. praemissa.

(3) Gaffar. curiosit. cap. 6. pag. 115.

(4) Gaffar. cap. 6. pag. 135.

(5) Id. cap. 12. pag. 231.

(6) Id. cap. 5. pag. 99.

(7) Fabric. in praefat. noviss. edit.

(1) Leo Allat. in apib. urban. Labb. in bibl. biblioth. Morin. libr. XX. Astrol. Gallic.

(2) Sorell. libr. infer. citato.

(3) Wheler in itiner. pag. 163. Spon. itiner. libr. I. pag. 256.

(4) Voet. tom. I. dissert. selectar.

multis scriptis in Gallia notus, præcipue notum suum profitetur edito libro: *Des Talismans figures faites sous certaines constellations avec les observatiens contre le livre de curiosités inougeos de Gaffarel, & un Traitté de l'onguent des armes, poudre Sympathetique & constelle &c.* par le Sieur de l'Isle Parisiis 1636. in 8. apud Antonium Somaville. Hic tum in genere omnium Telesmata, tum Gaffarelli sententiam de iis, tum unguentum armarium acriter impugnat (1) Cui merito ea, quæ in scientia sua universali Lutetiae 1647. in 4. edita P. 3. p. 215. & P. IV. p. 273. leguntur, sunt jungenda, ubi iterum latissime de Talismanibus & Gaffarello disquirit. JACOBUS GAUFRIDUS Gaufridus. contra Tauroentius Gallus edidit librum, cujus Titulus: *vindicata antiquitas, seu Parecbasis encomiastica pro curiositatibus inauditis Jacobi Gaffarelli Parmæ 1634*

in 4. (2) ac alius quidam sine nomine Gallus tractatum Gallica lingua *talismans justifies* inscriptum, ut Wolffius (3) observat. In hunc calamum strinxit FRANCISCUS PLACETTE edito libro hoc titulo: *La superstition du temps reconnue aus talismans, figures astrales & statues fatales, avec la poudre de Sympathie, soupçon, née de magie par le R. P. Placet Parisi.*

(1) Sorell. in bibl. Gallic. Teiffier in catal. König in bibl. qui tamen errat.

(2) Labb. in biblioth. bibliothec. pag. 597.

(3) Wolf. in scrutin. amulet. pag. 499.

if. Ao. 1668. in 12. & ches Fr. Cloufier Parisi. 1672 in 12. (1)

Hi ex Gallis, ex Germanis ISRAEL HIEBNER, *Schneebergensis*, Professor *Hiehner*. Mathematicum in Academia *Erfurtensi* *Mysterium sigillorum, herbarum & lapidum*, sive, lenissimam Medicinam morborum animi & corporis per varia remedia externa quatuor partibus edidit, quarum prior Medicinam ex influentiis cœlestibus in herbas plantasque adhibet, altera influentias in metalla & lapides considerat, tertia & quarta eorum conjunctione in sigillis Medicinam absolvit Erfurti 1651. in 4. Lipsi. 1653. in 4. Erfurti 1696. in 4. Sed bonus vir non haurit fundum.

Plura & doctiora ATHANASIO KIRCHERO debemus, qui tot inutatae molis opera, quot ab uno vix expectari possent, nobis reliquit. Erat autem *Buchonio Fuldensis* S. J. Presbyter in Heripolensi & Avenionensi Gymnasiis, nec non Romano linguarum Orientalium & Mathematicos Professor, cujus Oedipus *Aegyptiacus* Romæ 1652. quatuor voluminibus prodiit, in quo magno conatu ænigmata, & res absconditas antiquorum, ut alter Oedipus venatur, quanquam eum in multis se præbuisse hominem negari non possit. Varia circa nostram

materiam prodit in dicto opere, dum de *Serpentibus, Laribus & Telesmatibus* tam majoribus quam minoribus, de *Magia, de Diis averruncis, statuís polycharacteristicis, & de amuletis* copiose differuit. Quibus merito jungitur *ejus Archmologia* sive de abditis numerorum mysteriis opus, quod Romæ 1665. in 4. prodit in quo multa de *Gnosticorum* aliorumque amuletis, multa de sigillis, eorum structura sensuque enucleantur.

Samuel
Hentschel.

Præterea extant SAMUEL HENTSCHEL dissertatio de *characteristica Philosophia*, qua Wittebergæ 1659. characterum patronos impugnavit quod Altdorffii Ao. 1693. DANIEL GUILLELMUS MOLLERUS in diss. de *characteromantia* fecit. Quibus tamen palmarum præripit JULII REICHELTI, Professoris Matheseos *Argentoratensis* elegans diatriba de *amuletis*, quæ Argentinae 1672. in 4. & cum *Wolffi* scrutiny amuletorum Lipsi. 1692. in 4. typis excusæ.

Jul. Reicheltus.

Argentinae quoque JOH. DAVID REIN, Præsides Jo. Ioachimo Zentgrafio, Professore Moraliū argentinae, de *superstitione & remediis supersticiosius* in prioribus aliquot disputationibus egit, quarum secunda de *amuletis & unguento armorum* Argentinae 1677. in 4. prodiit. Cui proxima AUGUSTI BUCHNERI Professoris *Wittebergensis* celeberrimi

Aug. Buchnerus.

ma AUGUSTI BUCHNERI Professoris *Wittebergensis* celeberrimi

oratio de *statuís magico ritu consecratis*, quæ cum aliis Dresda Anno 1682. in 4. typis expressa est, (1) in qua tum multa alia, tum varia de *syngibus & rhombis magicis* scriptorum loca explanantur.

Georg. Franciscus de Frankenan.

Quod si nec ineditorum numerum inire displicet, GEORGII FRANCHI de FRANKENAU dulcis recurrit memoria, qui Medicinæ Doctor, & diversis temporibus ejus Professor *Argentinae Heidelbergæ & Wittebergæ*, nec non multorum Regum Principumque Archiater fuit. Is aliquando *Caroli Ludovici* Principis Palatini jussu, qui talia summo studio inquirebat, integrum opus de *amuletis* tentabat, sed ob miserrima illius regionis tempora & negotiorum, quibus urgebatur, momentum, nondum ad umbilicum perduxerat, cum *Hafniæ* 1704. rebus humanis diceret valere & plaudere, suis vero familiaribus dolere & plangere.

Sic HIERONYM. WELSCHIUS, Hieronym. Wolschius.

vir præclare doctus & magni nominis Medicus, de his quædam meditabatur, (2) quæ interceperunt fata, veluti etiam conatus MATHIÆ FRIDERICI BECKII, Pastoris *Augustani* ad Ecclesiam Spiritus S. sacram,

Matth. Frid. Beckius.

I 4

qui

(1) Acta Erudit. Lipsi. 83. April.
(2) Wolf in scrutiny. amulet. cap. 3. sect. 1. p. 537.

qui in *responsis Philologicis* ad vanorum quæ-
sita curiosa secundo loco de *amuletis Turca-*
rum, Judeorum, Basilidianorum, differere consti-
tuerat. (1)

Jacobus Wolfius. Inter eos, qui extant, JACOBUS
WOLFIUS Philosophiæ & Medicinæ
D. & P. P. Jenensis, *Curiosum amuleto-*
rum structatorem edidit, in quo de natura, &
attributis illorum, ut & plurimis illis, quæ
passim in usum tam Theoria quam in praxi
vocari sueverunt, ac in specie de *Zenechtis*, ve-
quæ pesti opponuntur, agitur: superstitiones
& illicita notantur & rejiciuntur, utilia illa
strantur Lips. & Jenæ 1690. 4. (2) uti Fran-
cofurti & Lips. biennio cum *Julii Reichelti*
exercitatione, de qua sermo fuit.

Valent. Ernest. Loeschcherus. Denique VALENT. ERNEST
LOESCHERUS, *Caspari*, Theologi
Wittebergensis filius, & ipse S. Theo-
logiæ Licentiatus & Doctor, Superinten-
dens Jurterbocensis in Ducatu Querfurten-
postea Deliciensis, & P. P. Wittebergens. nec
non Sacrorum summus antistes *Dresdensis*, vir
nostro ævo polygraphus & polyhistor cele-
berrimus, disquisitionem antiquariam de *Ta-*
lismenibus suo præsidio Wittebergæ 1697. 4.
decoravit, cum eam JO. SIGISM.
KOBlich, KOBlich proponeret. Cui adji-

endi ADRIANI BEIERI Diss. Ju-
dica de *amuletis*, nec non MAR-
NI FRIDERICI BLUMLER hi-
ria *amuletorum & censura*, quæ Ha-
1710. 4. haberi cœpit.

Ita quidem nobis de numero au-
rum, invictis constat argumentis,
quibus sexcentos adjicere possem,
data occasione copiosissime de-
differuerunt; Sed nimius videretur labor,
garrulitatis esset suspectus, ideoque primi-
lares primo tantum indicabo digito, inter
uos CAJETANUM invenio, Roma-
Ecclesiæ Cardinalem, imaginum
non plane negasse in Commentario ad
Thomæ Quæst. 96. n. 2. ANTONIUS
MIZALDUS in arcanis memorabilibus cent.
aphor. 52. 45. 49. cent. 2. aphor. 8. 14. &
cent. 3. aphor. 98. cent. IV. aphor. 100.
cent. IX. aphor. 48. telesmata conficit, quæ
superstitionis postulat ipse *Gaffarellus*. Hu-
us loci sunt HIERONYMUS CARDANUS
rerum varietate L. 16. c. 89. & 90. GALEO-
MUS MARTIUS, de doctrina promiscua c. 14.
FRANCISCANUS RUEUS L. 1. de gem-
is c. 2. & 3. qui omnes harum figurarum
efficaciam asserunt. Quod Camillo cuidam
assertam hanc efficaciam Atheismi nota-
im inusta sit, testatur *Gaffarellus*. Quem
AMILLUM LEONARDUM esse existi-
o, qui de *gemmis* scripsit, uti jam diximus.

Adrian. Beier. Mart. Frid. Blumler.

Scriptores, qui inci- denter Ta- lismanes

Probant.

(1) Mehlführer. ad Almelovent. bibl. promiss. & latens.

(2) Act. ericdit. Lipsiens. ej. anni.

Huic accedunt ROBERTUS FLUDDIUS
 Medicus Oxoniensis, *in apologia pro fratre*
Roseæ crucis cap. 2. MAURITIUS Comes
 FLISCO de fato, qui præter temporis e
 ctionem & cœli positum & thematis nat
 titi harmoniam requirit, TILEMANN
de materia Medica in defendendis pentactis
 & amuletis operose diligens. CAROLUS
 CÆSAR BAUDELOT de Dairval, de *ut*
tate peregrinandi & commodis, quæ antiqui
 tum investigatio doctis conciliat, Lutetia
 1686. 12. Denique JO. SPENCERUS, Angli
 de *Urim & Thummim*. Autor discursus Gal
 ci de *influentia astrorum* Paris. 1675. 12. EM
 NUEL KOENIG in *regno vegetabili* Basiliæ
 1688. 4. edito.

Impro- Impugnant e contra acriter GUIL
bant. EPISCOPUS Parisiensis in opere
Universo, SYMPHORIANUS CHAM
 PENUS Lugdunens. in *cribationibus suis*
conciliatorem, CONRADUS WIMPINUS
fagis seu de Buchen, Theol. Francof. de Fa
 THOMAS GARZONI in *Seraglio de gli*
pori del Mondo, PETR. GREGOR. THOLO
 SONUS de *Republ.* JO. BAPTISTA MOR
 NUS in *astrologia Gallica*, ADAM a REBEL
 WALD in *astrologia judiciaria*, qui se pec
 liari tractatu fufius de futilibus iis acturum
 promisit. Potest & evolvi FROMMAN
 NUS, Medicinæ Doctor, in opere de *Fasci*

non GABRIEL NAUDÆUS, viva illa
 bibliotheca, de *studio militari*.

Disquirunt de iis EDO NEUHEU- *De iis qua-*
 US in *fatidicis sacris* lib. 2. cap. 24. *runt.*

PROZZIUS CICOGNA de *magia*
 4. cap. 1. cap. 26. & 27. MICHAELIS ad
ffarellum num. 59. EDMUNDUS FRIGEL
 US de *statuis Holmiæ* 1656. J. P. M. S. T. P.
religione Sabaitarum Anno 1679. SEBA
 TIANUS WIRDIGIUS, Prof. Rostochien
 in *Medicina Spirituum*, CHRISTIANUS
 LEMING de *loquela imaginum*, ANTO
 NIUS VAN DALE, Doctiss. Medicus Har
 mensis, in opere de *divinationibus* cap. 5. &
 & 11. BRUNUS, Oratorii S. Jesu presby
 ter, in libro dicto, *Histoire critique des pra-*
tiques superstitieuses, qui ont séduit les peuples &
embarrasse les scapans.

HIS, QUI DE MATERIA
TALISMANICA SCRIPSERUNT

Argumentum.

Quod materiam attinet, licet ea ex omni
naturæ regnis petatur, seliguntur tan-
metallorum lapidum & herbarum scripto-
præcipui. De metallis tractant Scriptores
mici, in quibus recensendis operose labora-
P. Borellus. H. Conringius, & Olaus B-
rinttius. Jo. Baptista Nazarus, D. G. Me-
hofius, Emanuel König. Jo. Jac. Ma-
getti, & autor libri Germanici, Kerenhapp-
De lapidibus, præmissis aliis plurimis ob op-
scula de iis edita Salomon, Proteus, He-
mes, Zoroaster, Zachalias, Orpheus, D-
mocritus, Bolus Mendesius, Aristoteles
Theophrastus, nec non Plinius, Evax, Ma-
cer Floridus, Epihanus & Beda in scenam
prodeunt. Quibus Michael Psellus, Henr.
Huntingtonensis, Nizardus, Jean de Mon-
teville, Camillus, Leonardus & Scudal-
pis, Erasmus Stella, Franciscus Ruæus, Gu-
lielmus Turnerus, Jean de la Taille, Re-
migius Bellaqueus, Hieronymus Cardanus
Fortunius Licetus, Ulysses Aldobrandus
Anselmus Boëtius à Boot, Joannes de Lae-
Andreas Baccius aliique, Thomas Nico-

Robertus Boyle, Nicolaus Vinette jun-
tur. De Plantis post Gesnerum, Jo. Ant.
maldum, & Joseph. Pitton Tournefor-
m, qui bibliothecam Herboristarum compila-
Salomonis, Hermetis, Protei, Or-
ei, Musæi, Homeri, Hesiodi, Demo-
ti, Pythagoræ, Hippocratis, Aristotelis,
eophrasti, aliorumque, nec non Apol-
ori, Andreæ, Pamphili & Xenocratis
tio fit. Quibus succedunt, qui singulatim
us aut alterius plantæ naturam viresque ex-
erunt nec non Mago Poenus, Mithrida-
Rex Ponti, & Evax, Arabum Princeps, quo-
opera Romanis fuerunt in deliciis; Ex quibus
Cato, C. Valgius, Macer Floridus,
tius Valens & Apulejus de hoc argumen-
ripserunt. Inter scriptores mediæ ævi Alchin-
& Albertus Magnus, ex recentioribus
onardus Thurneiserus, Bartholomæus
nichter, Adamus a Bodenstein, Jo. Ba-
ta Porta, Oswaldus Crollius, Guiliel-
s Maxveldus in eum, aliique multi de si-
tura plantarum & vegetabilibus magicis, Au-
tus Etzlerus, Jo. Frid. Helvetius, Ema-
el König, Jo. Henr. Heucherus, Frideri-
Mentz. commemorantur.

*De Mate-
ria Talis-
manica.*

Restat *materia Telesmatum*, si-
ctationem totam artis
cum absolvere placuerit. S
hæc tam varia est, ut ipsa natura. Perlust
tis enim in superiobus amuletorum fab
illi in horum structura sufficienter indi
runt, quam parum certi de hac constet, de
hominum curiositas quodlibet in his
fingens quælibet aptat quadrata rotundi

Præcipua tamen, quibus constat materia
ex metallis lapidibus & vegetalibus desumit
quorum omnes si persequerer autores, pa
entiam sane vestram provocarem, cum
los scriptores *Chymicos*, qui metal
rum naturam exponunt, non
centurias, sed per myriades co
putati inveniantur. PETRUS B

RELLUS, qui *Bibliothecam Chymicam* Heid
bergæ 1656. 12. publicavit, & *cribrum Phi*
sophorum Chymicorum, *topographiam Chymicorum*
vitas Chymicorum quorundam *Bibliothec*
Chymicam ordine chronologice concinnat
cum secunda parte & vitis autorum comp
diosis se editurum, fidem fecit, quatuor
lia autorum commemorat, cumque eun
Elias Ashmole insuper auxisse deprehend
tur, (1) quis, quæso, & qualis eorum est
merus? Subsidio esse poterunt curiosis HE
MANNI CONNRINGII & OLAI BO
RICHII famigeratæ de *hermetica Philosophia*

mmutationes, nec non JO. BAPTISTA
AZARUS de *transmutatione metallorum*,
ANIEL GEORG. MORHOFIUS de auro,
MANUEL KONIG in *regno minerali*, JO.
C. MANGETTI (1) in *Bibliotheca Chy-
ca curiosa*. Denique præter MSS. passim
itantia tractatus Germanicus, qui *Keren ha-
b* inscribitur.

Nos ad autores de *lapidibus præ- Scriptoris de
is divertimus, quod idem in lapidibus.*
rum voluminibus plurima, quæ ad
strum argumentum spectant, tradiderint.
umana enim pene divina Gemmis uttribu-
t fata, & nullum miraculorum genus est,
od non his superstitione tribuant. *Achathes* in
agna sunt autoritate, quæ potentiam ha-
re contra scorpiones dicuntur & carum
fitu tempestates averti & flumina sisti.
ectorias narrant *Milonem* Crotoniensem
am in certaminibus invictum fuisse. *Ame-
sti* quandam speciem resistere ebrietati, &
unæ nomen ac solis scribatur in iis, atque
suspendatur e collo, cum capillis cyno-
phali & plumis hirundinis resistere vene-
is, magorum vanitas promittit. Prodesse
am Regis adituris & grandinem avertere,
locustas precatione addita, si aquilæ in iis
alpantur & scarabæi. Quæ quidem scri-
sse eos non sine contemptu & irrisu gene-
humani arbitror. Sic *Androdamas*, ex
eorum

(1) Catal. MSS. Angl. & Hibern. n. 7549.

(1) Genev. 1702. 2. vol. fol.

eorum sententia impetus hominum & incundias domat. *Antipathis* nigra contra nationes auxiliatur. *Aspipalates* cameli spleneticis alligatur. *Brontia* capitibus studinum similis fulmine icta restinguunt credimus. *Cinædia* habitum maris prælag *Chalcophonos* nigra illisa æris tinnirum reddatragædis, ut suadent, gestanda. Sic ex *Chelotide* ad tempestates sedandas multa variantur, & *Eumetrem* Beli gemmam superstitionibus gratam sæpius commemorant, *Gonia* nihil aliud, quam corallium, Fulminibus & typhoni resistere affirmant. Gemmarum inimicorum pœnas efficere, *Heliotropium* erentem conspici posse, negant, & quæ sunt numerosa alia magicæ potius vanitatis, quæ virtutis gemmarum indicia. (1) Undenam enim sint harum virtutes, nemo ex his prædicit, qui de rerum proprietatibus ingentia lumina ediderunt, non HERMES, non BACHUS, non AARON, non ORPHEUS, non THEOPHRASTUS, non THEBIT, non ZENOTHEMIS, non ZOROASTER, non EVAX, non DIOSCORIDES, non ISAA Judæus, non ZACHARIAS BABILONICUS non ALBERTUS, non ARNOLDUS. Neque nostrum interest, hæc anxie persequi qui potius autores, qui de his commentati sunt breviter subicere constituimus.

Inter quos ob dignitatem regiam & sapientie consummatæ famam eminet, SALOMON Rex Judæorum, qui de gemmis differuit, neque tantum, quo illæ pacto cores hos vel illos accipiant, vel gignantur & valeant, verum etiam quis cujuscunque sit usus. Aliam enim pudicitie custodem esse pronuntiavit, aliam sulphureis inflammationibus resistere, aliam malos genios abigere. (1) Sed veluti superius observavimus, multa huic regi perperam tribui, nec hunc esse genuinum partum eadem asseverantia affirmare audent. Alios Scriptores Caballisticos de gemmis refert *Sabtai ben Salomon* in libro *labi adormien* in scripto Sect. II. Part. I. c. 7.

Inter *Ægyptios* primo loco prodit PROTEUS ille multiformis, quem de *la Proteus* idibus scripsisse, *Antigonus Carystius* observat. (2) Extat etiam sub HERMETIS nomine tale scriptum, quod bibliotheca *Thomæ olim Erpenii* servabat, An. Hegiræ 749. insolutum. Sed & hæc subscriptio confirmat, utraque hujus opuscula Arabes confinxisse, ut superius diximus; & præclare errat, qui hic antiquum *Mercurium* somniat. Illo tamen usus est *Albertus M.* in opere de mineralibus. (3) Inter Chaldæos ZOROASTREM, *Zoroaster*. qui scholam *Magorum* instituit, de

K

pre-

(1) Plin. histor. natur. lib. XXVII.

(2) Agripp. de occult. philos. lib. I. c. 13.

(1) M. Glyc. annal. part. 2. ex Psello. p. 183.

(2) Natal. Com. in mytholog. libr. 8. c. 8.

(3) Fabric. bibl. Græc. p. 71.

pretiosis lapidibus scripsisse commemorantur eadem in eo, quæ in *Hermete*, fabula agitur nec certo hoc ejus opus fuisse constat, licet *Plinius* & *Suidas* nostri asserti autores sint, nihil de eo dicatur, quod in dubium vocari non possit (1) Huic quidem ut aliis antiquiorum persuasum fuisse plurimum valere pretiosæ terræ particulas, concesserim: Veluti *Zacharias*

CHALIAS Babylonius in his libris quos scripsit ad Regem *Mithridatem* humana gemmis attribuit fata: has non contentus oculorum & jocinerum medicina demonstrasse, a Rege etiam aliquid perituris dedit & tibus judiciisque interposuit: in præliis etiam eas salutes pronuntiavit. (2) Sed libri eorum ad nos non pervenerunt.

Orpheus. Neque *ORPHEI* antiqui vatis opus est de *lapidibus*, quod *Jac. Leclercus* in corpore Poetarum Græcorum, *Henr. Stephanus*, *Eschenbachius*, (3) aliique plures typis scribi curarunt. Tribuitur quidem ei liber de gemmarum sculptura, qui ab 80. gemmis *Ogdacontalitos* inscribitur. (4) Sed & hic fuit potius alterius cujuscunque quam illius sapientis, cujus fata nos jam antea exposuimus. Antiquitus enim, ut nunc affectabant præclarum nomen, suaque figmenta inscribebant is quem præ reliquis, sapientem & clarum existimabant.

bant; Quod tamen de omnibus affirmari non potuit cum Græcorum præstantissimi, de nonnullis argumento, suas sententias literarum monumentis consignatas, posteris reliquerint;

MOCRITUS Hegesistrati filius, *Democritus* celeberrimæ famæ Philosophus, qui

lapidum virgultorumque vis lateret, ætate inter experimenta consumpsit (1) & *BOLUS Mendestus* Philosophus *Pythagoræ*

de sympathia & antipathia lapillorum studiosorum, (2) & *ARISTOTELES Aristoteles* *gyrites* communis quondam Præceptor, & *THEOPHRASTUS Erephrastus*.

ob divinum ingenium, & eloquii favitatem merito commendandus, (3) cujus tractatus de *lapidibus* *Ganiele Furlano* interprete ejus scholiis & notis, ex Bibliotheca *Jo.*

Scientii Pinelli Hanoviæ 1605. f. & cum notis *van der Laet* Lugd. 1647. 8. prodiit.

Sed quid omnes commemorare Alique esse est, cum hoc complures successerint, *AGATHARCIDES* *sa-Græci*.

ALEXANDER Aphrodisæus, quem eo nomine laudat *Mich. Psellus* *ARCHELAUS*, *ISTOBULUS*, *DERCILLUS*, *DIONYSIUS Rhodius* *Masonii* filius, *DOROTHEUS*, *ACO*, *HERACLITUS Sicyonius*, *NICIAS* *lotes*, *PHILOSTRATUS Lemnius* *Veri* filius, *SOCRATES*, *SOTACUS*, quem per-

K 2

peram

(1) *Plin. hist. natur. lib. 37. c. 10.*

(2) *Plin. lib. 37. c. 10.*

(3) *Ultraj. 1689. 8.*

(4) *Svidas.*

(1) *Petron. in Satyr. p. 321.*

(2) *Svidas.*

(3) *Vitar. lib. 7. c. 1. in Læm. lib. 5. in vis.*

peram *Tacum* vocat *Apollonius*, THEOPHILUS & THRASILLUS *Mendefius*, de quibus consuli poterunt historiarum philosophorumque autores; (1) Quandoquidem nobis confectum est, hoc capite brevitatis esse meminerimus. Ex latinis Inter Latinos palmam relinquit *Plinius*. præripit, PLINIUS *Secundus*, naturalium scientiarum cognitione secundus, naturalium disertissimus pictor. Is non librum, sed bibliothecam & thesaurum rerum naturalium construere eum, sine gemmis & lapidibus præficeret, quorum historiam libro XXX doctè posteris tradidit.

Evax, Marcer Floridus. Scripserat quidem jam tum ad præparandum librum de gemmis EVAX

Arabum, (2) & MACER FLORIDUS libros quinque de re medica ediderat, quorum postremus de lapidibus & gemmis erat. Quæ alterius nomine ex bibliotheca H. Rami Lipsiæ 1585. 4. sunt vulgata, alterius vero a *Gueroaldo* 1520. 8. & *Fano Cornario*, 1540. 8. a doctioribus ad *Marbodeum* referuntur, (qui & MARBOLDUS & Marbodius dicitur) fuitque secundum quosdam CAMBRIGIENSIS, Episcopus *Redonensis*, secundum alios Gallus *Cænomanensis*, ex cuius cognomine *Evans* lepide formarunt *Evax*. (3) Hic de lapidibus & gemmis libros metricos composuit, quos ob materiæ affinitatem & præclarum Sæculigenium elegantiam tribuerunt cre-

quis. Ejus MSS. Codices servantur *Canonica* in collegio S. Benedicti, & *Oxonii* in collegio Balliolensi, aliumque habebat *Reinequinobiscum* sentire non dubitat. Procura *Pictorii Villingensis* 1531. *Friburgi* & *Amsteledami*, Coln 1539. *Bollandi* etiam *dei*, & *Jac. Gronovii* Lugduni 1695. Ad debertum civitatis *Cænomanensis* Episcopo mavult referre *Barthius*, (1) cujus opera diffinisse Paris 1708. f. ab *Ant. Beaugendre* edita, qui plura, quæ huc spectant, commemorat, & nostrum 1123. obiisse dicit, quod anno 1050. factum fuisse affirmat *Pitfeus*, (2) sepultum apud *Andegavenses*.

Ad antiquiora redeo tempora: in Epiphanius EPIPHANIUS, *Cypri* Episcopus,

de duodecim gemmis in vestitu Aaronis sollicitus, cujus opus cum corollario *Conradus Gesneri*, in opere ejus de fossilibus Tiguri 1688. 8. est excusum. Quod quidem argumentum BEDA itidem venerabilis presbyter Anglus libro singulari prosecutus est, & prius explanasset SAMUEL BOCHARTE vir celeberrimus, (quem Johannem metala lapsum *Reinesius* dicit (3) si opus de gemmarum scripturæ absolvisset, de quarum Hebraicis libris epistolam exaravit PASCHASII

K 3

US

Barth. ad *Claud.* p. 704. & 1035. conf. *Daumium* ep. XI. p. 12. ad *Reines.*

Pitfeus de scriptor. Angl. *Bartholin.* de poet. medic. p. 128.

Reines. epist. 13. ad *Vorstium*.

(1) *Svidas Voss.* de lit. Græc. *Jons.* in histor. philol.

(2) *Plin.* histor. natur. libr. 26. c. 2. *Reines.* in defens. variar. lection. p. 76.

US BALDUINUS, *Talempiniensis*, Francorū subjectam. (1)

M. Psellus. Præterea MICHAEL PSELLUS notissimus Græciæ Philosophus, quidem ille, qui *Michaelis* Ducæ Imp. iuventutem rexit, sed senior quidam ex *Andro* la oriundus, si *leonem Allatum* (2) sequimur scripsit de *virtutibus lapidum* librum, cum MS. in Saregica bibliotheca observat *Ricquius*, (3) prodiit Tolosæ 1615. cum *Philippi Maussaci*. Ante eum Latine & Medice verterat *Adrianus Spigelius*, Philosophi Medicus Patavinus & reliquerat monens nere *liberali Crema*. (4) Ejusdem Nomelatore gemmarum, quæ magis in usu cum earum medicinis *Claudius Ancanthus* cum notis 1594. 8. edidit.

Sæculo XII. HENRICUS HUNTINGNENSIS Ecclesiæ Lincolnensis Canon scripsit de *herbis aromatibus & gemmis* VIII. (5) Quod Sæculo XIV. ADAMUS ZARDE (6) bonarum artium Magister nienensis, & JOANNES de MONTEVILLE seu *Mandeville* studiose diligenterque fecerunt qui quidem posterior licet Anglicus, Lugdunensi anno edidit *le Lapidaire* exhibens virtutes & proprietates lapidum pretiosorum,

(1) Svert. in Ath. Batav. Kœnig in biblioth.

(2) Allat. de Psellis p. 14.

(3) Ricquius epist. 29. centur. novæ.

(4) Voss. de philos. c. 5. p. 31.

(5) Balæus de scriptor. Britann.

(6) Id. nec non Pitseus de script. Angl.

quam anno 1372. naturæ debitum persolveret. (1)

De CAMILLI LEONARDI speculo Lapidum, & SCUDALUPIS famigeratissimo libro, de *sympathia septem metallorum, ac septem selectorum lapidum ad Planetas*, & nos superius jam differuimus, & non sine cura celeberrimus noster *Morhoffius*. (2) Exponuntur in eo *Turchesiæ, Carneoli, Smaragdi, Adamantis & Saphiri Amethysti Magnetis, Chrystalli* eximie dotes, iisque intermixtis quibusdam chymicis arcanis metalla & Planetas appropriat. Ab omni superstitione adeo alienus, ut solus character, quo utitur, sit crux Salvatoris nostri dulcissimi.

Plura de gemmis alii tradiderunt *Erasm. Stella. Fr. Ruæus*. ERASMUS STELLA Consul Cygneus in libello Argentorati 1530. 8. edito. FRANCISCUS RUÆUS *Insulanus*, Medicinæ Doctor; Qui syntagmati de gemmis, quæ in capite penultimo Apocol. Johannis recensentur, & aliarum proprietates adjecit, docens, quibus Diis seu planetis sacros crediderint antiqui lapillos. Prodiit Lutetiæ 1547. 8. Tiguri 1565. 8. Francof. 1596. 12 (3) adjecta epistola *Paschasti Balduini* Falempiniensis in agro Insulano Canonici de gemmarum nominibus apud Ebræos, uti jam indicavimus, de quibus circa Annum 1656. GUILIELMUS TUR-

K 4

(1) Ant. Verdier. in bibl. Gallic.

(2) Morhof. in Polyhistor.

(3) Miræus in elog. belgic.

Gr. Tur- TURNERUS Medicus Anglus JEAN
nerus, de la TAILLE de BONDARROY no-
Jean de la bilis Belsiensis, (de Beauce) Lutetia
Taille, Re- 1574. 4. & REMIGIUS BELLA
migiuss Bel- QVEUS, quem naturæ pictores
laqueus. Ronsardus vocabat, (1) sollicitè egerunt.

Nec jure illaudatam possumus prætermittere clarissimorum virorum memoriam, qui nostrum argumentum scriptis exposuerunt.

Hier. Car- HIERONYMI CARDANI Mediolanensis
danus. Medicinæ Doct. & Profess. celeberrimi, in cujus operibus studio Caroli Spennii Lugd. 1663. f. tomis X. nitide editis, de gemmis & coloribus tractatus extat. *Fortun.* TUNILICETI Genuensis Philosophi & Medici Patavini & ULYSSIS ALDOBRANDI (sive ut alii legunt *Al-* *drovandi*) naturæ speculatoris sagacissimi, quorum utrique opus *de gemmis* tribuit Laurentius Crassus. (2)

Præterea de iisdem extant ANSELMUS BOETII de BOOT *Bruggensis* Flandri Imperatoris Rudolphi II. Archiatri & Medicinæ Doctores celeberrimi, Libri III. Francof. 1609. typis Martii excusi, quos Lugd. Batavorum 1639. 8. recensuit Adrianus Tollius, & ib. 1647. 8. non in eleganti libello auxit JOANNIS LAET, Batavi, & Theophrasti. ANDREAS BACCIUS *Elpidianus* ex Italico in Latinum sermonem conversus, cum annotationibus & observationibus

Wolfgangi Gabelchoveri Francof. 1603. 8. & 1643. haberi coepit. Notæ sunt etiam doctioribus THOMÆ NICOLAI, ROBERTI TH. Nicolai, Rob. BOYLE ingeniosissimi viri, & NICOLAI VINETTE Medicinæ Doctoris, & Decani Rupellensis *de gem-* *is* meditationes, sed ad metam tendo, & primo indicasse digito, hac occasione sufficere videtur.

Supereft scrutinium PLANTARUM, quibus non minores vires, *De Plan-* *tis.* quam lapidibus, creduli largiuntur: cum ex omni antiquitate sit notissimum, quid iis effigere Magi olim ausi sint. Quis nescit pollentes & malas herbas *Ovidii?* funestas *Tibulli,* prometheas *Claudiani,* magicas *Propertii,* pucentes *Lucani,* aut quas Thessalia & Colchis protulit? His se omnia posse inepte sibi pervaserant & *Æthiopide* herba amnes & stagna sicari conjectu, tactu clausa omnia aperiri stantiebant. *Achamenide* conjecta in aciem hostium repidare agmina, & terga vertere. Ubinam ita fuerit, cum Cimbri Teutonique terribili Marte ulularent, aut cum *Lucullus* tot Reges Magorum paucis legionibus sterneret. *Lacem* legimus dari solitam a *Persarum* Rege legatis, ut quocunque venissent omnium rerum copia abundarent. (1) ac multa similia, quæ merito referre supersedemus & ad scriptores nos convertimus, si & hic labor nostram curam postulat.

(1) Thuan. histor. libr. 64.

(2) Crass. in elog. part. 1.

Scriptores. Eos enim jam ante Sæculum in-
grum enarravit CONRADUS GE-
NERUS, vir sine dubio doctus & diligens,
præfatione librorum *Hieronymi Tragi* de
tura stirpium, quam Bibliothecæ Medicæ
siliæ 1590. 8. adjecit *Paschalis Gallus* Picto-
laseus. Extat etiam OVIDII MONTA-
BANI, (1) sive ut se vocat *Jo. Antonii Buma*
Equitis & Professoris Bononiensis *Bibliotheca*
Botanica, seu Herboristarum promota Syn-
dica Bononiæ 1651. 12. edita, & JOSEPHI
PITTON TOURNEFORTIUS (2) Aque-
sextiensis, Medic. Doctor Parisiensis, *instituti*
nibus rei herbariæ, *Isagogen de Botanices scrip-*
toribus Parisiis 1700. 4. adjecit. Sed omne
eo vitio laborant, quod numero scriptorum
certent, & omnes, si possent, recensere velin-
dum nos rarissimos tantum & selecti argumen-
ti sectamur.

Salomon. Inter quos ex *Hebræis* prodit Sa-
LOMON Judæorum sapientissimus
qui de Cedro Libani usque ad Hissopum de-
seruit; an vero hæc dicta scripto consignave-
rit, non æque constat. Fertur quidem hujus
Regis nomine *Herbarium*, Arabica Lingua,
quod in paucissimorum quorundam manibus
esse nonnulli volunt, quo multa in arte medicæ
miracula patrent. Verum quod multi ipsius
nomine abutantur, copiose superius ostendimus.

(1) Placc. in theatr. Pseudon. n. 492.

(2) Hannöv. Ausus 1701. mens. Febr.

(3) Morhof. Polyhist. libr. I. c. 6. Procop. Gazareus
3. Reg. 4. v. 33.

Ex *Ægyptiis* HERMETI *Trismegi- Hermes.*
sto, tale scriptum tribuitur *de herbis*
sacris 36. horoscoporum, Galeno teste, (1) &
quidem 36. horoscopi dæmones erant, quibus
subjiciebantur terrestria, & homo in tot par-
tes divisus, quorum nomina lingua patria no-
verant, & invocatione eorum, se a quolibet
membro, valetudinem fugare posse, sibi per-
svaserant (2). Sed splendida cum extarent
tum fuerunt nugæ, & jam interciderunt, ut
& Commentarii PROTEI *Ægyptiorum* anti-
quissimi, quem *Antigonus Carystius* virum sa-
pientem fuisse tradit, & *de plantis* scripsit (3).

Apud Græcos ORPHEUS primus *Orpheus,*
omnium quos memoria novit, *de Musæus,*
herbis curiosius aliqua prodidit. Post *Hesiodus,*
eum MUSÆUS & HESIODUS *Homerus,*
lion herbam mirati sunt. HOMERUS &
quasdam nominatim herbas celebrat, ab eo
PYTHAGORAS clarus sapientia *Pythago-*
primus volumen de earum effectu *ras, De-*
composuit *Apollini Æsculapioque,* & *mocritus.*
in totum Diis immortalibus inventionem & ori-
gine assignata. Composuit & DEMO-
CRITUS, ambo peragratis Persicis, Arabiæ
Æthiopix Ægyptique Magis. Fuit sane *Py-*
thagoras non sordidus autor, naturæ verique,
summus Philosophus & rerum occultarum in-
dagator sedulus, cui librum *de herbis magicis*
tri-

(1) Galen. libr. 6. in princ. de simplic. medicam. fa-
cultat.

(2) Origenes libr. 8. adv. Celsum.

(3) Natalis mytholog. libr. 8. c. 8.

tribuit Plinius, (1) alium de *Scylla*, alium de *Brasica*, si *Aldobrandino* standum, quæ nostro quidem iudicio unico commode fasciculo comprehendi potuerunt. Nec me fugit hoc volumen ejus a quibusdam CLEMPORO Medico adscribi, *Pythagoræ* pertinax fama antiquitasve vindicant, & id ipsum auctoritatem voluminibus affert, si quis alius curæ suæ opus illo viro dignum judicavit: quod fecisse *Cleemporum* cum alia suo & nomine ediderit, quis credat? DEMOCRITI liber *Chirocineta* vocabatur, in quo mirabiles effectus ex Magorum sententia tradebat, quorum erat studiosissimus. Hoc *Chirocinetæ* verbum male habet plurimos doctorum, aliis ita dictum existimantibus, quod assidue manibus tractari deberet, in quibus Dalecampius, (2) aliis mire fluctuantibus & *hirometa* legentibus quasi sacros labores dixeris & abditissimis sensibus refertos. Salmasius (3) pro voce *Chirocinetæ* *Chiroemeta* substituit ab ob signata cera, quod experientiam earum rerum in eo traditarum habuerit, quam habere non potuit, si magiæ artium vanissimæ tantum indulgit quantum tradit *Plinius*, non sine bile *Gellii*, (4) qui integrum caput de portentis fabularum, quæ *Plinius* secundus indignissimo in *Democritum* Philolophum confert, noctibus suis inseruit.

Veri-

(1) Plin. hist. nat. libr. 24. c. 17. lib. 19. c. 5. libr. 20. c. 9.

(2) Dalech. in. not. ad Plin.

(3) Salmas. in not. ad Solim. p. 1100.

(4) Gell. libr. 12. c. 10.

Veritas in medio est, & dum veritatis sumus adeo studiosi, eam in medio relinquimus, nec de HIPPOCRATE multis ver- *Hippocra-* bis utar, qui primus medendi præ- *tes aliique* cepta clarissime condidit, cujus volu- *complures.* mina resecta herbarum mentione invenimus, nec minus DIOCLIS CARISTII, qui secundus ætate fama que extitit, item PRAXAGORÆ & CHRISIPPI ac deinde ERASISTRATI. (1) Notasse sufficit BASSUM, CRATERAM, CTESIPHONTEM, DIONYSIUM, DIOSCORIDEM *Anazarbeum*, EPICURUM, HERACLIDEM, METRODORUM, NICERATUM, NIGRUM, PETRONIUM, PHANIAM *Eresium*, RUXUM *Ephesum* de plantis scripsisse, quorum maxima pars intercedit, injuria temporum; quamvis evitarit ARISTOTELES *Stagirites* cujus opus de plantis extat, THEODORUS GAZA vir doctissimus in Latinam linguam transtulit & *Francisc. Bonazides* Commentario donavit. Extat etiam THEOPHRASTI *Eresii* de plantis liber, in quem annotationes ediderunt *Cæsar Odo*, *Scaliger*, *Dan. Heinsius* aliique uti egregia multa in eum tentabat. *Jo. Brodeus a Stapel*, quibus in mortuus est. Aliam profert sententiam *Augustinus Niphus*, conjecturans libros Aristotelis esse Theophrasto adscribi, sed haud validis illud confirmat augmentis; cum *Theophrasto* vindicet antiquitas & *Hephestion* Medicus jam olim frustra sibi adscribere conatus sit,

(1) Plin. hist. nat. libr. 26. c. 2. & libr. 25. c. 2.

fit, ut autor est *Athaneus*. *Andranti*us, etiam quæ apud Theophrastum in Libris de plantis & in earum historia, & in Philosophi verbis dubia sunt quinque Libris exposuit. (1)

Sed misso Theophrasto ad eos devolvitur oratio, qui insignia Magorum in colligendis herbis attigerunt, qualis APOLLODORUS, affeclator *Democriti*, (2) (de ALEXANDRO & THESSALO superius diximus) ANDREAS itidem & PAMPHILUS quos graviter de herbis scribentes corrigunt *Galenus*, (3) ex fide tantum aliorum, citra ullam explorationem, sua retulisse arguens; similis præconibus (ut *Heraclides Tarentinus* eos comparare solebat) qui fugitivi alicujus mancipii etiam nunquam ab iis conspecti, notas quas auditu acceperint describunt. Sic sane (pergit *Galenus*) libros explevit annexo ad quamque herbam nominum acervo, deinde etiam exponens, si qua ex homine ferebatur transformatio, tum epodas seu incantationes & libationes atque thymiamata, quæ in colligendis iis adhibebantur, adscribens, nec non & alias ejusmodi præstigiaturas. Nec melius audit eidem (4) XENOCRATES Medicus Aphrodisiensis annicula collectrix & fabulator insignis. Cujus tamen Manuscriptum de in-

(1) *Ather deipnos*, p. 673. *Fabrit. bibl. Græc. lib. 3. c. 9. p. 235.*
Paschal. bibl. medic. part. 2. p. 322. *Gesner, ad Tragum.*

(2) *Plin. lib. 24. c. 17.*

(3) *Galen. libr. 6. simpl. medicam. Moreau de Schol. salernit. c. 19. p. 323.*

(4) *Galen. libr. 10. simpl. medicam. in proem.*

entiis Planetarum in corpora in Manuscripto codice Bibliotheca *Jo. Rhodii* superfuisse, si-
 m facit *Thomasius*. (1) Quibus subdicere
 sum veterem Poëtam Græcum de viribus
barum. Deo alicui consecratarum quem
 admodum rarus esset, & quibusdam in-
 titus crederetur, in Bibliotheca Græca,
 in versione & notis D. *Jo. Renfortii* recudi-
 cit *Illustr. Fabritius*.

Qui in specie singularem diligen- *Antiqui*
 am singulis plantis adhibuerunt, re- *scriptores*
 tre superfedeo. De *brassica* no- *de quali-*
 am est CHRYSIPPUM singula- *bet herba*
 am librum scripsisse per singula membra ho-
 minis digestum, quam & DIEUCHES PY-
 HAGORAS & CATO, maxime celebra-
 unt. MUSÆUS & HESIODUS *Polion* her-
 am mirati sunt, *Euphorbiam* JUBA Rex ARI-
 TOGITON *anonymon* herbam PLAUCIAS
 medicus circa *carduos* fuit diligentissimus,
 ANTONIUS MUSA & APULEJUS circa
eronicam CALLIMACHUS circa *trifolium*
 MOSCHION circa *Raphanum*. DIOCLES
 circa *rapum* PHANIAS Eresius Peripateticus
 circa *Urticam* GAMOCRATES circa *Iberia*
 am herbam!

Cæterum apud externos præclara *Exteri*
 est MAGONIS *Pæni*, MITHRIDATA- *Mago, Mi-*
 TIS Regis Pontis & EVACIS Princi-

pis

(1) *Thomasius in Bibl. Manuscripta Batav.*

(2) *Plin. lib. 20. e. 9. lib. 25. c. 2. & 8. libr. 20. c. 23. lib.*
19. c. 5. Agripp de vanit. scient. c. 83. Zyvinger theatr.

via human. vol. V. libr. 2. p. 322.

Mithridates pis *Arabia* fama, qui sollicitè plures
Evax. libros de plantis reliquerunt, quos
 omnes in usum suum sollicitè Romani tra-
 ferre non dedignati sunt. Scilicet *Carthaginiensis*
 gine expugnata cum variæ Bibliothecæ variorum
 Regulis Africæ darentur Magonis *Pontici*
 XXXII. volumina de re herbaria & agricul-
 tura Senatus sibi servavit, & in latinam lin-
 guam transferenda censuit, peritis Lingvæ
 Bunicæ dans negotium, in qua præcellit
 omnes, Vir clarissimæ familiæ *Dec. Syllæ*
 Eadem ista libris XX. in lingvæ græcæ
 vertit *Cassius Dionysius*, & *Sextilio Prætorio*
 misit, nova ad VI. Libros redegit *Diophantus*
 in Britynia & *Deioto* Regi obtulit
Mithridatis Commentarios Romani obtu-
 nuerunt, cum maximum sua ætate Regem
 debellasset *Pompejus*, qui omni regia pro-
 da potitus, in arcanis ipsius herbarum inve-
 nit vires descriptas, & effectus ab hominibus
 subjectis, qui fuere magna pars terrarum ex-
 quisitus, quos a *Pompejo Lenæo* liberto su-
 Grammaticæ artis doctissimo, transferri ju-
 sit & vulgari. (2) De *Evace* jam superius di-
 ximus.

Cives Ro-
 mani Ca-
 to Val-
 gius &
 Macer

Igitur dicendum potius de Civium
 Romanorum in hac parte Literarum
 meritis quæ propria virtute, sibi pepe-
 rerunt. Inter quos eminet M. *PORCIVS*

CIVIS

TUS CATO municipio Tusculo or- *Florus*
 is, optimus Senator, optimus Impe- *& Vettius*
 tor, optimus Orator, denique o- *Valens*.
 nium bonarum artium Magister (1) qui de
 rebus non pauca prodidit. Post quem unus
 aulstrium tentavit *CAJUS VALGIUS* eru-
 ditione spectatus imperfecto volumine ad *Di-*
am Augustum. Quibus temporibus & *MA-*
ER FLORIDUS de eodem argumento scri-
 psit, sive *Æmilius Macer* Veronenfis insignis
 poeta, cujus *Ovidius* tanquam coævi meminit,
 & *Lucretius* comparat *Quintilianus*. Sed
 quo major ipsius fama, eo anxius ipsi librum de
 rebus herbarum, qui cum explicatione *Gui-*
elmi Gueroaldi & *Simonis Lowiz* prodiit, docti
 terunt. (3) Antiquissimum illum esse va-
 rem, cum *Pictori* contendit *Theophrastus Para-*
phrasus; Sed in optimorum autorum cognitio-
 ne eorum judicio, semper stare nolim. Ju-
 iorem, quingentorum tamen annorum exi-
 mabat *Barthius* (4) valde interpolatum
 concedens, quod Monachis fuerit familiarissi-
 mus. Ad *Marbodæum* referri quibusdam di-
 ximus, ab aliis ob similitudinem styli tribuitur
Egydio (5) Monacho, qui de urinis scripsit.

L

ipsius

(1) Plin. libr. 18. c. 3. Varro libr. I. c. 1. de R. Ru-
 Crinit. de honesta diserp. I. libr. 4. c. 2.

(2) Plin. libr. 25. c. 2.

(1) Plin. libr. 7. c. 27.

(2) Ovid. libr. 4. epist. 16. ex Ponto.

(3) Reines. ad Daum. epist. 8. & 9.

(4) Barth. adversar. libr. 17. c. 1.

(5) Gesner. in præfat. ad tr. Tragum.

Ipsius initium est in membranis Argentine
sibus :

*Herbarum vires dicturus carmine
dem*

*Dicam nunc primo, valeat quid mater
rum.*

Nos potius ad VETTIUM seu V
ctium Valentem tendimus, insignem Medicum
& Astrologum, qui quænam corporum natura
lium species attribuantur planetis ex antiquo
exposuit. Hic quidem vixit sub Claudio,
idem est cum Valente illo, qui ista ætate
consuetudinem Messalinæ, eam nactus
potentiam, ut novam sectam in Medicina con
diderit. Sed Scaliger Seldenus, & Reinesius
hoc Medico Romano distinguunt Antiochem
Astrologum, à quibus utrisque diversus est
Iulius Astrologus, qui sub Constantino M. Theod
Constantinopolis composuit; de quibus plu
inter Astrologos. Ejus locum pro
Apulejus. APULEJUS Madauriensis Magni
minis Philosophus, cujus liber
herbarum virtutibus excusus est Lutetiæ 152
f. ex MS. *Philippi de Lignamine*, & eodem an
no Basileæ opera *Albani Torini*, nec non 153
veluti sequenti anno cum commentario G
briel Hommelbergi Tiguri in 4. & decenni
post apud hæredes Aldi Venetiis in f. passim
etiam in operibus *Apuleji Afri*, si ejus est, dum
Apulejo Celso Medico contranitante Elmensho

io vindicare instituit, *Wowerius*. (1) Opus in
turpiter deformatum est, & in illis tempori
us ignorantia male consultum, & ut videtur,
ejus summi viri naturalibus inquisitionibus
collectum.

Inter medii ævi Scriptores AL- *Medii ævi*
CHINDUS sive Arabs sive Judæus, *Scriptores*
multa de vegetabilibus magicis prod- *& Alchim-*
it, ut & ALBERTUS ille Magnus, *bertus.*
magnum Germaniæ decus, in tractatu
secretorum & de mirabilibus mundi, nisi sup
posita crederent, quæ eorum nominibus ferun
tur.

Avorum memoria inter Germa- *Recentio-*
nos florebat LEONHARDUS *res ævi*
THURNEISERUS, homo inge- *comple-*
niosus, linguarum vanarum notitia &
peregrinationibus ad remotas regio
nes barbarorum celebris Chymicus itidem non
infimi nominis, libris X. historiæ plantarum
omnium expectationem, judicio *Reinesii* (2)
aliquandiu sustinuit. Sed liber unicus quod
iam Berolini 1518. prodiit, in quo consilium
jus secutus esse videtur, qui omnium gen
ium nomina Plantarum Dioscoridæ libris hinc
inde inseruit.

L 2

Potius

(1) Wovver in vic. Apulej. Barth. adversar. libr. 26.
c. 16. le Clerc. histoire de la Medecin. Part. 3. lib. 3. c. 9,
p. 202.

(2) Reines. var. lect. lib. 2. c. 18.

Potius igitur nostrum argumentum spectat
BARTHOLOMÆI CARRICHTERS *Herbarium magnum, oder Horn des Heyls menschlicher Blödigkeit*, in quo docet, cui Zodiaci signo herba subjecta sit, quomodo itidem colligenda & præparanda, Germanica lingua Argentorati 1589. & 1597. 8. & Francof. 1673. 4. Hujus inquam nomine prodiit, sed an ipsius sit, aut potius ex illius scriptis, per *Theophil. Kraft* compilatus, aut *Ægidio Gutmanno* adscribens, quis disquirat *Placcius*. (1) Sit cujuseunque tam anxie ipsi inhærere nolumus, quibus ADAMUS a BODENSTEIN Medicus Basiliensis, Paracelsi discipulus ad manus est, quem *de herbis XII. signis Zodiaci* dicatis scripsisse Gesnerus testatur. (2)

De signatura Plantarum. Eodem Sæculo novis inventis artem herbariam efferre voluit in majus JO. BAPTISTA PORTA Neapolitanus. Editis *Phytognomonice* Libris VIII. in quibus nova facillimaque affertur methodus, qua plantarum, animalium, metallorum rerum denique omnium ex prima extimæ faciei inspectione, quivis abditas vires assequatur Neapolis 1588. f. & Francof. 1591. 8. Delabimur ita sensum *ad signaturam herbarum* non leve fundamentum artis amuletariæ, de qua scripsit OSWALDUS CROL-

LIUS.

(1) Placc. in theatr. Pseudonym. n. 567.

(2) Gesner. in Biblioth.

LIUS, Cèlebris Chymicus Francof. 1608. 4. quæ Editio ibidem 1620. 8. re-
rita est. Huic notas addiderat, eas-
bre brevi in non exercitatorum gratiam
elo committere constituerat Cl. GUILIEL-
LUS MAXVELDUS Scotus, ipso teste *de
Medicina Magnetica*. (1) Sed nescio quo fa-
paucissima hujus viri hætenus innotue-
nt, in quibus opusculum ipsius sine du-
eximium *de herbis sagacibus*, cujus ipse di-
loco meminit. *De signatura plantarum*
eterea legi poterunt ANDRÆ RIVINI
max Saturæ Lipsiæ 1649. 4. edita, WOLFF-
ANGIUS AMBROSIUS FABRICIUS
primb. 1653. 4. HENRICUS NOLLIUS
Philosophia Hermetica, JOANNES FRAN-
LUS *de signatura Plantarum*, CHRISTIAN.
RIDERICUS GARMANN in tractatu sin-
lari, ROSENCREUTZERI *anatomia &
Phytognomia simplicium*. Et præcipue AU-
STI ETZLERI *Albimontani* Philosophi &
medici *Isagoge Physico magico medica* in qua si-
naturæ paucorum vegetabilium & anima-
m, tam internæ quam externæ accurate de-
nguntur, ex quibus mundi superioris astralis
in inferiori elementari mundo concordantia
influentia mirabilisque & occulta Sympa-
thia & Antipathia manifeste elucescunt 1610.
Argentina 1631. 8. qui septem capitibus

L 3

septem

(1) Maxveld. lib. 2. c. 6.

septem Planetis inferiora hæc sublunaria sub-
cit. Eam e contra impugnavit CLAUDI-
FORGETUS *Nancejanus* Medicinæ D. Pa-
vinus, plurimis argumentis vanitatem ar-
Phytognomonicæ ostendere allaborans. H-
spectat JOANNIS FRIDERICI HELVET-
Anhaltini Kötensis Medicinæ D. Hag-
sis varia opuscula, qui nobis *Xistum herbar-*
oder lustigen Spakier-Weg der Kräuter, M-
tem morborum & Berillum Medicum Heidelb-
gæ 1661. 8. alibique dedit. Nec non EMANU-
LIS KOENIG Philosophiæ & Medicinæ
Societatis Naturæ curiosorum *Avicenna*
gnum vegetabile Basileæ 1688. 4. excusum, e-
jus compendium exhibent novellæ de Repu-
literaria, ejusdem anni.

De vege- Tandem huc veniunt, qui de ve-
tabilibus tabilibus magicis differuerunt J-
magicis. HENR. HEUCHERUS, *Vindobon-*
sis M. D. & Anatom. & Botanical Profess. W-
tebergæ 1700. 4. nec non M. FRIDERIC-
MENTZ, Lips. 1705. 4. quorum uterquæ, q-
hic tradere non poterant, repetitis curis se-
turum recepit. Sed hætenus nihil eorum
nos pervenit, præter prioris *historiam fabu-*
rem plantarum Witteb. 1713. 4. in qua plural-
diosæ diligentia specimina promittit. Hu-
loci sunt *Collegii Curiosorum* Scripta, quod l-
dabili consilio nonnulli adscrutanda naturæ

cana instituerunt. Horum sociorum
idam Germanica lingua vulgavit curiosam
quisitionem de quibusdam mineralibus, ani-
malibus herbisque magicis, cui subsecuta duplex
istola de *Mandragora*, semine fulicis, aliis-
que magicis herbis, *Cosmogol.* 1702. 8. de
quidem *Mdragora* multa inepte garriunt,
æ prolixè enarrant, qui de ea scripserunt
AMUEL BOCHARTUS, & ipso in Hie-
zoico teste, veluti etiam JACOBUS THO-
MASIUS, & ISRAEL FROMSCHMID-
HUGENFELS. Sed huic argumento diu-
us inhæreret religio est.

ILLIS QUI TALISMANIBUS AFFINIA
NIA TRADUNT.

Argumentum.

AD Telesmata denique spectant mirabiles
imagines, quibus ornantur, quæ triplici
sunt conditionis & vel a re ipsa petuntur, vel ex
regulis Astrologiæ, vel ex utrisque miscentur, ut
clarissimis exemplis constat. His adjiciuntur
obscura & barbara nomina & characteres in-
perscrutabiles, quod ex plerarumque gen-
tium consuetudine, qua incognitas voces sacris
adhibere receptum fuit. Hodie maxima pars
ex Cabala Hæbraica & Saracenica desumitur,
illam Reuchlinum, Picum Kircherum, Henr.
Morum, Knorrium à Rosenroth, Buddæum &
Olaum Borrichium, hanc Athanasium Kir-
cherum, & complures Arabes enarrare observo.
Fit & mentio Zairagiæ, quæ literarum mysteria
& numerorum subtilitates miscent, quod itidem
faciunt Telesmatum artifices, qui ex numeris
cubum magicum struunt, de quo Kircherus, Fer-
mat. Stifelius Remmelinus, Faulhaber, Spi-
nola Kochanski, Freniclius, Vagetius: ipsa
autem

tem tractatio de numerorum mysteriis alio
co promittitur. Denique harmoniam macro-
cosmi & microcosmi, & sympathiam universi
sepant, in eaque totius artis subtilissimæ funda-
mentum querunt. Quod quidem ultra quadra-
inta Scriptores studiose exposuerunt, quorum no-
mina, ea qua par est brevitate subnecto.

Ipsa adhuc majora minorare telesmata, eo-
rumque imagines, characteres & incognita co-
gnitaque nomina, proprius sunt inspicienda, ut
de origine horum, de modo imponendi, deni-
que de eorum virtute, quam venantur suffi-
enter constet.

IMAGINES ut ab iis ordiar, tripli- De ima-
s sunt conditionis, aut ex re ipsa du- ginibus.
tæ, aut astrologica ratione concinnatæ, aut ex
trisque combinatæ sunt. Ex re ipsa desu-
nuntur imagines, quando contra serpentum
norsum, glirium multitudinem, scarabæorum
norsum, muscarum molestias, serpens, glis,
scarabæus, musca aut fingitur, aut in metallo cu-
latur, aut in lapide celatur, aut argillæ imprimi-
tur, aut in membrana præcipue virginia deli-
neatur. Simili modo ad amicitiam genios fin-
gunt arctissime se invicem complectentes, ad
odium arietum modo se pulsanter; Furias cre-
dunt inferre destructionem, & quæ sunt alia
Hieroglyphica doctrinæ ab Ægyptiis hausta ca-
pita, quibus utuntur amuletorum Vendi-
tores. Quæ vero non ex re ipsa petuntur, ex
astris

astris desumpta sunt, in quibus designandis plurimum indulget sibi ingenium humanum. Ita cum Astrologi *Saturnum* depingant tardigradum, promissa barba & canitie capillorum totum, falcem torosis imponens humeris. *Jovem* regio ornatu conspicuum & corona spectroque insignem Ferocem *Martem* galea thorace nitido armatum, *Solem* juvenem clarissimis radiis fulgentem Blandiloquam *Venerem* Cupidine filiolo comitante cum Gratia ludentem. *Mercurium* alato pileo & caduceo involutis serpentibus mirabilem, cum inquantiformem *Lunam* nitido habitu curvato illo argenteo insigni pulchram prodant. Invenimus etiam in amuletis hujusmodi morphomata, & ingenii humani otiosos usus.

Nedisparem curam XII. signis Zodiaci adferunt, variis ea imaginibus ex eorum cerebri genitis mirum in modum exornantes. Hic *pisces*, illic conspicis *arietem*, hic *taurum*, illic *leonem*, proximum signum virginis, os habitumque gerit. Cumque nec eo sibi satisfaciunt majorem sagacitatem adhibent, & unumquodque ex istis coeli domiciliis in tres partes dividunt, quibus *Decanos* præficiunt singulis variis conspicui figuris. Ita

Arietis Decanus	I.	refert	Virum hasta & speculo munitum.
	II.		Virum capite canino, throno insidentem cum sceptro.
	III.		Figuram viri dejecto vultu Lyræ portantis.
Tauri Decanus.	I.	depingit	Figuram bovem stimulans gnomonemque gestans.
	II.		Figuram equitantis in cuius manu vexillum.
	III.		Figuram compedibus vinciti.
Geminorum Decanus.	I.		Vir throno sedens altera manu librum tenet, manum imperat altera.
	2.		Vir onus ingens portans.
	3.		Vir complicatis manibus terræ insidens.
Cancri Decanus.	I.		Vir Cytharam manu gestans, in actu saltantis.
	2.		Vir arietis forma spargens flores.
	3.		Figura canem iracundum manu ducens.

- Leonis
Decanus. { 1. Figura humana crocodilum ob-
equitans.
2. Figura gladii minus.
3. Figura foeminea speculo sub
complacens.

- Virginis
Decanus. { 1. Figura manipulum spicarum
manu, altera vitulum ducens.
2. Vir formicæ operationes obser-
vans.
3. Vir incurvatus testudinem luta-
riam manu tenens, altera baculo
innixus.

- Libræ
Decanus. { 1. Vir libram gestans manibus &
radium mensorium.
2. Vir dormiens in sinu virginis.
3. Vir cum porco & scarabæo.

- Scorpionis
Decanus. { 1. Vir æquo insidens in cuius capi-
te noctua.
2. Figura foeminea manu corni-
cem gestans.
3. Figura Hippotami.

- Sagittarii
Decanus. { 1. Vir scuto & gladio terribilis.
2. Figura sub forma hominis seden-
tis, manu caput fulcientis cum
lepore in sinu.
3. Foemina cuius caput serpentibus
involutum.

- Capricorni
Decanus. { 1. Foemina sedens cui parisyngum
porrigit.
2. Foemina in pertusum vas aquam
fundens.
3. Vir canem sceptrum & coro-
nam manibus gestans.

- Aquarii
Decanus. { 1. Vir nudus sub forma currentis
extensis manibus.
2. Figura Apollinis sedentis forma
juvenili cytharam tenentis.
3. Vir mordens digitos.

- Piscium
Decanus. { 1. Vir simiam sinu fovens.
2. Vir ambulans super nubes.
3. Vir hircum ducens. (1)

Sagit-

(1) Kircher. Oedip. Ægypt. Agripp. Philosoph. Occ.
l. 2. c. 37.

His

His si imagines ex utrisque mixtas addideris quales sunt antiquæ Idololatriæ rudera, nullum ferme supererit, quæ hoc modo efficta non sit suamque interpretationem, si mentem intendimus, nanciscatur. Doctrina antiquorum Hieroglyphica in partes venit, qui sufficiente declarat, quanta libidine antiqui in imaginibus fingendis, sibi indulserint, ut adeo Sol in numeris proponeretur & nominibus & figuris, ut præter alios eleganter exponit *Macrobius*, (1) & nos aliquando latius in *theatro Hieroglyphico*.

Literæ & characteres. Hisce imaginibus monstrosos adiungunt characteres, qui sunt ignorabiles literæ, certo genere scripturarum arcana Telesurgica à profanorum lectione callide munientes. Sed in plerisque impostorum vaframenta, latent, quibus creduli & stupidis insidias struunt.

*Qui magis admirantur amantque
Inversis quod sub verbis latitantia cernunt.*

Scilicet, quælibet ignota series literarum & quicquid ingenio nostro latet, magici aliqui crepât & admirationem parit, apud eos, qui sibi persuadent, divinam curvis lineis virtutem inesse, quibus annum, mensem, diem, horam, elementam partem, coelestem erronem, aut astrum aliud

(1) *Macrobius Saturnal. lib. 1. c. 20.*

aliud, denique geniorum cognomina referunt.

His obscuris literis obscuras sed magnificas voces & potentia verba sub-^{Verba potentia.}ciunt, quorum in opere occulto & sacro, vis excellens & magna traditur. Apud *Argonautas* jam *Orpheus* iis tempestatem sedat; illis apud *Homerum* sanguis ex vulnere *Ulyssis* defluens, sistitur, (1) & *Ovidii* (2) *Circe*

*Ignotosque Deos ignoto carmine adorat,
Quo solet & niveæ vultum confundere Luna,
Et patrio capiti bibulas subtexere nubes.*

De talium verborum virtute adeundi *Philosophi*, (3) *Origines*, (4) *Agrippa*, (5) aliique. Nos ea Stoichimaticos ideo adhibere credimus, quod in Sacris omnium gentium tradendisque præceptis morum *Philosophi* occultum sensum, variis modis ^{Ex sacris gentium institutis.}revelarint, ne innotesceret populo.

Cumque hoc perignotas voces mirifice succederet, in omni antiquitate invenimus eorum vestigia, apud *Ægyptios*, quibus præter vulgares literas & sacræ erant, quas Solos scire Sacerdotes

(1) *Apulej. in Apolog.*

(2) *Ovid. libr. 14. fab. 7. v. 365. metamorph.*

(3) *Plin. histor. natur. lib. 28. c. 2.*

(4) *Origenes lib. 1. & 5. contra Cels.*

(5) *Agripp. de Occ. Philosoph. libr. 1. c. 69.*

tes Diodorus (1) autor est. De *Æthiopibus* faciam perlegi inquit Hesiodorus (2) literis *Æthiopibus* non vulgaribus, sed regiis notata quæ *Ægyptiis* sacris cognominatis sunt simile. Apud *Ammoneos* incidit Sanchoniathon (3) in templi penetralibus in libros quosdam literarum arcanis prænotatos, quæ non erant omnibus notæ. De Sacris in *Babylone*, & in *Meroë* literis jam olim scripsit Democritus, (4) & in Græcaricis templis peculiares erant literarum characteres, quos sacros appellabant, & *Samothracibus* (5) lingua quædam vetus sibi propria, quam in sacrificiis servabant. Exinde *Ephesiæ* literarum carmina barbara, & incognitæ voces, quas ut imperii & salutis pignora servant magi, & superstitiose sine ulla & minima immutatione attingere jubent, ut *Zoroaster* in oraculis, & prolixi qui ad eum commentati sunt.

Ex Cabala Judæorum. Cumque idem institutum esse *Hebræorum* observarent, ad arcanam eorum sapientiam quam *Cabalam* dicunt, tanquam ad sacram anchoram confugere coeperunt, de qua in confesso est subtilissima mysteria in literis nominibusque sacris quærere. Quis enim Judæorum aude sanctissimum illud *Tetragammaton* profane ab

ut si ulla ei pietatis sensus est. Quis non *phyllim* & *phylacteria* sua gestat. Quis certa verba decem *Sephiroth* seu velamentis Dei: uti philosophantur, eorumque viis aptata negant, quibus maximam virtutem tribuere non dubitant mecubales, ut prolixè REUCHLIUS (1) JO. PICUS, (2) ATHANASIUS KIRCHERUS, (3) HENRICUS MORUS (4) NORRIUS à ROSENROTH, (5) BUDÆUS (6) & OLAUS BORRICHIVS (7) de *Cabala characterali*, ne plures testes citem, demonstrant. Ad horum *Agarena* templum *Arabes* & aliæ *Hebræorum* simiæ fundamentum omnium bonorum lib literis latere arbitrantur, quibus Deus inuat in angelos & hi in Planetas, duodecim signa Zodiaci, & Elementorum virtutes. singulis horum literas consignatas ex Alphabeto mystico tribuunt, iisque certas herbas, lapides, metalla & partes animalium adjiciunt. Farraginem porro divinorum nominum ex *Alcorano*, & ex capitalibus eorum literis portentosa construunt nomina, quæ XII. signis Zodiaci, VII. stellis erraticis, XXVIII. mansionibus Lunæ, verbo:

M

cuius

- (1) Diodor. lib. 3.
- (2) Heliodor. lib. 4.
- (3) Euseb. præpar. Evang. lib. 10. c. 3.
- (4) Laertius in vit.
- (5) Diodor. Sic. lib. 5. histor.

- (1) Reuchl. de verb. mirific. & arte Caballistica.
- (2) Picus in const. Caballist.
- (3) Kircher in Oedip. Ægypt.
- (4) Mor. in cabal. denudat.
- (5) Knorr in X. Sephiroth.
- (6) Budd. de Philosoph. Hebræor.
- (7) Borrich. Hafn. 1659. 12.

cuius animalis, herbae, lapidi liberalissimum donant mirabilium effectuum venatore. In horum nugis enarrandis admodum opiferosus ATHANASIUS KIRCHERUS in parte *Oedipi Aegyptiaci* quae de *Cabala Sacerdotum* tractat. Hanc eandem plurimi tradunt *Arabes*, quorum insignem numerum integram fere bibliothecam recensit ABDELRAHMAN, filius *Abibekr*, Damascenus cognomine *Giauberi*, in libro *detectum mysteriorum* dicto. Multique eorum existant in bibliotheca Regis *Galliae* ut fidem facit celibr. *Herbelotius* (1) in *Bibliotheca sua Orientali*, qualis liber inscriptus: *Sherafin al Hendiab fielin al Simia* No. 1012. & tractatus quintus libri inscripti: *Cabs Alanoudi giame alafrar* No. 1004. ita in *Sefat alaclar* multa existant alphabeta, quae autor in *Prophecia*, mystica, philosophica, magica, *Talismanica* distinguit. No. 1008. & in *Ketab Alanoudi* Libro luminum XXVIII. alphabeta *Simia* extant, quibus utuntur in *Talismanibus* attrahendos spiritus. Talis JEHUDA MOSLEMANN Judaeus apostata in libro luminum No. 891. Talis TAKREDDIN HERAL al FEGIBI USU SOFINO No. 616. ALBUNI quidam in *Sole cognitionis* No. 895. 984. & 985. cuius itidem MS. in *Anglia* latet, ubi non minor eorum messis fidei.

Cata

Catalogi Manuscriptorum Angliæ & Hyberniæ tomo II. No. 407. & 450. nec non No. 479. 6253. 6283. 6290. & 91. quibus subungere possum GEMALLDDIN ABULHEMAGE JOSEF BEN ALI, cognomine *al adheruni al Magrebi*, quem alii *Abulmehassem* vocant, de sensu mystico literarum *Alphabeti Arabici* BEN SARACAH in tractatu *Ketab alaad* dicto ABOU MARGIAN MOHAMMED EBN HARBAL HABABI, ABAL ABBAS BEN ALI cognomine BUNI & alios complures.

Nec hinc multum abit ars *Ara-Zairagia*, quam ZAIRAGIAM dicunt, quae acute literarum & numerorum arcana investigant, & ex his futura quævis se solenter conjicere posse contendunt. Sed cum ea in opere *de divinatione ex arte factis*, satius tractare instituerim, nullas hic necto moras, poteritque sedulus Lector interea revolvere *Leonis Afri* libr. III. cap. 43. descriptionis patriæ.

Neque tamen imaginibus huiusmodi, literarum & characterum virtutibus aut obscurarum vocum sonorantia, res confecta est, sed addunt mysteria mysteriis, & in NUMERIS quoque quæ artis emolumentum quærunt: Scilicet quibus bonarum literarum est qualiscunque scientia, dum Philosophis Pythagoræis & Pla-

M 2

toni-

(1) Herbelot. p. 811. 775. 328. 967. 464. 201. 395. 797.

tonicis tanti fuisse numeros comperiunt pl
cet conditio flexilis horum natura, ideoque
horum imitationem cuius Erroni certum n
merum sacrum esse volunt. Saturno ternarium
Jovi quaternarium, Marti quinarium, So
senarium, Veneri septenarium, Mercur
octonarium, Luna novenarium. Hos pos
modum in se ductos, eo disponunt ordin
ut quomodocunque latera aggregentur, unu
& idem numerus basis scilicet fundamentum
que totius Telesmatis semper emergat
Sigillum hoc vocant & cubum magicum mir
ut credunt efficaciam & virtutis, cujus structu
ram & subtilitatem amplissime declarant

ATHANASIUS KIRCHERUS in *Oedip
Egyptiaco & Arithmologia*, FERMAT, STR
FELIUS, REMMELINUS, FAULHABER
RUS SPINOLA, ADAMUS ADAMANTINUS
DUS KOCHANOSKI, FRENICLIUS AUGUSTUS
GUSTUS VAGETIUS, sub cujus præfatio
sidio Clariss. Albertus zum Felde Bremen
tum juvenis de quadrato magico impari & par
Wittebergæ 1695. 4. differuit. His jungi
possunt, & plurimi autores alii de numerorum
mysteriis, quos prolixè cum de iis sermo ali
quando erit, indicabo.

De Sympa-
thia &
Harmonia
universi.

Hæc postquam Tibi amplo ser-
monis discursu quibusvis veritatis
coloribus incrustata proposuerunt,
neque tamen Tu quicquam præter
luxu-

luxuriantis ingenii lusus & inde ortam confu-
sionem te deprehendere affirmas, gravi voce
consensu & dissensu rerum, quem Sympa-
thiam & Antipathiam Græci dicunt sermo-
nari incipiunt, & exinde statuunt cum uni-
versum condiderit providus parens, Deus,
sum subordinasse singulis singula, summo
ima & in se pugnantia miro nexu & indis-
cubili catena junxisse. Atque ita mundum
archetypum cœlesti, cœlestem sublunari, &
omnes microcosmo homini eo majesta-
tis argumento aptasse, ut quicquid aut ani-
mæ aut sensu concipiamus, hæc harmonia,
quam suavissimo concentu complectatur.
Hinc ea investigare mentis acrimonia, ut
eius subtilitati nihil effugere videatur.
Namque præcipue in cœlo astrali septem
rationes emineant, rectores ut putant
universi: singularum genios & naturam
enunciant, dies domosque cœli sa-
tis, animalia, lapides, metalla, plantas, raro-
rum, colores, membra hominis & morbos in
his regnent. Ita

SOL Planeta est calido siccus. Genius
egyptiis dicitur Osyris, Hebræis Schem-
el, Arabibus Scharaphiel. Dies ei Domi-
nus sacer est. Et exaltatur in domo Le-
onis, deprimitur in aquario. Ex animalibus
eis Accipiter: ex aqueis Delphinus:
terreis Leo ipsum respicit: ex Lapidibus:
M 3 Pyro-

Pyropus, Carbunculus, Rubinus: ex *Mantis*: Heliotropium & corona Regis: ex *Aromatibus* Cariophyllus, Cinnamomum, thymiana, Crocus ex *Coloribus*: aureus & præfulgidus: *membris* hominis; Cor, Lingua, Aures, oculi, fel: ex *morborum* generibus, quæ cardiaca præfina dicuntur.

LUNA, apud ipsos est humido frigido *Genius*; Ægyptus Isis, Hebræis Levanie Arabibus Schakaliel dicitur. Diei Lunæ præsidet. Domum coeli quæ cancer vocatur, diligit magnopere. Ex *animalibus* grus, ostrea, & testacea omnis generis, ex *lapidibus* gemmæ, uniones, Selenites, ex *metallis* argentum. Ex *plantis* selenotropia, Runcunculus, artemisia, cucurbita; ex *Aromatibus* Ambra, Sandalum album & fluidæ naturæ balsamata tribuuntur. *Color* candidus & albugineus, in *homini* cerebro & stomacho, *morbis* hydropi præest. Et sic in reliquis. Sed paucis enim verbis indicasse sufficiat hanc esse scalam illam universi per quam elevare mentem & ad æternum numen ascendere non desperant; Cumque hominibus præcipuam curam gerat Deus, sibi omnes hæc applicant in se volunt tanquam in centrum concurrere universum. Hinc omnia quæcunque in mundo fieri videmus, magna cura in homine quærunt, imaginem

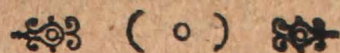
dicunt, uti ipsa Dei est, eoque hæc affe-
rant zelo, ut de hoc argumento multis
constantibus viris integros libros consignare
luculente fiunt. De *Sympathia* quidem &
Antipathia in genere DEMOCRITUS
& *Abderites* POLLES Æginensis, BOLUS
Rhodensis, nec non ANATOLIUS: Ex
Arabibus ALCHINDUS, & EBEN
dolosenus: Ex junioribus CÆLIUS
ALCAGNINUS, ANTONIUS MI-
CHAELOUS, HIERONYMUS FRA-
STORIUS, PETR. RAMUS, CA-
PAR. PEUCERUS, CÆSAR ÆVO-
LUS, PETRUS ARLENSIS de SCU-
ALUPIS, cum Clave Constantini AL-
BINII, PETRUS VAN de HOWEN.
ROBERTUS FLUDDIUS, BACO de
ERULAMIO, MELCHIOR IN-
OFFER, & JO. EUSEBIUS NIE-
MBERGIUS, S. præsbiteri SYLVE-
STER RATTRAY, JO. CHRISTOPH.
ETSCHIU, HIERONYMUS VI-
DALIS, SAMUEL POMARIUS, &
multiplures aliorum Dissertationibus quibus-
dam Academicis LIBAVIUS, MILICHIUS
ERMANNUS, ZIEGRA, SCHWIM-
MERUS, MOLLERUS, LIPSIUS, SCHWE-
NGIUS.

De harmonia vero & cognatione hominis
cum sideribus & *microcosmo* HIP-
PAR.

184 DE HIS QUI TALISMAN. AFFIN. TRADUNT
 PARCHUM NICÆNUM e Byth
 nia scripsisse invenio (1). Cui subsidio sunt
 THOMAS GARZONIUS in *discursu*
curioso de homine astrali Venetiæ 1601. 4. (2)
 FORTUNIUS LICETUS *Genuen*
 (3) de mundi & hominis analogia, ROBERTUS
 FLUDDIUS passim in operibus NICOLAI
 LAUS NANCELIUS TRACHIENSIS
Noviodunensis, in analogia macrocosmi & microcosmi,
 i. e. relatione & proprietate unive
 ad hominem, Lutetiæ 1611. f. HELVICUS
 DIETERICUS in Elogio planetarum coelestium
 & terrestrium macrocosmi & microcosmi
 1627. GEORGIUS DAINEFFUS de triplici
 mundo, divino, angelico & humano Leonardi
 1639. in f. FRANCISCUS TIDICEUS
 in microcosmo, TOBIAS SCHUTZ
 de harmonia macro- & microcosmi JUSTUS
 VESTI de magnetismo macro & microcosmi
 Erfurti 1687. 4.

O he jam fatis est: O he libelle
 Jam pervenimus ad umbilicum.

- (1) Plin. lib. 2. c. 26. histor. natur.
 (2) Barthol. Garzoni in vita fratris.
 (3) Laur. Crass. in elog. part. I.

SERIES CAPITUM.

Cap. I. De ortu, progressu & antiquitate artis Talismanicæ	1
II. De antiquissimis scriptoribus Talismanicis	52
III. De obscuris & incertæ ætatis scriptoribus	90
IV. De medii & recentioris ævi scriptoribus Talismanicis	111
V. De his, qui de materia Talismanica scripserunt	140
VI. De illis, qui Talismanibus affinia tradunt	168

INDEX RERUM ET PRÆCIPUORUM AUTORUM.

A.	
A Aronis vitulus aureus	9
idololatria an excusanda	ibid.
A Abelis scriptum pseudepigraphum	53
AbenAali	97
Aben Morgum	98
Aben Pharajus	98
Ablacconis capsula magica	15
Abon Rihan	98
Abrahami scriptum pseudepigraphum	55
Abraxas Gnosticorum	44
Abubekar	98
Accipitris imago	5
Achatis virtus	143
Achillis arma magica	22
	Acus

INDEX RERUM

Acus matris Deûm
 Adami scriptum pseudepigraphum
 Ægyptii telesmatici
 scriptores
 eorum numina
 Æneus serpens Moysis
 Æluri simulacrum
 Æsculapius statuam consecratam fregit
 Æschines
 Æstii matris Deûm cultores
 Aetion
 Agrippa (Henr. Corn.)
 Albertus Magnus
 ejus caput artefactum
 Alchindus
 Aldobrandus (Ulyss.)
 Aleëtorie virtus
 Alexander Aphrodisæus
 Alexander Magnus fatalium imaginum admirator
 ejus cadaver
 imago
 scriptum
 Alexander Trallianus
 Alphidius
 Alphonfus Hisp. R.
 Alrazi
 Al Tamini
 Amethysti virtus
 Amuleta contra ebrietatem
 Amuletum a Polidamna Helenæ datum
 Ancile Romanum
 Ancilia per Mamurium fabrefacta
 Andreas
 Androdamantis virtus
 Anguis igneus
 Annuli talismanici
 a Iarcha Apollonio Thyanæo dati
 Annulus Gygis

ET PRÆCIPUORUM AUTORUM.

33	Anonymi	100
53	Antiochenfes peste liberati	26
4.fq.	Antipathia	181
62	Apollinis imaguncula aurea	36
5.fq.	Apollo	99
9	Apollo Alexiacus	28
5	Apollodorus	158
49	Appollonius Thyanæus	24.83
27	Apri Caledonii statua	41.fq.
49	Apulejus	26.162
75	Aquila Regiomontani	51
123	Ara olympica	29
114.163	Ara Taraxippi	29
51	Arabes Telesmatici	47
163	Architæ columba lignea	50
152	sphæra	51
143	Aristoteles	78.147.157.
78	Armatura magica	47
31	Arnoldus Villanovanus	119
20	Ars Zairagia	179
37	Artefius	99
78	Asclepiades telesmatum artifex	26
82.87	Asclepius liber	6
98	Asini capitis ossa	35
81	Aspilatæ virtus	144
98	Astafon	100
99	Astaroth numen Syrorum	14
143	Attilæ gladius	22
32	Aves simulatæ cantantes	51
22	Avis æneæ statua	15
32	Aureus vitulus Aaronis	9
33	B.	
158	Baalgad, idolum	14
143	Baalzephon, simulacrum	7
50	Babylonii Telesmatici	8
30	Baccius (Andreas)	152
24	Bæo (Rogerus)	116
18	ejus caput artefactum	51
	N a	Bætili

INDEX RERUM

Bætili lapides
 Baierus (Adrian.)
 Balemis
 Barnabas Cyprius
 Bartholinus (Caspar)
 Baudelot (Car. Cæsar)
 Beckius (Matth. Frid.)
 Beda
 Beheneasim
 Belenus
 Bellaqueus (Remig.)
 Bexel
 Bizantii talesmanes
 Blumler (Mart. Frid.)
 Bockenham
 à Bodenstein (Adamus)
 Boetii anguis igneus sibilans avesque simulatæ
 Bolus Mendesium
 de Boot (Anselmus Boetius)
 Borellus (Petrus)
 Borrichius (Olaus)
 Bovis simulacrum
 Boyle (Robertus)
 Brachmanes Telesmatici
 Brontia virtus
 Brunus è S. I.
 Buchnerus (August.)
 Buddæus
 Bumaldi (Joh. Ant.)

C.

Cabala Hebraica
 Saracenica
 Cæsaris (Julii) telesma
 Cajæ Cæcilie statua
 Cajetanus Card.
 Caissouni
 Calenus
 Camillus Leonardus

ET PRÆCIPUORUM AUTORUM.

32 Andaulæ conjux vid. Nyssia.
 137 Anes, aurei & argentei, a Vulcano confecti 22
 102 Anis statua 15
 80 Anopi imago 5
 127 Apræ statua 30
 132 Aracteres monstrosæ 174
 135 Ardanus (Hier.) 137.152
 149 Armina mirifica Romanorum 39
 102 Arrichter (Barthol.) 164
 102 Atto (M. Porcius) 160
 152 Aucon 76
 103 Audas 104
 28 Celsus 78
 137 Ceremoniarum liber 62
 103 Cethel 104
 164 Chael 104
 50 Chaldæi telesmatici 8.69
 147 Chamus, filius Noæ, an artem Talismanicam exercue-
 152 rit 4
 142 ejus scripta pseudepigrapha 54
 142.177 Charondæ simulacrum 26
 5 Chelonitidis virtus 144
 153 Chrestmayerus (Elias) 127
 24 Christi, Salvatoris, libri ad Petrum & Paulum 79
 144 Christiani, telesmatum artifices 43. sq.
 139 Chymici scriptores 142
 134 Cicogna (Strozzius) 139
 177 Cleopatra 104
 154 Columba lignea 50
 Columella 82
 176 Conringius (Herm.) 142
 177 Consecrationes 27.40
 36 Costa ben Lucas 104
 33 Crocodili simulacrum 5.7.
 137 Crollius (Osvvaldus) 164
 103 Cunina Dea 38
 127 Cynocephali simulacrum 5
 122.137.151 Cyprianus Ep. Carth. 81
 Cn

N 3

van

INDEX RERUM

D.

van Dale (Anton.)
Dardanus
Davidis Lares
 Psalmi
Deæ ruris
Democritus
Dianæ imago
 templum combustum
 zona
Dicæi annulus
Dii averrunci
Diophantus fatalium imaginum admirator

E.

Eleusinia sacra
Ellenbergerus
Empedocles
Ephefiæ literæ
Ephefiorum libri
Ephefus peste liberata
Epimenides
 ejus cutis
Epiphanius
Equi aheni statua
Eraftus (Thomas)
Etzlerus (August.)
Evax, Rex Arabum
Eudamus annulorum physicomum faber
Eudoxia characteribus ad extrahendum partum eneca
 tum ufa
Eumolpus
Euphrosyna, apri statua utitur
Eurotæ lapidis virtus
Exorcismi
Expiationes Græcorum

F.

Fabricius (Wolfg. Ambr.)
Fascinus

ET PRÆCIPUORUM AUTORUM.

Fauthaberus	180
Faustus (Joh.)	125
139 Ferrum miræ virtutis	20
78 Fleming (Christian.)	139
9 Floridus (Macer)	161
12 Fluddius (Robert)	51. 127. 138
31 Fortuna aurea	34
147. 158 Fortunæ simulacrum æneum	36
16 Forgetus (Claudius)	166
10 de Franckenau (Georg.)	135
31 Francus (Ioann.)	165
38 Freniclius	180
29. 34 Frigellius (Edmundus)	139
30 Frommannus	138
G.	
27 Gaffarellus (Iacob.)	128
127 Galbæ telesma	36
21. 76 Galenus	82
17. 170 Gamahe	91
8 Gangis gladii	20
20 Garmann (Christ. Frid.)	165
21. 76 Garzoni (Thomas)	138
20 Gaufridus (Jacobus)	132
14 Geber	105
4 Genii tutelares	34
12 Germani Telesmatici	49
16 Gerson (Joann.)	120
148. 158 Gesnerus (Conradus)	154
3 Gladii miræ virtutis	22
4 Gnostici telesmatum artifices	44
21. 76 Gorgoniæ virtus	144
4 Gothorum Runæ	49
2 Græci mysteria venantur 27. statuas colunt 28. telesma-	
ta publice & privatim colunt	30
4 Guilielmus Ep. Paris.	138
2 Gultavi Adolphi R. S. gladius	22
18 Gygis annulus	18

INDEX RERUM

Mangetti (Jo. Jac.)	143
Manuel Imperator fustulit fatalem Hungarorum statu- am	42
Maroccana arx, tribus aureis sphaeris ornata	47
Marsilius Ficinus	121
Marsyæ pellis	20
Martius Galeotus	137
Mauritius Comes de Flisco	138
Maxveldus (Guil)	165
Medeæ carmina	77
Mediatores Dii	6
Melampus	75
Melanthius	77
Memnonis statua	7
Menz (Frider.)	166
Mercurii statua	33
Messaallæ	106
Messeniorum operta sacra	72
Methapus	76
Michæ Regis Teraphi	10
Michael Scotus	116
Michaelis	139
Midas	75
Minerva signum cæleste	18. seq.
Mithridates	159
Mizaldus Anton.	137
Mohammed	106
Mollerus (Dan. Guel.)	134
Moloch, idolum	14
Moly remedium contra magicas præstigias	23
Montalbanus (Ovidius)	154
de Monteville, (Joann.)	150
Morhofius (Dan. Georg.)	143
Morinus (Jo. Bapt.)	138
Morus (Henr.)	177
Moyfis scriptum pseudepigraphum	55
pentateuchus vid. in P.	
Muhammedes statuas, Constantinopoli repertas, de- struit	44

ET PRÆCIPUORUM AUTORUM.

Mures Philistæorum	9
Musæus	75. 155
Musca ænea	51
Mutiani remedium contra lippitudinem	39
Myagrus muscarum Deus	28
N.	
Nacraus, quid de eo fingant Arabi	3
Namion	106
Naudæus (Gabriel)	139
Nazarus (Jo. Bapt.)	143
Neantes Cizycenus	77
Nectanebus certa imagine mira patrasse fertur	7
Nepenthe	22
Neronis telesma	36
Nesbar	106
Neuheusius	139
Nicolai (Thomas)	153
Nizardus (Adam)	150
Noachi scripta pseudepigrapha	54
Noachidæ ad idololatriam proclives	4
Nollius (Henric.)	165
Nomina barbara	174
Nomina divina pro Diis averruncis venerata	10. seq.
Numerorum virtutes	179. seq.
Nyfiæ, Candaulæ conjugis, acutissimus visus	18
O.	
Odini fatiloquum caput	49
Olympica ara	29
Orestis cineres	33
Orpheus	74. 146. 155
ejus caput	16
carmina	21
Osiris	5
P.	
Palladii numen	19
Pamphilus	158
Paracelsus	124
Parisiiorum telemata	49
Par.	

INDEX RERUM

Parnopius, bruchis infestus	22
Passaviensis ars	47
Pelagii medicina spiritus	45
Pelei gladius	22
Pelopis costa vi medica prædita	19
Penates	34
Pentateuchus Mosis, ex eo Hebræi arcana naturæ venantur	12
Pericles fatalium imaginum admirator ejus amuletum	30
Pestis, diruta statuâ, Constantinopolin invadit	30
Petrus Aponensis	43
Philistæorum mures	117
Philosophi telesmatici	9
Phliasii statuam capræ in pretio habent	21
Phocensium tyranni annulus	30
Phormidis statua	31
Phryges telesmatici	29
Phylacteria apud Hebræos	18
Picatrix	10 seq.
Picus (Joh.)	106
Pisces, a Syris culti	177
Plantæ, quinam de iis scripserint	14
Plato	153
Plinius secundus	78
Podices Philistæorum	148
Poëtæ telesmatici	9
Pontificum libri	21
Porta (Jo. Baptista)	39
Potina Dea	164
Priami sceptrum	38
Priapus	33
Principes telesmatum cultores	34
Prisciani (Theod.)	36
Proclus telesmatum artifex	87
Proteus	26
Psalmi Davidici, ex his Hebræi arcana naturæ venantur	145
	12

ET PRÆCIPUORUM AUTORUM.

Psalms imprecatorius	46
Psalterium ad omnes morbos sanandos	45
Pfellus (Michael)	150
Ptolomæus	106
ejus statua	7
Puellaris icuncula Neron.	36
Pueri sacrificati caput oracula fudit	16
Pyrrhi regis pollex vi medica præditus	19
Pythagoras	21. 76. 155
ejus femur	20
Pythagorici philosophi	26
Q.	
Quadriga fictilis Vejorum	33
R.	
Rana ænea Borniensium Finncorumque	49
à Rebenwald (Adam)	138
Regiomontani aquila	51
Reicheltus (Jul.)	134
Rein (Jo. Dav.)	134
Remmelinus	180
Reuchlinus	177
Rhagael	108
Rivinus (Andreas)	165
Romanorum dii tutelares & firmamenta imperii	32
à Rosenroth (Knorrius)	177
Ruæus (Francisc.)	137. 151
Rumina Dea	38
Runæ Gothorum	49
S.	
Sabina carmina	39
Sabii telesmatici	15
Salomonis Regis scripta pseudepigrapha	56. 145. 154. seq.
Sammonicus Serenus	87
Saraceni Telesmatici	47
Saxum, cujus fulgore equis injecta trepidatio	29
Scarabæi simulacrum	5
Schemhamphoras	11. seq.
Seudalupis	122. 151
	Se-

INDEX RERUM

Sekaki	108
Sepher Hakkolot, liber	12. seq.
Serapis	5. 68
Serpens æneus Mosis	9
Serpentes Constantinopolin invadunt	43
Serpentis statua	43
Servilii Noniani remedium contra lippitudinem	39
Sext. Jul. Africanus	86
Sicilia, fracta statua consecrata, vastatur	41
Sigilla ad malum averruncandum facta	37
Sigillaria, locus	38
Sigruner	49
Silvanus	34
Simiam ars	48
Simon Magus	81
Sinenfium icunculi	20
Sirani	108
Sorellus (Claudius)	131
Spencerus (Joh.)	138
Sphæra Architectæ	51
Sphærule hecatica	26
Spinola	180
Statuæ consecratæ	40. seq.
Stella (Erasmus)	151
Stellæ pro Diis cultæ	15
Stesimbrotus	77
Stifelius	180
Succinum	38
Superstitiones Rom. in puerperiis	38
Syllæ L. telesma	36
Sympathia & harmonia universi	180
Syri Telesmatici	14

T.

de la Taille (Jean)	152
Talismantes, earum definitio & synonymia 3. origo antediluviana ibid. progressus post diluvium ibid. apud Ægyptios 4. Chaldaeos & Babylonios 8. Hebræos 8. Sy-	

ET PRÆCIPUORUM AUTORUM,

8. Syros 14 Sabios 15. Iones 16. Lydos 18. Phryges 18. Indos 20. Philosophos & Poetas 21. seq. Græcos 27. Romanos 32. Christianos 43. Arabes 47. Septentrionis & occidentis incolas 48. inepte augentur 50. Earum materia	140
Talismanici Scriptores	52
Tanaquilis statua telesmatica	33
Taraxippi ara	29
Taurus Fluddii	51
Tephillim	10
Teraphim simulacra	8. seq.
Termini, Dei, statua	33
Testudinis simulacrum	42
Thare, Abrahami pater, idolorum faber	8
Thebit ben Corat	109
Theophilus Cæsar tricipitem statuam disjicit	42
Theophrastus Paracelsus	124. 147
Theophrastus Eresius	157
Theffalus	79
Thetel	109
Thocz	109
Tholosonus (Petr. Greg.)	138
Thomas	109
Thomas Aquinas	115
Thracia, ablatis statuâ consecratis, depopulatur	41
Thurnei ferus (Leonh.)	163
Tilemannus	138
Tilfemot, imagines	15
Tollinus (Herm.)	127
Torellus (Hieron.)	122
Tournefortius	141
Trithemius (Joh.)	46. 123
Trojanorum palladium	19
Turnerus (Guil.)	152
Tutela, Dea	34
Tutelares Genii	34

V.

Vagetus (Augustus)	180
--------------------	-----

INDEX RERUM ET PRÆCIP. AUTORUM.

Valerius, præfectus Thraciæ, statuas consecratas tollit

Valgius (Cajus) 4¹

Vegetabilia magica 161

Veneris armatæ imago 166

Vestales 36

Vettius (Valens) 39

Vinette (Nicol.) 162

Virgilius Telesmaticus 153

ejus scripta spuria 23

Vituli Jeroboami 23

Vitulus aureus Aaronis 9

Vulcani canes aurei & argentei 9

W. 22

Welschius (Hieron.) 135

Wimpina (Conradus) 138

Wirdigius (Sebast.) 139

Wolffius (Jacob) 136

X.

Xenocrates 158

Z.

Zabii vid. Sabii.

Zabuli libri 81

Zachalias 146

Zain Abudad 110

Zairagia ars 179

Zamolxes telesmatum artifex 21

Zeherit 110

Ziskæ pellis 20

Zoroaster 69. 145

*Typographi incuria & inscitia illius, qui Cor-
rectoris munere functus est, plurimæ irre-
pserunt menda, quas Lector Benevolus equi
bonique consulat.*

